جمهوري سوچ جي ترجمان

ABC Certified

Daily AWAMI SOACH Karachi

روزاني عوامي سوچ ڪراچي

چيف ايڊيٽر حاجي محمد حنيف ميمڻ

(جلد 15) سومر 29 سيپٽمبر 2025ع بمطابق 05 ربيع الثاني 1447ھ (شمارو 349) قيمت 20 رپيا

غزه جنگ ختم ٿيڻ جي ويجهو آهي ۽ جلدئي هڪ وڏو معاهدو ٿيڻ وارو آهي: ڊونلڊ ٽرمپ

آمريڪي صدر ڊونلڊ ٽرمپ وچ اوڀر ۾ امن لاءِ هڪ وڏي پيش رفت جو اعلان ڪيو آهي، اسان ڪجهه خاص ڪرڻ وارا آهيون، اسان جنگ ختم ڪرڻ جي ويجهو آهيون

جلدئي هڪ وڏو معاهدو متوقع آهي ۽ هن ڀيري سڀ ان تي متفق آهن، اهو پهريون ڀيرو ٿي رهيو آهي، جنهن جي ڪري اسان وٽ وچ اوڀر ۾ عظمت حاصل ڪرڻ جو هڪ حقيقي موقعو آهي

غزه جنگ ختم ٿيڻ جي ويجهو آهي ۽ جلدئي هڪ وڏو معاهدو ٿيڻ وارو آهي، جيتوڻيڪ صدر ٽرمپ ڪا خاص ٽائيم لائن يا تفصيل فراهم نه ڪئي، پر سندس تازين بيانن عالمي سياسي ۽ سفارتي حلقن ۾ هڪ نئين بحث کي جنم ڏنو آهي

ٽرمپ وائيٽ هائوس ۾ اسرائيلي وزيراعظم بنجمن نتنياهو سان ملاقات ڪرڻ جي اميد رکي ٿو ته جيئن ممڪن امن معاهدي جي فريم ورڪ تي بحث ڪري سگهجي: آمريڪي عملدار

ياد رهي ته گڏيل قومن جي اجلاس دوران اسرائيلي وزيراعظم ۽ اقوام متحده تي فلسطينن ۽ غزه ۾ ڪشيدگي تي سخت تنقيد ڪئي وئي هئي جنهن بعد معاملا بهتري طرف وڃڻ جي اميد جاڳي آهي

واشنگٽن (اردو پوائنٽ / پاڪستان پوائنٽ نيوز _ 28 سيپٽمبر 2025) آمريڪي صدر ڊونلڊ ٽرمپ وچ اوڀر ۾ امن لاءِ هڪ وڏي پيش رفت جو اعلان ڪيو آهي. ان حوالي سان جاري ڪيل هڪ بيان ۾ هن چيو ته اسان ڪجهه خاص ڪرڻ وارا آهيون، اسان جنگ ختم ڪرڻ جي ويجهو آهيون، جلدئي هڪ وڏو معاهدو متوقع آهي ۽ هن ڀيري سڀ ان تي متفق آهن، اهو پهريون ڀيرو ٿي رهيو آهي، جنهن جي ڪري /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 01

اسلام آباد: چائينا پاران ٻوڏ متاثرن جي لاءِ آيل امداد کي وفاقي وزير امير مقام جي حوالي ڪئي پئي وڃي

ڊونلڊ ٽرمپ سان ملاقات ڪانپوءِ پاڪ_آمريڪا لاڳاپا وڌيڪ مضبوط ٿيندا: وزيراعظم

پاڪستان ترقي جي رستي هلي رهيو آهي، هي سڀ ڪجهه ٽيم ورڪ جو نتيجو آهي، مسلم ملڪن جي سربراهه سان گڏ به غزا جي مسئلي تي آمريڪي صدر سان ملاقات ٿي هئي، اميد آهي ته ان سلسلي ۾ جلد سٺا نتيجا سامهون ايندا

غزا ۾ 64 هزار کان وڌيڪ بيگناهه ٻار، نوجوان، بزرگ ۽ عورتون شهيد ڪيون ويون، اهڙو ظلم اسان اڳ ڪڏهن ناهي ڏٺو، دعا آهي ته غزا ۾ هي ظلم جلد کان جلد ختم ٿئي

گڏيل قومن جي اجلاس ۾ پنهنجي تقرير دوران 24 ڪروڙ پاڪستانين جي جذبات جي عڪاسي ڪئي، ڪشمير جو ڪيس پڻ وڙهيو

سمندر پار پاڪستاني پنهنجي پنهنجي ميدان ۾ ملڪ جي خدمت ڪري رهيا آهن، توهان پاڪستان جا سفير آهيو، 2 کان 3 سال اڳ پاڪستان جي معيشت هچڪلولن کائي رهي هئي

اڄ اسان جي معيشت مستحڪم ٿي رهي آهي، معيشت جي ترقي جو وقت اچي چڪو آهي، هي سڀ ڪجهه ٽيم ورڪ جي نتيجي ۾ ٿيو، ٽيم ورڪ کان سواءِ ڪا ڪاميابي حاصل نٿي ٿئي

پاڪستان پرڏيهي ميدان، عسڪري ۽ معاشي ميدان ۾ اڳتي وڌي رهيو آهي، پاڪستان جي عزت ۽ توقير ۾ واڌ ٿي آهي. اسان جنگ ڪتي دشمن کي شڪست ڏني

لنڊن (م ڊ) وزيراعظم شهباز شريف چيو آهي ته واشنگٽن ۾ آمريڪي صدر ڊونالڊ ٽرمپ سان ٿيل ملاقات سان پاڪستان ۽ آمريڪا جا لاڳاپا وڌيڪ مضبوط ٿيندا. وزيراعظم شهباز شريف برطانيا ۾ سمندر پار پاڪستانين کي خطاب ڪندي چيو ته پاڪستان ترقي جي رستي هلي رهيو آهي، هي سڀ ڪجهه ٽيم ورڪ جو نتيجو آهي. مسلم ملڪن جي سربراهه /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 11

پاڪستان هندستان جي سرپرستي ۾ ٿيندڙ دهشتگردي خلاف وڙهي رهيو آهي، امن چاهيون ٿا: پاڪستان

گڏيل قومن جي جنرل اسيمبلي ۾ پاڪستاني سفارتڪار محمد رشيد جو هندستان جي پرڏيهي وزير جي تقرير تي سخت ردعمل، هندستان جا الزام ڪوڙا ۽ حقيقتن کان خالي آهن

هندستان پاڪستان کي بدنام ڪرڻ لاءِ هر فورم تي بي بنياد دعوائون ورجائي ٿو، پر دنيا ڄاڻي ٿي ته پاڪستان دهشتگردي خلاف جنگ ۾ 90 هزار کان وڌيڪ قربانيون ڏنيون آهن

هندستان دهشتگردن جو وڏو سرپرست آهي، خطي ۾ نفرت ۽ ورهاست کي پکڙائي ٿو ۽ سرحد پار پراڪسي نيٽ ورڪ ذريعي پاڪستان ۾ دهشتگردي ڪرائي ٿو: محمد رشيد

نيويارڪ (م ڊ) پاڪستان جنرل اسيمبلي ۾ هندستان جي پرڏيهي وزير جي توهين جو معقول جواب ڏيندي چيو ته پاڪستان هندستان جي سرپرستي ۾ ٿيندڙ دهشتگردي خلاف وڙهي رهيو آهي. پاڪستاني سفارتڪار محمد رشيد جنرل اسيمبلي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 12

نيويارڪ: گڏيل قومن جي اجلاس ۾ ۾ پاڪستاني سفارتڪار محمد رشيد ۽ هندستان جو پرڏيهي وزير جي تقرير ڪري رهيا آهن

سنڌ ۾ سولر رٿا ۾ بي ضابطگيون؟: صوبائي حڪومت ۽ ”ادارن“ کي فراڊ جي جاچ ڪرڻ گهرجي: ناصر شاهه

اسان به ان معاملي جي انڪوائري ڪئي، چين ۾ مقابلو گهٽ آهي اسان وٽ جيڪي دستاويز آهن ۽ جيڪي ميڊيا تي ڏيکاريا پيا وڃن انهن ۾ واضح فرق آهي

عالمي بئنڪ به انهن دستاويزن جي تصديق ڪئي آهي، شايد ان سولر پئڪيج جي قيمت گهٽ ٻڌائيندڙن پکي ۽ بيٽري جي قيمت شامل نه ڪئي هجي

لمي بئنڪ بلڪل ان رٿا لاءِ قرض ڏنو آهي پر گهٽ رٿائن ۾ انهن جي شموليت نه هوندي آهي، شفافيت جي ڪري اسان انهن جي شموليت رکي

ڪراچي (رپورٽر) توانائي جي اڳوڻي صوبائي وزير ۽ بلديات جي موجوده وزير سيد ناصر حسين شاهه چيو آهي ته سنڌ سولر هوم سسٽم جي رٿا 2018_19/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 13

لاهور ۾ ڪار چوري ڪرڻ جو هڪ نئون طريقو سامهون آيو

لاهور (م ڊ) لاهور ۾ ڪار چوري ڪرڻ جو هڪ نئون طريقو سامهون آيو آهي. پوليس جوابدار کي گرفتار /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 14

بيجنگ: وفاقي وزير احسن اقبال چائينا جي ميڊيا سان ڳالهائي رهيو آهي

درست رپورٽ ۽ صحيح ڄاڻ ڏيڻ جمهوريت جي استحڪام لاءِ لازمي آهي: صدر آصف علي زرداري

غلط ڄاڻ ۽ جعلي خبرن جي ذريعي سچ کي لڪائڻ اڄوڪي دور جو وڏو چيلنج آهي

سوشل ميڊيا تي اڻ تصديق ٿيل ڄاڻ پهچائڻ کان پاسو ڪيو وڃي، ڄاڻ تائين رسائي جو نظام وڌيڪ ڪارگر بڻائڻ تي زور ڏنو

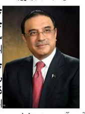

اسلام آباد (بيورو) صدر آصف علي زرداري چيو آهي غلط ڄاڻ ۽ جعلي خبرن جي ذريعي سچ کي لڪائڻ اڄوڪي دور جو وڏو چيلنج آهي زميداري رپورٽ ۽ درست ڄاڻ ڏيڻ جمهوري استحڪام لاءِ اٽٽر آهي آڇرتي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 02

درآمدي آسائشن تي ٻوڏ ٽيڪس جي مزاحمت ٿي سگهي ٿي: آءِ ايم ايف

آءِ ايم ايف اشارو ڏنو آهي پهرين ٽه ماهي ۾ آمدني جي گهٽتائي کي نظر ۾ رکندي ٻوڏ ٽيڪس لاڳو ڪرڻ جي مخالفت ڪري سگهي ٿو

پهرين ٽن مهينن ۾ 100 ارب رپين کان وڌيڪ آمدني گهٽجي سگهي ٿي: فيڊرل بورڊ آف روينيو جي اعليٰ عملدارن جي آءِ ايم ايف کي آگاهي

اسلام آباد (بيورو) آءِ ايم ايف اشارو ڏنو آهي ته هو جولاءِ_سيپٽمبر جي پهرين ٽه ماهي ۾ امڪاني آمدني جي گهٽتائي کي نظر ۾ رکندي درآمد/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 03

وزيراعظم جو جنرل اسيمبلي ۾ خطاب جاندار هو: نائب امير جماعت اسلامي

پاڪستان_سعودي عرب دفاعي معاهدو تازي هوا جو جهونڪو آهي، پاڪ_سعودي معاهدي کي اسلامي دنيا جو متحده ۽ جامع دفاع بڻايو وڃي: لياقت بلوچ

وزيراعظم شهباز شريف جو جنرل اسيمبلي ۾ خطاب جاندار هو، پاڪستان هڪ ئي وقت فلسطين ۽ ڪشمير جي تڪرارن تي آواز بلند ڪيو

ٻوڏ متاثرين جي بحالي وفاقي ۽ صوبائي حڪومتن جي گڏيل ذميواري آهي، پنجاب مقامي چونڊن کان محروم آهي، سنڌ، بلوچستان، ڪي پي ڪي جا مقامي حڪومتي نظام بي اختيار آهن

اسلام آباد (بيورو) جماعت اسلامي پاڪستان جي نائب امير لياقت بلوچ چيو آهي ته وزيراعظم شهباز شريف جو جنرل اسيمبلي ۾ خطاب جاندار هو. پنهنجي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 04

ٺٽو: صوبائي وزير فوڪل پرسن ڪوٽڙي بئراج ڊائون اسٽريم سيد رياض حسين شاهه شيرازي دولهه دريا خان پل ويجهو ٻوڏ متاثر ڳوٺن جو دورو ڪري رهيو آهي

چين جي اڳوڻي وزير کي ڪرپشن تي موت جي سزا

بيجنگ (م ڊ) چين جي اڳوڻي زراعت ۽ ٻهراڙين واري کاتي جي وزير کي رشوت وٺڻ جي الزام ۾ جِلين صوبي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 05

پاڪستان چين کي 220 ارب رپيه وياج جي ادائيگي کان انڪار ڪري ڇڏيو

سي پيڪ تحت بجلي گهرن تي دير سان ادائيگي تي 200 ارب رپين جو وياج نه ڏنو ويندو

حڪومت صرف اصل واجبات 250 ارب رپيه تسليم ڪندي، توانائي ڊويزن آءِ ايم ايف کي پاور سيڪٽر جي مالي صورتحال بابت بريفنگ

اسلام آباد (بيورو) پاڪستان جي حڪومت عالمي مالياتي فنڊ (آءِ ايم ايف) کي آگاهه ڪري ڇڏيو آهي ته هو چين جي تحت سي پيڪ ۾ نهندڙ بجلي گهرن کي دير سان ادائيگي تي 200 ارب رپيه وياج ادا نه ڪندو ۽ انهي سلسلي ۾ بيجنگ/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 15

ڪنهن به هٿياربند گروپ کي ڪم ڪرڻ جي اجازت ناهي ڏني وئي: افغان عبوري حڪومت

افغان سرزمين کي ڪنهن ٻئي ملڪ خلاف استعمال ڪرڻ جي اجازت نه ڏني ويندي

ڪابل جي پاليسي باهمي اعتماد، مثبت ۽ دوستانه لاڳاپن کي فروغ ڏيڻ تي ٻڌل آهي

ڪابل (م ڊ) افغان عبوري حڪومت جي ڊپٽي ترجمان جو چوڻ آهي ته ڪنهن به هٿياربند گروپ کي افغانستان ۾ ڪم ڪرڻ جي اجازت نه ڏني وئي آهي. طالبان حڪومت جي ڊپٽي ترجمان حمدالله فطرت جو چوڻ آهي ته افغانستان چار ذرئي ڳالهين /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 16

صوبائي وزير رياض حسين شاهه شيرازي جو نانگن ۽ گيل موري جي ٻوڏ کان متاثر ڳوٺن جو دورو

دولهه دريا خان پل، نانگن ۽ گيل موري جي متاثر ڳوٺن ۾ ريسڪيو ۽ رليف آپريشن جو جائزو ورتو، ضلعي انتظاميه کي سهولتون مهيا ڪرڻ جي هدايت

متاثر خاندانن کي خوراڪ، عارضي رهائش، طبي امداد فراهم ڪيو ويندو، رليف پيڪيجز ۽ مالي مدد به ڏني ويندي: رياض حسين شاهه شيرازي

فلڊ ايمرجنسي دوران سڀ ادارا گڏيل حڪمت عملي سان ڪم ڪن، درياءِ سنڌ جي حفاظتي بندن جو به دورو ڪري انتظامن جو جائزو ورتو ويو

ڪراچي/ ٺٽو (رپورٽر) صوبائي وزير اوقاف، مذهبي معاملات، زڪوات ۽ عشر ۽ فوڪل پرسن فلڊ ايمرجنسي ڪوٽڙي بيئراج ڊائون اسٽريم سيد رياض حسين شاهه شيرازي، سيد تنوير حيدر شاهه شيرازي سان گڏجي دولهه دريا خان پل /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 06

ڪي ايم سي ملير ڪالا بورڊ تائين روڊ به ٺاهيو، اسان ڪورنگي پار تائين روڊ ٺاهيو: مرتضيٰ وهاب

ڪي ايم سي ماڊل ڪالوني تائين روڊ به ٺاهي رهي آهي، پريڊي اسٽريٽ جو ڪم اڄ مڪمل ٿيندو، شارع فيصل جي ڪجهه حصن تي به ڪم ڪيو ويندو

مضافات جي اندروني روڊن تي به ترقياتي ڪم جاري آهن، شهر جي سيني روڊن جي بحالي جو ڪم ٻن مهينن ۾ مڪمل ڪيو ويندو

ڪراچي (رپورٽر) ميئر ڪراچي بئريسٽر مرتضيٰ وهاب چيو آهي ته ڪي ايم سي شهر جي 106 روڊن تي ڪم شروع ڪري ڇڏيو آهي. ڪراچي جي مختلف علائقن جو دورو ڪرڻ کان پوءِ ميڊيا سان ڳالهائيندي مرتضيٰ وهاب چيو ته ڪي ايم سي ملير ڪالا بورڊ تائين روڊ به ٺاهيو. اسان ڪورنگي پار تائين روڊ ٺاهيو هن چيو ته ڪي ايم سي ماڊل ڪالوني تائين روڊ به ٺاهي رهي آهي. پريڊي اسٽريٽ/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 18

پارٽ ايشيا ڪپ جو فائنل کٽي ويو، پاڪستان 146 تي ڍير

پاڪستاني ٽاپ آرڊر ناڪام، آخري 9 وڪيٽون 33 رنزن تي ڪري پيون

فهيم، شاهين ۽ حارث شاندار شروعات باوجود ميچ هٿان نڪري وئي

دبئي (اسپورٽس نيوز) ڀارت جي بظاهر مضبوط بيٽنگ لائن لاءِ 147 رنز جو آسان ٽارگيٽ پيئي لڳو پر ڀارتي ٽاپ بيٽر دٻاءَ جو شڪار ٿيا. انڱ جي ٻئي/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 28

فائرنگ ۾ زخمي ٿيل سينيئر صحافي ۽ اينڪرپرسن امتياز مير زندگي جي جنگ هارائي ويو

صحافي امتياز مير مٿان 21 سيپٽمبر جي رات ملير ۾ ڪالا بورڊ ويجهو سندس ڪار تي اڻڄاتل هٿياربندن حملو ڪيو هو

اينڪرپرسن امتياز مير پنهنجي آفيس کان قائد آباد گهر وڃي رهيو هو ته ڪار مٿان ٻن موٽرسائيڪلن تي سوار 6 حملي آورن فائرنگ ڪئي

امتياز مير کي منهن ۽ سيني تي ڪيترائي گوليون لڳيون، ڪيس لياقت نيشنل اسپتال منتقل ڪيو ويو، جتي ڪالهه زخمن جا تاب نه سهندي فوت ٿي ويو

سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه ۽ اطلاعات کاتي جي صوبائي وزير شرجيل انعام ميمڻ ۽ ٻين پاران سخت مذمت ۽ ڏک جو اظهار ڪيو

ڪراچي (رپورٽر) ڪراچي جي ملير علائقي ۾ هڪ هفتو اڳ قاتلاڻي حملي ۾ زخمي ٿيل هڪ سينئر صحافي ۽ اينڪر پرسن امتياز اسپتال ۾ زخمن جا سور نه سهندي فوت ٿي ويو. پوليس ۽ خانداني ذريعن موجب، هڪ خانگي ٽي وي چينل جو سينئر صحافي ۽ اينڪر پرسن، جنهن تي 21 سيپٽمبر جي رات ملير ۾ ڪالا بورڊ ويجهو سندس ڪار ۾ هٿيارن سان حملو ڪيو ويو هو، آچر جي رات هڪ خانگي اسپتال ۾ علاج دوران زخمن جا سور نه سهندي فوت ٿي ويو. آچر 21 سيپٽمبر تي/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 19

سينيئر صحافي امتياز مر جي حياتي جي تصوير

سنڌ نيوز پيپر سوسائٽي پاران گهگهر ڦاٽڪ ۾ مفت طبي ڪيمپ لڳائي وئي

ضلعي صحت آفيسر ملير ۽ ڊائريڪٽر انسٽيٽيوٽ آف اسڪن ڊزيز جي تعاون سان مفت طبي ڪئمپ جو انعقاد ڪيو ويو

طبي ڪئمپ ۾ چمڙي جي ماهر ڊاڪٽر ارسلان الاهي ميمڻ، جنرل فزيشن ڊاڪٽر غلام حسين بلوچ، جنرل فزيشن ڊاڪٽر معاذ ۽ ڊاڪٽر محمد بخش ڍاٽي ۽ ٻين چيڪ اپ ڪيو

ڪيمپ دوران، ماهر ڊاڪٽرن ماڻهن کي صحتمند طرز زندگي اختيار ڪرڻ ۽ بيمارين کان بچڻ بابت پڻ آگاهي ڏني وئي

ڪراچي (پ ر) ضلعي صحت آفيسر ملير ۽ ڊائريڪٽر انسٽيٽيوٽ آف اسڪن ڊزيز جي تعاون سان سنڌ نيوز پيپر سوسائٽي جي نگراني ۾ انڊس پبلڪ اسڪول، گهگهر ڦاٽڪ ۾ هڪ مفت طبي ڪئمپ جو انعقاد ڪيو ويو، جنهن ۾ چمڙي جي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 07

ڪراچي: ضلعي صحت آفيسر مليرء ڊائريڪٽر انسٽيٽيوٽ آف اسڪن ڊزيز جي تعاون سان سنڌ نيوز پيپر سوسائٽي جي نگراني ۾ انڊس پبلڪ اسڪول، گهگهر ڦاٽڪ ۾ مفت طبي ڪئمپ قائم ڪئي وئي آهي

پشاور ڌماڪي جو سهولتڪار داعش خراسان جو اهم ڪمانڊر افغانستان ۾ ماريو ويو

داعش خراسان جو ڪمانڊر محمد احساني عرف انوار افغانستان جي شهر مزار شريف ۾ ماريو ويو

مارجي ويل ڪمانڊر احساني 2022ع جي پشاور ڪوچه رسالدار ڌماڪي جو مک سهولتڪار هو، سيڪيورٽي ذريعا

ڪابل (م ڊ) پشاور ۾ 2022ع ڌماڪي جو سهولتڪار داعش خراسان جو ڪمانڊر محمد احساني عرف انوار افغانستان ۾ مارجي ويو. سيڪيورٽي/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 20

پروفيسر ڊاڪٽر صالح چنه غلام محمد مهر ميڊيڪل ڪاليج جي پرنسپال طور چارج سنڀالي ورتي

غفلت يا لاپرواهي ڪنهن به صورت ۾ برداشت نه ڪئي ويندي: پروفيسر ڊاڪٽر صالح چنه

ڊاڪٽر صالح چنه اداري کي ماڊل ميڊيڪل انسٽيٽيوٽ بڻائڻ ۽ تعليم، علاج ۽ تحقيق کي جديد طريقي سان استوار ڪرڻ جو عزم ظاهر ڪيو

سکر (بيورو رپورٽ) ملڪ جا نامور ماهر طب، ماهر تعليم ۽ ماهر امراضِ باطنه پروفيسر ڊاڪٽر صالح احمد چنه (FCPS Medicine) تازو ئي غلام /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 21

ڪراچي ۾ مين ڪورنگي روڊ تي ڊي ايڇ اي فيز 2 ۾ عمارت ۾ باهه، ٻه عورتون فوت ۽ ڇهه زخمي

عمارت جي پهرين منزل تي هڪ خاندان موجود هو، ۽ باهه لڳڻ بعد ماڻهن کي بچائڻ جي ڪوشش ڪئي وئي: ريسڪيو عملدار

باهه متاثر عمارت مان اٺ ماڻهن کي ڪڍي اسپتال منتقل ڪيو ويو، جتي ٻه عورتون علاج دوران فوت ٿي ويون

ڪراچي (رپورٽر) ڪراچي ۾ مين ڪورنگي روڊ تي ڊي ايڇ اي فيز 2 ۾ هڪ عمارت ۾ باهه لڳڻ سبب ٻه عورتون فوت ۽ ڇهه زخمي ٿي پيون. ريسڪيو عملدارن موجب، عمارت جي پهرين منزل تي هڪ خاندان موجود هو. باهه لڳڻ کان پوءِ/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 22

سرڪاري آفيسر جي ڌيءَ جي شادي تي 24 ڪروڙ رپين کان وڌيڪ جو خرچ، سجاوٽ تي 4 ڪروڙ خرچ ڪيا ويا

اقتصادي بحران جي شڪار پاڪستان جي هڪ سينئر سرڪاري آفيسر جي ڌيءَ جي شادي تي 24 ڪروڙ 80 لک رپين جو خرچ ڪيو ويو

اهو ڪيس ٽيڪس چوري جي انتظامي مسئلي جي بهترين مثال آهي، امير طبقي جون شاديون، پرڏيهي ملڪن جا سفر، ملڪيتن ۽ زيورن تي ٿيل شاهاڻو خرچ اڪثر سامهون ناهي ايندو ٽيڪس اختياريون

اسلام آباد (بيورو) اقتصادي بحران جي شڪار پاڪستان جي هڪ سينئر سرڪاري آفيسر جي ڌيءَ جي شادي تي 24 ڪروڙ 80 لک رپين جو خرچ ڪيو ويو. اهڙي صورتحال اميرن جي زندگي گذارڻ ۽ ملڪ جي ٽيڪس نظام ۾ انهن جي معمولي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 08

ٿلاپتي جي جلسي ۾ ڀاڄ دوران 39 ڄڻا فوت

اداڪار ريلي ۾ ڀاڄ دوران فوت ٿيندڙن جي وارثن لاءِ 20 لک ڀارتي رپين جي امداد جو اعلان ڪري ڇڏيو

ريلي ۾ عوام جي وڏي انگ شرڪت ڪئي، جاءِ جي کوٽ سبب ڀاڄ جي نتيجي ۾ 39 ڄڻا فوت ٿي ويا هئا

چنائي (م ڊ) ناميارِي ڀارتي اداڪار ۽ تاميلاڳا ويٽري ڪازگم (ٽي وي ڪي) جي سربراهه جوزف وجئه چندرا شيکر عرف ٿلاپتي وجئه پارٽي ريلي ۾ ڀاڄ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 09

وائيٽ هائوس وزيراعظم ۽ فيلڊ مارشل جي دوري جون تصويرون جاري ڪري ڇڏيون

تصويرن ۾ وزيراعظم ۽ فيلڊ مارشل کي صدر ٽرمپ کان علاوه ٻين اختيارين سان به خيالن جي ڏي وٺ ڪندي ڏٺو ويو

واشنگٽن (م ڊ) وائيٽ هائوس وزيراعظم شهباز شريف ۽ فيلڊ مارشل عاصم منير جي دوري جي آمريڪي صدر ڊونلڊ ٽرمپ سان ملاقات جي تصوير/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 23

وزيراعظم گڏيل قومن جي تقرير لکڻ جو ڪم ڏنو ۽ پاڻ کي وفد جو حصو بڻايو: شمع جوڻيجو

مان گذريل ڪيترن ئي مهينن کان پاڪستان ۽ وزيراعظم شهباز شريف لاءِ ڪم ڪري رهي هيس

پاڪ_ڀارت جنگ دوران منهنجا پاليسي بريف، صلاحون ۽ نقطا، سڀ ڪجهه رڪارڊ جو حصو ۽ محفوظ آهي

پرڏيهي وزارت پاران واضع ڪيو وي آيه ته گڏيل اقوام متحده ۾ شمع جوڻيجو نالي عورت پاڪستاني وفد ۾ شامل نه هئي

لاهور (م ڊ) سوشل ميڊيا تي وزيراعظم شهباز شريف ۽ سندس ٽيم سان گڏ اقوام متحده ۾ شمع جوڻيجو نالي هڪ عورت تي تنقيد کان پوءِ پرڏيهي وزارت کي وضاحت ڪرڻي پئي ته لاڳاپيل عورت پاڪستاني وفد ۾ شامل نه هئي. پرهاٽي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 24

سرڪاري ملازمن جي احتجاج جي حمايت ڪيون ٿا: زين شاهه

اسان آل سنڌ ايمپلائيز الائنس جي سمورن مطالبن ۽ احتجاج جي ڀرپور حمايت جو اعلان ڪريون ٿا

پينشن ۾ ڪٽوتي، ڊسپرٽي ريڊڪشن الائونس کان محرومي ۽ گروپ انشورنس جهڙا بنيادي حق نه ڏيڻ ملازمن سان سراسر زيادتي آهي جنهن کي ڪنهن به صورت ۾ برداشت نه ڪيو ويندو

اهڙن خيالن جو اظهار هن سنڌ يونائيٽيڊ پارٽي جي سينٽرل ايگزيڪيوٽو باڊي جي آن لائين هنگامي اجلاس کي خطاب ڪندي ڪيو.

ڪراچي: گورنر ڪامران ٽسوري سان ترڪيه جو قونصل جنرل ملاقات ڪري رهيو آهي

ڪراچي (پ ر) سنڌ يونائيٽيڊ پارٽي جي مرڪزي صدر ۽ سنڌو درياهه بچايو تحريڪ جي ڪنوينر سيد زين شاهه چيو آهي ته اسان آل سنڌ ايمپلائيز الائنس جي سمورن مطالبن ۽ احتجاج جي ڀرپور حمايت جو اعلان ڪريون ٿا. اهڙن خيالن جو اظهار هن سنڌ يونائيٽيڊ پارٽي جي سينٽرل ايگزيڪيوٽو باڊي جي آن لائين هنگامي اجلاس کي خطاب ڪندي ڪيو. سيد زين شاهه چيو ته پينشن ۾ ڪٽوتي، ڊسپرٽي ريڊڪشن الائونس کان محرومي ۽ گروپ انشورنس جهڙا بنيادي حق نه ڏيڻ ملازمن سان سراسر زيادتي آهي جنهن کي ڪنهن به صورت ۾ برداشت نه ڪيو ويندو. بلاول زرداري جو تازو بيان سرڪاري /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 10

فلپائن ۾ تباهي مچائيندڙ طوفان ويٽنام پهچڻ وارو، هوائي اڏا بند

هي طوفان ڪجهه ڏينهن اڳ فلپائن ۾ ڳهٽ ۾ گهٽ 10 ڄڻن جي موت ۽ وڏي پيماني تي ٻوڏ جو سبب بڻيو هو

هي تيزيءَ سان وڌندڙ طوفان آهي. سراسري رفتار ڪان لڳ ڀڳ به ڀيرا تيز. جنهن جي شدت به انتهائي آهي

ڪراچي (م ڊ) ويٽنام آچر ڏينهن طوفان جي خطري هيٺ علائقن ۾ هوائي اڏا بند ڪري ڇڏيا ۽ هزارين ماڻهن کي محفوظ جڳهن ڏانهن منتقل ڪيو/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 26

باجوڙ ۾ بارودي مواد ڦاٽڻ سبب 3 ٻار ڙا شهيد، 5 زخمي

مقامي ٻار دهشتگردن جي ڇڏيل بارودي مواد سان کيڏي رهيا هئا ته اهو اوچتو ڦاٽي پيو

واقعي جي فوري بعد پاڪ فوج وقت تي ايڪشن وٺندي زخمي ٻارن کي هيلي ڪاپٽر جي ذريعي پشاور منتقل ڪيو

باجوڙ: (م ڊ) باجوڙ ۾ فتنته الخوارج طرفان ڇڏيل بارودي مواد جي ڦاٽڻ سبب 3 معصوم ٻار شهيد جڏهن ته 5 زخمي ٿي پيا. سرڪاري ٽي وي موجب اهو /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 27

پ پ سنڌ جو ڊپٽي سيڪريٽري جنرل سردار رفيق احمد جمالي ڪارڪنن جي اعزاز ۾ تقريب جو اهتمام

سوشل ميڊيا جي ذريعي ڪارڪنن پارٽي جو پيغام اجاگر ڪرڻ ۾ شاندار ڪردار ادا ڪيو آهي، جيڪو واقعي لائقِ تحسين آهي: سردار رفيق جمالي

پاڪستان پيپلزپارٽي جي اصل طاقت ان جا جيالا آهن، جيڪي صدر آصف علي زرداري ۽ چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري جي قيادت هيٺ عوامي خدمت ۽ پارٽي جي مشن کي اڳتي وڌائي رهيا آهن

ڪارڪنن هن عزت افزائي تي خوشي ۽ جوش و خروش جو اظهار ڪيو ۽ عزم ظاهر ڪيو ته هو قيادت جي ويزن مطابق پارٽي جو پيغام وڌيڪ مؤثر انداز ۾ عوام تائين پهچائيندا رهندا

ڪراچي (رپورٽر) قومي اسيمبليءَ جي ميمبر ۽ پيپلزپارٽي سنڌ جو ڊپٽي سيڪريٽري جنرل سردار رفيق احمد جمالي ڪارڪنن جي اعزاز ۾ تقريب جو اهتمام قومي اسيمبليءَ جو رڪن ۽ پاڪستان پيپلزپارٽي سنڌ جو سيڪريٽري جنرل سردار رفيق احمد جمالي پيپلزپارٽي دادو جي سوشل ميڊيا ڪارڪنن جي اعزاز ۾ هڪ پروقار تقريب جو اهتمام ڪيو ان موقعي تي ڪارڪنن جي شاندار محنت ۽ خدمتن جي سڃاڻپ ۾ سيني کي اجرڪ ۽ سنڌي ٽوپي پارائي وئي. خطاب دوران سردار رفيق احمد جمالي ڪارڪنن جي ڪارڪردگي کي ساراهيندي چيو ته سوشل ميڊيا جي ذريعي ڪارڪنن/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 25

جمهوري سوچ جي ترجمان
روزاني Daily AWAMI SOCH KARACHI
عوامي سوچ
ڪراچي
چيف ايڊيٽر: حاجي محمد حنيف ميمڻ

چيف ايگزيڪيوٽو
سيد شفقت حسين شاهه

هيءَ اخبار پبلشر محمد حنيف ميمڻ قيوم پرنٽنگ پريس آءِ آءِ چندريگر روڊ ڪراچي مان ڇپرائي آفيس ٽريڊ ٽاور روم نمبر 825 مان پڌري ڪئي

چيف ايڊيٽر حاجي حنيف ميمڻ

رابطي لاءِ:
03153327758

ڏنءُ ڏنءُ ڏمڻ وار، اڄ پڻ آڳرين جي:
ٻاري مچ مجاز جو، اوتيائون اڱار:
ڏوڏا! ٿِيُ مَ ڏارَ، جِمَ ڪَچو رُڪُ ڪٽيُون ٿئي.

سومر 29 سيپٽمبر 2025ع

بيان بازي سان نہ پر حڪومتي ڪارڪردگي ذريعي مقابلو ڪرڻ گهرجي

چوندا آهن تہ جيڪڏهن اوهان هڪ آڱر ڪنهن ڏانهن کڻندؤ تہ ٽي آڱريون پوءِ اوهان ڏانهن بہ کڄي سگهن ٿيون. اهڙي صورتحال اڄ ڪلهہ سنڌ ۽ پنجاب جي صوبائي حڪومتن جي وزيرن سان بہ لاڳو آهي. تازو چوماسي جي برساتن ۽ ٻوڏن جو پنجاب صوبي کي ٻوڙي ڇڏيو تہ سنڌ حڪومت جي وزيرن کي پنجاب جي مسلم ليگ (ن) جي صوبائي حڪومت تي تنقيد ڪرڻ جو موقعو ملي ويو ۽ پوءِ جواب ۾ پنجاب حڪومت جي وزيرن بہ سنڌ حڪومت جي برساتن ۽ ٻوڏن واري صورتحال ۾ ڊيڪاريل بيڊ گورننس ڏانهن آڱريون کڻڻ شروع ڪيون. ان حوالي سان ڪالهہ بہ پنجاب جي خاتون وزيراعليٰ مريم نواز سنڌ حڪومت کي مخاطب ٿي ان کي تنقيد جو نشانو بڻايو. ان کان اڳ ۾ بہ هن بلاول ڀٽو زرداري کي جواب ڏنو هو تہ پنجاب حڪومت کي مشورا ڏيڻ بدران پنهنجي ڪارڪردگي کي سڌاريو.
سو اسان جو بہ اهوئي خيال آهي تہ هڪٻئي سان بيان بازي جو مقابلو ڪرڻ بدران پنهنجي ڪارڪردگي سان هڪٻئي جو مقابلو ڪيو. ان معاملي ۾ خاص ڪري سنڌ حڪومت کي گڊ گورننس ڏيکارڻ جي وڌيڪ ضرورت آهي ڇاڪاڻ تہ اها اوڻٽيهہ بيڊ گورننس ۽ ڪرپشن ۾ بدنام رهندي آئي آهي. هاڻي بہ هيلوڪي برساتن ۾ خاص ڪري سنڌ جي وڏن شهرن ۾ ان جي ڪارڪردگي ڏاڍي خراب رهي آ، اهڙي حڪومت کي اخلاقي طور تي ڪو جواز ناهي تہ اها ڪنهن ٻئي صوبي جي ڪارڪردگي تي آڱريون کڻي سگهي ڇاڪاڻ تہ ان جي پنهنجي ڪارڪردگي ٿي برساتي پاڻي ۾ ٻڏل نظر آئي.
هن سال چوماسي جي برساتن سنڌ جي ننڍن شهرن جي روڊن رستن کي تہ ڇڏي ڇڏيو آهي ۽ روڊن رستن ۾ وڏا وڏا کڏا پئجي ويا آهن پر ان معاملي ۾ هن ڀيري ڪراچي جهڙي انٽرنيشنل شهر جي سيني روڊن کي پڻ ڇڏي ڇڏيو آهي. سواءِ شاهراهہ فيصل جي ڪراچي جو ڪو بہ روڊ رستو ناهي رهيو جنهن کي هنن برساتن نقصان نہ رسايو هجي. ڪراچي کي هيلوڪي برساتن ڀيو وڏو نقصان اهو ڏنو آهي جو هيل ڪراچي جو سڄو سيوريج نظام بہ جواب ڏئي ويهي رهيو آهي جنهن نتيجي ۾ ننڍن روڊن تي تہ ٺهيو پر وڏن ۽ اهم روڊن تي بہ گٽرن جو گندو ۽ ڏپارو پاڻي تلاءُ بڻجي بيهي رهيو آهي. ان صورتحال تي عام تاثر اهو آهي تہ پ پ جي سنڌ حڪومت ڪراچي جهڙي انٽرنيشنل شهر کي بہ پنهنجي ناقص حڪومتي ڪارڪردگي سان لاڙڪاڻي جهڙو شهر بڻائي ڇڏيو آهي. هيءَ ڳالهہ ان ڪراچي شهر جي ٿي رهي آهي جنهن ۾ ورهين کان پوءِ پ پ کي ميئرشپ ملي آهي جڏهن تہ ان کان اڳ وڏي عرصي کان ڪراچي جو مڪاني نظام ايم ڪيو ايم جي حوالي هو پر جڏهن کان ڪراچي جو مڪاني نظام پ پ کي مليو آهي تہ بجاءِ ان جي تہ پ پ ان کي چئلينج سمجهي ڪري هلائي ها ۽ ڪراچي ۾ رهندڙ پنهنجي مخالف ووٽر کي پنهنجي ڪارڪردگي سان لاجواب ڪري ها ۽ سندن دليون کٽي ڏيکاري ها ان رهندو پاڻ کي بدنام بہ ڪيو آهي ۽ جڳ بہ کلايو آهي. عام ماڻهو پ پ جي حڪومت تي اهڙيون ٺٺوليون ڪري رهيا آهن جيڪي هتي بيان بہ نہ ٿيون ڪري سگهجن. چوڻ وارا تہ شهر جي خراب حالت ڏسي پ پ جي ان نعري کي بہ مذاق بڻائيندا آهن تہ "ڀٽو زنده آهي، چوندا آهن تہ سنڌ تڏهن ترقي ڪندي جڏهن اهو زنده نہ رهندو." ڀيو تہ عام طور تي اهو بہ تاثر آهي تہ پ پ جي حڪومت کي سندس ڪرپشن ڪائي وئي آهي سڀ فنڊ حڪمرانن جي کيسن ۾ هليا وڃن ٿا. عوام تي، شهر تي ۽ انهن جي روڊن رستن تي خرچ نٿا ٿين. هاڻي تہ پ پ جا پنهنجا ماڻهو بہ حڪومت جي ڪارڪردگي مان خوش ناهن ۽ اهو چوڻ لڳا آهن تہ ايندڙ چونڊن ۾ شل ٿي اها کٽي سگهي.
بهرحال اسان جو خيال آهي تہ پ پ وٽ هاڻي بہ پنهنجي حڪومت کي بهتر بڻائڻ جو موقعو آهي جيڪڏهن اها گڊ گورننس ڏانهن ڌيان ڏئي ۽ طاقت جي نشي مان پاڻ کي ڪڍي ۽ پنهنجي ڪارڪردگي بابت حقيقي صورتحال معلوم ڪري پر هاڻي جيڪڏهن ڪير حڪومت کي پنهنجو بہ ڪو آڳواڻ سچ ٻڌائي ٿو يا سچ ٻڌائي ۾ اصلاح ڪري ٿو تہ الٽو انهن کي پارٽي جو دشمن تصور ڪيو وڃي ٿو ۽ کين گڊ بڪ مان ڪڍيو وڃي ٿو تنهن ڪري اڪثر ماڻهو مصلحتن طور خاموش ٿي رهن ٿا، جيڪو رويو خود پ پ لاءِ درست ناهي. پ پ جي باني ذوالفقار علي ڀٽي لاءِ مشهور هوندو هو تہ پارٽي جي آڳواڻن کي چوندو هو تہ حڪومت جي ڪارڪردگي بابت عوام جيڪو بہ چئي ٿو سو مون کي بنا لڪائڻ جي ٻڌايو وڃي تہ جيئن مون کي حقيقت جي خبر پئجي وڃي پر اڄ جي قيادت جي آڏو حقيقت کي لڪايو وڃي ٿو ۽ ان ۾ ئي هر ڪو پنهنجي عافيت سمجهي ٿو هونئن تہ سنڌ حڪومت چئي چڪي آهي تہ جلد ئي ڪراچي جي پڳل ٽٽل ۽ کڏا پيل روڊن جي مرمت ڪرائي ويندي پر في الحال ان ڏس ۾ ڪا عملي اڳڀرائي نظر نہ ٿي اچي. جڏهن تہ ڪراچي جي روڊن رستن جي صورتحال خراب کان خراب ٿي ٿي رهي آهي. ڪراچي جي ماڊل ڪالوني واري اهم روڊ تي جيڪو مليرهالٽ ڏانهن وڃي ٿو تنهن جي پرسان هڪ ٿي وقت وڏن کڏن ۽ وري گٽر لائين جي ڦاٽڻ جو مسئلو آهي جنهن سبب گندو پاڻي پڻ روڊ تي بيٺل آهي. ان روڊ جي اها حالت چوماسي جي موسم کان اڳ ئي اهڙي بدترين هئي جيئن تہ ڪافي مهينن کان اُن گٽر لائين جي بہ مرمت نہ ٿي سگهي آهي تنهن ڪري گٽرن جو پاڻي روڊ ۾ پيل وڏن کڏن ۾ پئجي ويو آهي تہ اتان هلندڙ گاڏين کي بيٺل پاڻي سبب کڏن جي خبر نٿي پوي ۽ گاڏيون ٽوڙي موٽر سائيڪلون انهن کڏن ۾ ڦاسي پون ٿيون جنهن ڪري اتي روز بدترين نموني ٽريفڪ جام رهي ٿي.
سو سنڌ ۽ پنجاب حڪومت جي ڪارڪردگي ڏسڻي هجي تہ ٻنهي صوبن جي روڊن کي ڏسبو تہ "وڻ ڏٺو شهر ڏٺو" جي مصداق سڀ خبر پئجي ويندي. اها حقيقت تہ عالم آشڪار آهي تہ پنجاب ۽ سنڌ جي روڊن جي معيار ۾ ڏينهن رات جو فرق آهي. تنهن ڪري سنڌ حڪومت جي وزيرن کي واقعي بہ گهرجي تہ اهي پنجاب حڪومت تي تنقيد ڪرڻ بدران پنهنجي ڪارڪردگي ڏانهن ڌيان ڏين.

زندگيءَ جي اُس ۾ ڪجھ ڇانوري جا پل

رڪيل مورائي

هو منهنجو اهو محسن دوست آهي، جنهن مون کي سدائين شخصي توڙي اديب طور اعليٰ ڏسڻ چاهيو. پر منهنجو اُدنيٰ هجڻ ۽ پاڻ کي قبول ڪرڻ، منهنجي فطرت جو حصو رهيو آهي ۽ ان فطري طور طريقي کان ٻاهر وڃڻ پنهنجي لاءِ هڪ عيب محسوس ڪريان ٿو. منهنجي زندگي ۾ هو ٻهريون ۽ شايد آخري بہ شخص آهي جنهن منهنجي شعوري عمر ۾ منهنجا سمورا عيب، ثواب ڏکيا آهن ۽ هر موڙ تي منهنجي شخصيت جي رهنمائي ڪئي آهي، اهڙي دعويٰ مان ڪنهن بہ فورم تي ڪري سگهڻ جي همت رکڻ وارو آهيان ۽ لکڻ ۾ بہ ڪيٻائڻ وارو نہ آهيان.
اڄ مان سموري سچائيءَ سان اِها ڳالهہ چوڻ لائق پاڻ کي سمجهي رهيو آهيان جو ڪنهن بہ لڪي ڇپيءَ کان سواءِ چوان تہ اهو ممڪن آهي تہ، مان هن کي شخصي نماڻائي، اخلاقي قدرن جي پاسداريءَ سان گڏوگڏ پنهنجي موچاري ڇهري سبب بہ وٽندو هجان ۽ هن لاءِ مون وٽ جيڪو احترام اڄ جي تاريخ تائين آهي ان جا سبب مون وٽ اڻ ڳڻيا آهن. اهو خيال مان پاڻ وٽ محفوظ رکان ٿو، ڇاڪاڻ تہ اهو بہ سمجهان ٿو ۽ پڪ سان چوان ٿو تہ هو جيڏو وڏو شخص آهي، موري ۾ ساڻس سهمتيءَ توڙي اڻ سهمتيءَ جا حوالا بہ اوترائي وڏا آهن.
هو ڪيئن جيئو آهي اهو سندس ڇهري مان ڏسي بہ سگهجي ٿو تہ پڙهي بہ سگهجي ٿو. سندس مرڪ جي پٺيان لڪل اڻ ڳڻيا ڏک آهن، اهو هڪ عجيب معجزو آهي. هو ڊبل ايم اي آهي، پوءِ بہ ڪنهن نوڪريءَ کي هن ٺوڪري سمجهي پنهنجي آبرودار مٽي تي نہ رکيو ۽ پنهنجي پورهئي کي اهم سمجهيو. منهنجي لکڻين ۾ ڪيترائي اهڙا حوالا ملي سگهندا، جيڪي هن جي خودداريءَ ۽ پاڻ تي اعتماد واري طبعيت جا شاهد هوندا. اڄ هن جي سڃاڻپ سنڌ ۾ هڪ اهم توڙي غير اهم شخص طور تہ آهي ئي آهي، پر سندس هڪ علحدي سڃاڻپ سندس اُهي پٽ بہ آهن جيڪي اعليٰ تعليم پرائي، بنا ڪنهن سفارش جي هڪ ذهين زندگي جي رهيا آهن ۽ عاليشان نوڪريون ڪري رهيا آهن ۽ مان کيس وڏي ڀاءُ جو درجو ڏيندو آهيان.
هن کي سموري سنڌ الڳ الڳ حوالن سان ڄاڻي ۽ سڃاڻي ۽ سنڌ جو هڪ طبقو جنهن کي اديب چئبو آهي اهو هن کي عظيم سنڌيءَ جي نالي سان سڃاڻي ٿو ۽ مان اڄ تائين هن کي ادا چئي سڏيندو آهيان، ڇاڪاڻ تہ "ادا" لفظ ڀيءُ جي برابر وڏي ڀاءُ کي سڏبو آهي ۽ مون کي ياد آهي تہ سائين نور الدين سرڪي، سائين محمد ابراهيم جوئي کي سدائين "ادا" چئي مخاطب ٿيندو هُئو ساڳيءَ پر مان عظيم سنڌي صاحب کي "ادا" چئي مخاطب ٿيندو آهيان ۽ ان ۾ هڪ پنهنجائي محسوس ڪندو آهيان، جيئن ٽيڪ سندس ٽئي پٽ مجيب الرحمان، حبيب الرحمان ۽ شفيق الرحمان مون کي پنهنجي ڀيءُ جي دوست طور ٽريٽ ڪندا آهن ۽ سندس ٻئي نياڻيون ارم ۽ صنم مون کي چاچا چئي مخاطب ٿينديون آهن ۽ سچ پچ هو مون کي پنهنجي ٻنهي ڌيئرن جيتريون وڻنديون بہ آهن.
ادا عظيم سنڌي موري ۾ ادب، سياست ۽ سماجي خدمتن جي حوالي ۾ هڪ اهڙو شخص آهي جنهن جو مثال طور مان پنهنجي تعلق واري ڪنهن شخص جو نالو ڪڻان اهو مون لاءِ ممڪن نہ آهي، ان کان اڳ سيد علي بخش شاهه، سائين ناصر مورائي ۽ سائين قاضي نذير اهڙين خدمتن ۾ اڳرا مڃيا ويا آهن. قومي تحريڪ ۽ ادب جي حوالي ۾ راشد مورائي صاحب پوءِ ايندو ڇاڪاڻ تہ هو موري ۾ ستر واري ڏهاڪي ۾ آيو ۽ هيءُ شخص بنيادي طور موري جي سماج جو هڪ اهڙو حصو هُئا، جنهن کي مورو ڪڏهن بہ وساري سگهي اهو سندس وس کان ٻاهر آهي.
ادو عظيم پنهنجي سمورين خوبين ۽ خامين سميت موري جو اهڙو شخص آهي، جنهن پنهنجي عملي زندگيءَ ۾ شخص کان وڌيڪ شخصيت جو مرتبو ماڻيو آهي، منهنجي زندگيءَ ۾ هن جو هڪ الڳ ڪردار آهي، هن مون کي اعتماد سان جيئڻ سيکاريو. هن مون کي لکڻ سيکاريو اهو چئي نہ سگهبو.
ادي عظيم جون موري شهر ۾ جيتريون سڃاڻپون شفي/پازيٽو آهن، اوتريون سڃاڻپون نفي/نيگيٽو آهن. پر اهي ٻين لاءِ آهن، مون هن جي نفي/نيگيٽو رخن کي بہ پازيٽو ڪري ڪنيو آهي ان ڪري مون کي هن سان سدائين هڪ اهڙي محبت ۽ احترام رهيو آهي، جهڙو پنهنجي دور ۾ جواهر لعل نهروءَ کي مهاتما گانڌيءَ لاءِ هُئو.
ادي عظيم جوان وقت رتبو هڪ اعليٰ ٽيلر ماسٽر وارو هُئو ۽ مان هاءِ اسڪول مورو ۾ ڇهين درجي ۾ داخلا کان پوءِ شام جو موري شهر ۾ سلائيءَ جو ڪم سکڻ لڳو هوس ۽ اهو بہ ڪٽي اڳ لکيو اٿم تہ جنهن استاد وٽ مان سلائيءَ جو ڪم سکڻ لڳو هوس اهو ۽ ادو عظيم، هڪ ئي استاد جا شاگرد هجڻ سبب هڪ ٻئي سان ڪڏهن دلي طور ڪو نہ ٺهيا جنهن سبب منهنجو ادي عظيم سان هڪ شاگرد طور ڪڏهن بہ ملڻ ٿيو تہ هڪ خوف جي ماحول ۾، ۽ هڪ اديب/شاعر طور ملڻ ٿيو تہ اهو بہ خوف اندر ۾ سدائين رهندو آيو. پر ساڻس دلي ويجهڙائي مون سدائين محسوس ڪئي ۽ اها هن بہ محسوسي، هو جڏهن بہ مون سان مليو تہ نهايت پنهنجائپ ۽ پيار منجهان، ان پنهنجائي ۽ پيار ڪانئس منهنجي حوالي ۾ ادبي دنيا اندر موري ۾ ڪيترائي نندا وڏا امتحان بہ ورتا پر هن شخص ڪنهن بہ موڙ تي مون کي هيٺ ڪرڻ نہ ڏنو ۽ ادنيٰ ٿيڻ کان بچائي ورتو. جيتوڻيڪ منهنجي زندگي جون ڪيتريون ئي لاڻقيون/نالاڻقيون هن جي اکين اڳيان آيون هونديون پر ڀٽائيءَ جي لفظن ۾:
مُنهنجي مَدائِن جي، جَڏهن ڪَلَ پَريان پيئي،
ڳَڏهن ڪُوسا ڪِين ٿِيا، ڪُوڙو راپون ڏِيئي،
سَاجن سَيِيئي، مُنهنجون ڍَڪيون ڍَول ڍَلائيون.
۽ هن لاءِ منهنجي محبت ۽ احترام ۾ ڪڏهن بہ ڪو فرق ڪو نہ آيو. زمانو رتو پرتو ڪاوڙيو هو منهنجي لاءِ اهوئي عظيم رهيو ۽ آهي. عظيم سنڌي استاد بخاريءَ جو ٻهريون دوست ۽ پوءِ مداح توڙي حافظ ۽ خاڪي جوئي جو دل گهريو دوست ۽ پوءِ همدرد. هڪ اهڙو همدرد جنهن جي دوستيءَ ۽ تعلق خاڪيءَ کي نہ رڳو هڪ نئين زندگي ڏني پر نئون جياپو، ساڃاهہ ادبي فورم ۽ پوءِ ساڃاهہ ادبي رسالي معرفت ڏنو جنهن جو هو سدائين پبلشر رهيو آهي.
مان پايان ٿو تہ سنڌ ۾ هڪ اعليٰ شاعر ۽ اديب توڙي وطن دوست/دانشور طور سڃاڻپ رکندڙ خاڪي جوئي صاحب کي جيڪڏهن ڪو دلي دوست زندگيءَ ۾ مليو تہ مان فقط ادي عظيم سنڌيءَ کي سڃاڻان، مون هن جي سهپ ۽ بردباريءَ کي نہ رڳو ڏٺو آهي پر پرکيو بہ آهي. ڪڏهن مون کي ائين بہ لڳو آهي تہ ادي عظيم پنهنجي شخصي لڳ لاڳاپي جي بنياد تي جيترن نوجوانن کي روزگار (جنهن کي نوڪري چئبو آهي) سان لڳايو هوندو، اوترو ڪنهن بہ موري جي وڏيري توڙي سرمائيدار، ايم اين اي يا ايم پي اي نہ لڳايو هوندو، اِهو موري جو سچ آهي. ان جو مثال اِهو آهي جو هن پنهنجي دوست رئيس خان محمد جماليءَ معرفت جيترو موري ۾ سماجي ڪم ڪيو اوترو ڪنهن جي نصيب ۾ مشڪل آيو هجي، پوءِ بہ هو ڊبل ايم اي هوندي بہ، پنهنجو پورهيو ڪندي زندگيءَ کي حقيقي معنيٰ ۽ پورهئي کي حقيقي مرتبو ڏيئي جيئندو رهيو آهي، پر پنهنجي پٽن لاءِ ڪنهن روزگار جي آرزو کي ڪٽي ڪنهن وڏيري يا دوست کي تڪليف ۾ وجهڻ وارو نہ ٿيو آهي. هن جا پٽ پنهنجي لائقي سبب مئرٽ تي نوڪريون ماڻي جيئڻ لائق ٿيا آهن. اها سندس خودداري ۽ شخصي شفافيت هئي، جنهن جو مثال شايد موري جو ٻيو ڪو بہ شخص بڻجي نہ سگهي.
مون کي اها بہ خبر آهي زندگيءَ ۾ ڪيترا شخص آهن جن تي ادي عظيم احسان ڪيا هوندا پر اڄ اهي شخص اهڙو احساس ڏيارڻ کان وانجهيل آهن ۽ هن شخص ان سڀ کي وري وري نظرانداز ڪري پنهنجي زندگي اهڙي زندهہ دليءَ سان گذاري آهي جو اڄ بہ کيس ان تي دلي خوشي آهي. ڪا بہ شڪايت هن جي ويجهو نہ آئي آهي ۽ نہ ئي هن ڪنهن شخص آڏو ڪو پڇتاءُ اظهاريو آهي. هن سموري زندگي دلي ڏک پرائي بہ خوشگوار نموني ڪلندي، ٻوڳ چرچا ڪندي ۽ ٻين کي عزت ۽ احترام ڏيندي گذاري آهي. هن موت جي اميد ڪڏهن بہ نہ رکي آهي، هو پنهنجي زندگي پنهنجي اصولن تي جيئڻ وارو شخص آهي.
هن جي ادب ۾ پونجي اُهو شاعراڻو ڪتاب آهي جيڪو "متيءَ جي مهڪ" جي نالي سان سندس پٽن ڇپايو آهي. ٻيءَ طرح هن الڳ الڳ موضوعن تي ڪيترائي لکيو آهي، جن کي هو پنهنجون يادگيريون ڪوٺي ٿو، جن يادگيرين ۾ هڪ اهم ڪتاب اُهو بہ آهي جيڪي يادگيريون سندس استاد بخاريءَ جي تعلق ۽ ويجهڙائي تي ٻڌل آهن. ٻيءَ طرح سندس ڪيترائي لکيل ۽ اڻ ڇپيل ڪتاب جيڪي ترتيب ڏنا وڃن تہ انهن جو انگ بہ اڌ درجن کن تہ پڪ ئي پڪ ٿي ويندو.
مورو جنهن ورهاڱي کان پوءِ الڳ الڳ حوالن ۾ جيڪو مرتبو ۽ مان ماڻيو آهي، ان ۾ الڳ شعبن اندر ڪنهن نہ ڪنهن طرح ادي عظيم جون خدمتون الڳ ڪري نہ سگهبيون. شاگرد سياست کان سياست، ادب، ادبي سنگت، سگا، ملهہ ايسوسيئيشن، اشاعتي ادارا، سماجي ادارا ۽ تعليمي ادارا، ڪو بہ ادارو اهڙو شال هجي جنهن ۾ ادي عظيم جو رت شامل نہ هجي ۽ هو پاڻ ڪنهن بہ نماءَ کان سواءِ اهي عمل سر انجام ڏيندڙ. سنڌي چوڻيءَ وانگر:
"ڪو بہ ڪم اهڙي ريت ڪجي جو ٻيو هٿ نہ ڏسي سگهي"
يارن دوستن سان هڙان توڙي وڙان سات نڀائيندڙ ادو عظيم! موري ۾ هڪڙوئي ادو عظيم آهي، شايد ڀٽائيءَ چواڻي، موري جي!
مِتي اُن خَمير، اَصل هُئي ايتري.
۽ مان اڄ تائين ان ڳالهہ کي سمجهي نہ سگهيو آهيان تہ هو پنهنجي دور جو عاليشان ٽيلر ماسٽر هُئو جيڪو پنهنجي والد صاحب محمد يوسف سولنگيءَ جي ڪپڙي جي عاليشان دُڪان تي ويهڻ سبب ئي بڻيو. هو پنهنجي ڇئن ئي پڙهيل ڪڙهيل ڀائرن ۾ ٽئين نمبر تي آهي.
سندس ٽيئي ڀائر عاليشان نوڪرين ۾ رهيا، پر هن نوڪريءَ کي نہ قبولي پورهيت هجڻ پنهنجي شان وٽان سمجهيو جنهن ڪري هو سڏو سنئون خدا جو دوست بہ هُئو تہ سندس بندن جو دوست بہ هُئو پر سندس ڀاءُ ۽ اسان جي عمر ۾ وڏي يارَ ادا ڪبير ڪانئس ڪڏهن بہ ڪپڙا نہ سبرايا. اهو اعزاز هڪ ڀيرو مون کي ادا ڪبير ضرور ڏنو ڇو تہ هو ڪپڙن پائڻ جو گهڻو شوقين هُئو منهنجي واسطي وارن ۾ ٻيو اهڙو شخص ڊاڪٽر سليمان سولنگي هُئو.
ادي عظيم جي هڪ غضب جي ڪوالٽي اها آهي تہ هن سان ملندڙ ماڻهو سندس ڳالهين جي ڳوٽ کان ڪڏهن بہ ٻاهر وڃي نہ سگهندو آهي. پلي هو ڀويان ڪيترا بہ ڪم ڪاريون ڇڏي آيو هجي.
صبح کان شام ۽ شام کان ورندي صبح تائين هو سندس ڳالهين جي ڳهر مان نڪري سگهي اهو قبول ڪرڻ منهنجي لاءِ ڏکيو آهي. هو ڪيڏي بہ ڪڙي ڳالهہ ٻنهہ مٺي نموني چئي ۽ قبول ڪرائڻ جو هنر ڪمال جو ڄاڻي ٿو. هن جي زندگي جي ڪڙائي اِها آهي، جيڪا هن ڪڏهن بہ اظهاري نہ آهي. پر اسين جيڪي سندس ويجهو رهيا آهيون ۽ قبول ڪيا ويا آهيون انهن شدت سان محسوس ڪيو آهي، تہ هن جن شخصن کي پاڻ هيٺاهون رهي بہ مٿاهون مرتبو ڏياريو انهن ڪڏهن بہ هيٺ نہ نهاري ڏٺو تہ اسان جي قد جي وڏيل نظر اچڻ ۾ اُهي ڪلها بہ آهن جيڪي ادي عظيم جا آهن.
هنن فقط مٿي ئي ڏٺو ۽ ادو عظيم! وري اهڙو جو هنن جي قد ماپڻ کان سواءِ ئي زمين کي ڏسي ان جي وزن جو اندازو لڳائڻ ۾ پورو، شخص جو وزن ڪيترو ڳورو هجي ان کي زمين جي وزن کان ڳورو تہ ڪو نہ سمجهبو. ڇو تہ هن کي آخر زمين جي بار هيٺ ئي دٻجڻو آهي، اها سندس آخري سڃاڻپ آهي. سندس ٻهريون سڃاڻپون سڀ عارضي آهن، دائمي فقط عظمت رهڻي آهي، جيڪا عظيم ماڻهن جو نصيب هوندي آهي. ادو عظيم انهن مان هڪ آهي. مون لاءِ تہ پڪ ئي پڪ عظيم شخص آهي، جنهن کان انڪاري ٿيڻ مون لاءِ قيامت جو ڏينهن هوندو، جيڪو ڪنهن بہ طرح اچڻو ئي آهي! ماڻهن تہ ماحول کي قيامت کان اڳ ئي قيامت جهڙو بڻائي ڇڏيو آهي، شايد اهو بہ انسان خاص ڪري اچو ڪي انسان جو ڳڏيل الميو آهي، ڇا چئجي؟
******

صحافتي تعصب ۽ عورت: جڏهن سوالَ ئي فيصلو ٿي وڃن

احسان لغاري

آئون صرف انهن سوين انٽرويو ويڊيوز مان هڪ جو حوالو ڏئي رهيو آهيان جيڪي مون سوشل ميڊيا تي ڏٺا آهن. هڪ صحافي هڪ نوجوان عورت کان سوال پٺيان سوال پڇي رهيو آهي، جنهن پيار جو پرڻو ڪيو آهي ۽ هوءَ اهو چٽو ڪرڻ جي ڪوشش ڪري ٿي تہ هن جي زندگي هن جي ئي خاندان طرفان خطري ۾ آهي صحافي جي ذهني لاڙي، انداز، سوالن جي ٻولي، ۽ هر جملي/سوال ۾ لڪيل چڀندڙ طنز، خاموشيءَ سان ٻڌيون هٽندڙ آهي اهڙا انٽرويو 99 سيڪڙو مردئي ڪندا آهن بظاهر سندس عام حالتن ۾ ڪيل سوالن کان نرم لهجي ۾ پڇيل سوالن ۾ رک اندر بٺي جي باهہ جهڙا آهن اهو ٻڌائي ٿو تہ هو ڪيترو تعصب پسند آهي، ۽ هن ذاتي طور پنهنجي دل ۾ ئي ان عورت جي عمل خلاف فيصلو ڏئي ڇڏيو آهي
هي ان عام رواجي انٽرويو جي باري ۾ ڳالهہ آهي. اهڙي ڪنهن بہ انٽرويو کان اڳ يا ان ڪانپوءِ عورت جو سر اڏيءَ تي هوندو آهي پنهنجي جياپي ۾ پسند سان جيئڻ جي اظهار لاءِ هن کي موت جو جوکم ڪٽڻو ٿو پوي! مرد لاءِ هڪ عام رواجي ڳالهہ ۽ هُن لاءِ زندگيءَ جو داءُ! ڪن لاءِ سوچيو تہ هن کي ايستائين پهچڻ لاءِ جبل جهڙو بار ڪٽڻو پيو هوندو هوءَ بهادري سان پنهنجي پيار، طلاق ۽ ٻي شاديءَ جي ڪهاڻي بيان ڪري ٿي. صحافي هر سوال اڳرائي وارو ڪري ٿو ۽ هو تحمل سان جواب ڏيندي ٿي وڃي جڏهن ڪانئس "پيار واري شادي" بابت پڇيو ويو، تہ هن پنهنجي پهرين شاديءَ جي تڪليف ڏيندڙ تفصيلن کي ظاهر ڪيو، جيڪا مبينا طور تي اڳوڻي سُهري جي بدسلوڪيءَ ۽ بدنيتي سبب طلاق تي ختم ٿي. جنهن بابت هن پنهنجي مڙس کي ورور ٻڌايو ۽ مار ڪائيندي رهي تان جو هن کي طلاق ڏني وئي هاڻي هن هڪ اهڙي شخص سان شادي ڪئي آهي جنهن سان هن جي موبائل تي ڳالهہ ٻولهہ ذريعي ملاقات ٿي آهي انتهائي ذاتي سوال صحافي بنا جهجهڪ جي ڪيا پئي ڪنهن کي ڪهڙو حق آهي اهڙن سوالن ڪرڻ جو؟! آئين، قانون ۾ ڇا ان بابت ڪجهہ چيل آهي؟ ۽ عقل ۽ فهم سان قانوني ۽ مذهبي طريقي سان شادي ڪن ٿا تہ پوءِ اِهو سوال موبائل، سوشل ميڊيا يا ڪنهن بہ ڊيٽ وٽ بابت پڇيو ئي ڇو ٿو وڃي؟ هوءَ پنهنجي خاندان طرفان ممڪن زندگي لاءِ خطرن جو اظهار ڪري ٿي ۽ تحفظ جي گهر ڪري ٿي، اهو پاڪستان ۽ سنڌ جو وڏو سچ آهي جيڪو روايتي اصولن جي پيچڪڙي ڪندڙ ڪيترين ئي عورتن جي خطرناڪ حقيقت جي عڪاسي ڪري ٿو. حيرت انگيز ڳالهہ اها آهي تہ سندس مڙس ڪئميرا کان پري رهيو، جنهن کي مرد صحافي "سائين" چئي ڪوٺي ٿو" سو توهان سائين سان شادي ڪئي، موبائل تي سائين جو ڇا وڻيو. توهان ڪير آهيو (ذات ڪهڙي اٿو)، ڀيءُ جو نالو ڀائرن جا نالا! هي سوالن جو سلسلو هو جيڪو صحافي جاري رکيو ڪنهن جي تنقيد پڙهيم "شادي ڪئي اٿو پر پنهنجي خاندان کي بدنام ۽ شرمسار تہ نہ ڪيو!" سڀ نالا ذات پات صحافي جي اڳرائي ڪيل سوالن جي جوابن جي ڪري آيا! پر ان ۾ خاندان لاءِ شرمساري چو هجڻ ڪپي هن هٿ سان گهڙيل عزت ۽ شرمساري جي ڪنهن بہ سبب کان هڪ عورت جي زندگي مٿاهين آهي! اهڙين حالتن ۾ لاڳاپيل ڪانڌ کي موت جو خطرو رهي ٿو پر عورت لاءِ خطرو ڍهوڻون وڌيڪ هجي ٿو
هن انٽرويو ۾ "سائين" مرد صحافي جي ڪنهن بہ تنقيد کان محفوظ رهيو، جڏهن تہ ان عورت کي مسلسل پنهنجن خانداني نالن ۽ پسمنظر بابت سخت سوالن کي منهن ڏيڻو پيو. هي فرق نہ رڳو ان خطرن کي واضح ڪري ٿي جيڪي ان عورت ڪئميرا تي اچي سٺا يا سهندي، پر ان وسيع تر سماجي ۽ ميڊيا جي تعصب کي بہ اجاگر ڪري ٿو جيڪو عورتن کي بچاءُ ڪندڙ بجاءِ ڪمزور ۽ شڪي طور پيش ڪري ٿو
هي انٽرويو ڪو الڳ واقعو ناهي؛ هي پاڪستان جي اندر ويڙهيل جنسي اڻ برابريءَ جو هڪ ڏکوئيندڙ نمونو آهي، جتي پيار يا ٻي شاديءَ جو رستو وٺندڙ عورتن کي اڪثر موت ڏيندڙ مزاحمت کي منهن ڏيڻو پوي ٿو. هڪ اهڙي ملڪ ۾ جتي مردن جا ڍانچا غالب آهن، اهڙيون شاديون اڪثر "عزت جي نالي تي قتل" (ڪارو ڪاري) جو شڪار ٿين ٿيون اهي قتل خانداني شرم ۽ ڀرم کي قائم رکڻ لاءِ خاندان جي مرد ميمبرن پاران ڪيا ويندا آهن. انساني حقن جي تنظيمن جو اندازو آهي تہ هر سال تقريباً 1,000 عورتون عزت جي نالي تي قتل ٿي وڃن ٿيون. تازا انگ اکر خوفناڪ لاڙن ڏانهن اشارو ڪن ٿا: 2024 ۾ گهٽ ۾ گهٽ 405 اهڙا ڪيس رپورٽ ٿيا، خاص ڪري سنڌ صوبي ۾ 43 سيڪڙو واڌارو ڏٺو ويو. خانداني ڌمڪيون ۽ قتل اِهو واضح ڪرڻ لاءِ ڪافي آهن تہ عورت جي وري شادي خاص ڪري "پيار واري شادي" کي روايتي عزت سان غداري سمجهيو وڃي ٿو. جنهن جي قيمت هر سال هزارين ماڻهن جي حياتين جي قرباني جي صورت ۾ ڏني وڃي ٿي.
هن ناانصافي جي مرڪز ۾ پاڪستان جي ڳهري جنسي ورڇ آهي، جيڪا امتيازي اصولن ۾ جڪڙيل آهي ۽ زندگيءَ جي هر پاسي ۾ نظر اچي ٿي. عورتن کي ڪئي سماجي ۽ ٻرپا نظام جي رڪاوٽن کي منهن ڏيڻو پوي ٿو: تقريباً 50 سيڪڙو بنيادي تعليم کان محروم آهن، ۽ 2024 تائين پارلياماني سيٽن تي سندن حصو صرف 20.5 سيڪڙو آهي. انٽيميٽ پارٽنر وائلنس 28 (IPV) سيڪڙو عورتن کي متاثر ڪري ٿي، (انٽيميٽ پارٽنر وائلنس هڪ پارٽنر يا اڳوڻي پارٽنر پاران ڪيل جسماني، نفسياتي، جنسي يا معاشي تشدد جو عمل، جيڪو ساٿي جي خلاف ٿئي ٿو جهڙوڪ مڙس، زال، يا ساٿي)؛ جڏهن تہ وسيع تر تشدد بشمول تيزاب /ايسڊ اٽيڪ ۽ زوري زنا/ريپ (2024 ۾ 5,000 کان وڌيڪ رپورٽ ٿيل ڪيس) بي قابو آهن. پوري پاڪستان جي ڀهراڙي، ڪنهن حد تائين شهرن ۾ پڻ عورتون وڌيڪ امتيازي سلوڪ جو شڪار ٿين ٿيون. هي انگ اکر هڪ اهڙي سماج جي تصوير پيش ڪن ٿا جتي عورتون نہ صرف پاسي تي آهن پر پنهنجي زندگين ۽ جسمن تي خودمختياريءَ جو دعويٰ ڪرڻ لاءِ فعال طور تي خطرن ۾ آهن. هي ڌرتي عورتن لاءِ تامڙي تي پئي آهي
اهڙي حالتن ۾ سڄاڻ ميڊيا کي اهم ڪردار ادا ڪرڻو آهي، جيڪو سنڌ جي ساڃاهہ وند صحافين ۽ ليڪن گهٽي پاڳي ڪيو بہ آهي ۽ سنڌ جي سماجي شعور سان گڏ بيٺل رهيا آهن هن انٽرويو جو مثال ان ڳالهہ جي اهميت کي اجاگر ڪري ٿو تہ سوشل ميڊيا تي يا ان ڪانسواءِ بہ وسيع لاپرواهي عورتن خلاف ڏاڍ، سندن زندگين لاءِ خطرن کي وڌائين ٿا جيئن انٽرويو ۾ واضح طور تي ڏيکاريو ويو. مرد صحافي جو رويو عورت کان ذاتي تفصيلن جو مطالبو ڪرڻ جڏهن تہ سندس مڙس کي عزت ۽ گمنامي ڏيڻ هڪ خطرناڪ جنسي تعصب کي برقرار رکي ٿو. اهو هڪ وسيع تر پاڪستاني صحافت جو مسئلو آهي. جڏهن ميڊيا جا ذريعا/ آئوٽليٽس سماجي تعصبن جي عڪاسي ڪن ٿا، تہ اهي تشدد ۽ اڻ برابريءَ کي عام بڻائين ٿا ۽ عورتن کي ڳالهائڻ کان روڪين ٿا. ان عورت جي تحفظ لاءِ دانهن، جيڪا هن وڏي ذاتي خطري جي باوجود ڏني، اسان جي صحافتي ڪرت تي سوال اٿاري ٿي: هوءَ ڇو تنقيد جو بار کڻي جڏهن تہ سندس مڙس پاڇي ۾ لڪيل رهي؟ اسان هڪ اهڙي نظام جيڪو روايت جي نالي تي عورتن جي خوابن ۽ حياتين کي ختم ڪري ٿو سان سهڪاري تہ ناهيون؟ پاڪستان، عورت کي تعليم يافتہ، پنهنجا فيصلا ڪندڙ ۽ برابري تائين آڻڻ ڪانسواءِ ترقي نہ ڪري سگهندو عورت جي لاءِ گهر ۾، ٻاهر، گهٽي ۾، ٻني تي ڪم ڪندي، آفس ۾ يا مارڪيٽ ۾ تحفظ جو احساس پنجاهہ سيڪڙو پاڪستان جي بنيادي گهرج آهي ان لاءِ سوشل ميڊيا ۽ ابلاغ جي سڀن ذريعن کي هاڪاري اثرانداز ٿيڻ، ان ڏس ۾ مضبوط ڪرڻ، جنسي حساس صحافت جي تربيت کي فروغ ڏيڻ ۽ ميڊيا ۽ سياست ۾ عورتن جي آواز کي وڌائڻ اٽر آهي. عورتن جي برابري صرف اخلاقي طور لازمي ناهي؛ هيءَ خوشحاليءَ جو ڏس ۽ گس آهي، ڇاڪاڻ تہ بااختيار عورتون معاشي ترقي ۽ سماجي استحڪام کي اڳتي وڌائين ٿيون.

بقايا 24

پارٽي جو پيغام اجاگر ڪرڻ ۾ شاندار ڪردار ادا ڪيو آهي، جيڪو واقعي لائق تحسين آهي. هن زور ڏنو تہ پاڪستان پيپلزپارٽي جي اصل طاقت اُن جا جيالا آهن، جيڪي صدر آصف علي زرداري ۽ چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري جي قيادت هيٺ عوامي خدمت ۽ پارٽي جي مشن کي اڳتي وڌائي رهيا آهن. ڪارڪنن هن عزت افزائي تي خوشي ۽ جوش و خروش جو اظهار ڪيو ۽ عزم ظاهر ڪيو تہ هو قيادت جي ويزن مطابق پارٽي جو پيغام وڌيڪ مؤثر انداز ۾ عوام تائين پهچائيندا رهندا.

بقايا 27

افسوسناڪ واقعو باجوڙ جي علائقي لغزئي ۾ انهي وقت پيش آيو جڏهن مقامي بار دهشتگردن جي ڇڏيل بارودي مواد سان کيڏي رهيا هئا تہ اهو اوچتو ڦاٽي پيو. واقعي جي فوري بعد پاڪ فوج وقت تي ايڪشن وٺندي زخمي ٻارن کي هيليڪاپٽر جي ذريعي پشاور منتقل ڪيو جتي انهن جو علاج سي ايم ايچ پشاور ۾ ماهر فوجي ڊاڪٽرن جي نگراني هيٺ جاري آهي. مقامي پوليس ۽ ٻين لاڳاپيل ادارن موقعي تي پهچي واقعي واري هنڌ جو گهيراءُ ۽ شاهدين گڏ ڪرڻ شروع ڪري ڇڏيون. اختيارين موجب فتنہ الخوارج ماضي ۾ بہ مسجدن، گهرن ۽ شهري آبادين کي ...

بقايا 25

بقايا 20

سيڪيورٽي ذريعن جو چوڻ آهي تہ مارجي ويل ڪمانڊر احساني 2022ع جي پشاور ڪوچہ رسالدار ڌماڪي جو مُک سهولتڪار هو، جنهن ۾ 67 ڄڻا شهيد ٿي ويا هئا. ذريعن موجب، احساني تاجڪ آپگهاتي بمبارن کي پاڪستان آڻڻ ۽ تربيت ڏيڻ جو ذميوار هو.

محمد مهر ميڊيڪل ڪاليج (GMMMC) جي ...

بقايا 01

اسان وٽ وچ اوڀر ۾ عظمت حاصل ڪرڻ جو هڪ حقيقي موقعو آهي ۽ ٻهريون ڀيرو سڀ هڪ ئي صفحي تي آهن، اسان اهو ڪندا رهنداسين. ٻڌايو پيو وڃي تہ آمريڪي صدر جو هي بيان اهڙي وقت ۾ آيو آهي جڏهن ڪجهہ ڏينهن اڳ صدر ٽرمپ چيو هو تہ غزه جنگ ختم ٿيڻ جي ويجهو آهي ۽ جلد ئي هڪ وڏو معاهدو ٿيڻ وارو آهي. جيتوڻيڪ صدر ٽرمپ ڪا خاص ٽائيم لائن يا تفصيل فراهم نہ ڪئي، پر سندس تازين بيانن عالمي سياسي ۽ سفارتي حلقن ۾ هڪ نئين بحث کي جنم ڏنو آهي. آمريڪي عملدارن جو چوڻ آهي تہ ٽرمپ سومر تي وائيٽ هائوس ۾ اسرائيلي وزيراعظم بنجمن نيتن ياهو سان ملاقات ڪرڻ جي اميد رکي ...

بقايا 06

صورتحال ۽ انتظامن جو جائزو پڻ ورتو _ ان موقعي تي لاڳاپيل عملدار، مقامي نمائندا ۽ علائقي جا معززين پڻ موجود هئا.

ماهرن ۽ جنرل فزيشن مريضن جو معائنو ڪيو ۽ دوائون ڏنيون. طبي ڪيمپ ۾ ڪل 800 مريضن جو معائنو ڪيو ويو. طبي ڪئمپ ۾ چمڙي جي ماهر ڊاڪٽر ارسلان الاهي ميمڻ، جنرل فزيشن ڊاڪٽر غلام حسين بلوچ، جنرل فزيشن ڊاڪٽر معاذ ۽ ڊاڪٽر محمد بخش ڍهاڻي مريضن جو چيڪ اپ ڪيو سنڌ نيوز پيپر سوسائٽي جي صدر قاضي شفيق ڊاڪٽرن ۽ عملي ۾ تعريفي سرٽيفڪيٽ ورهايا. ڪيمپ دوران ماهر ڊاڪٽرن ماڻهن کي صحتمند ...

بقايا 01

تي پئي زخمين ۾ وڏيڪ تعداد عورتن ۽ معصوم ٻارڙن جو آهي. جن کي فوري طور ڪوروا ھ پوليس موبائيل ذريعي تعلقه سول اسپتال گولاڙچي منتقل ڪيو ويو. جتي ڪين طبي امداد ڏني پئي وڃي اسپتال ذريعن مطابق 6 زخمين جي حالت ڳڻتي جوڳي آهي. جن کي ريفر ڪرڻ جو امڪان آهي افسوسناڪ حادثي سبب زخمي ٿيندڙن ۾ گوري زال روحي، ريشما زال ميگو، جوتي زال اجمل ڪملي، رميش انيل پٽ رميش، انيتا زال مولچند، هري زال سيوجي، سومري ڌي رميش، ديويا زال سومار ڪملي، ڌي سيوجي، هيما زال عالم، هيري زال ليمون ڪولهي ۽ ٻيا شامل آهن

بقايا 02

فصلن جا مناسب اگهه ڏنا وڃن. اهڙا مطالبا سنڌ ڪلچرل فورم (مرڪز) پاران ملڪ جي مشهور زرعي سائنسدان ڊاڪٽر حاجي خان ڪيريو ۽ سنڌ آبادگار بورڊ جي اڳوڻي صدر حاجي عبدالمجيد نظاماڻيءَ جي ياد ۾ وي _ڪيٽرهال مڪليءَ ۾ ڪوٺايل سيمينار ۾ مقررن پنهنجي ويچارن ۾ ڪيو. سيمينار کي مخاطب ٿيندي سنڌ ڪلچرل فورم جي باني چيئرمين صادق لاکو، سنڌ آبادگار فورم جي باني صدر ڊاڪٽر محمد افضل آرائين، ترقي پسند آبادگار محمد علي خواجه، لطيف جي پارکوءَ مزاحمتي شاعر ڊاڪٽر محمد ماروخشڪ، اين سي ايڇ ڊي ٿتي جي ڊپٽي ڊائريڪٽر منير ميمڻ، سينيئر اديب الهجڙيو برفت، حميرخان سرڪي، اديب غلام نبي زئور ۽ ٻين پنهنجي الڳ الڳ ويچارن ۾ چيو ته ڊاڪٽر حاجي خان ڪيريو ۽ حاجي عبدالمجيد نظاماڻي ڌرتيءَ جا سڄيت، صالح ۽ پنهنجي مقصد سا سچا انسان هيا جن هميشه ۽ هر هنڌ پنهنجي پنهنجي سوچ مطابق پنهنجي ماڻهن جي دائمي خوشحاليءَ ڌرتيءَ جي شادابي ۽ ساوڪ برقرار رکڻ لاءِ شاندار جاکوڙ ڪئي ڊاڪٽر ڪيرڻي ڪمند جي جنس نئو_ 10 دريافت ڪري زرعي تحقيق جي دنيا ۾ تمام وڏو ڪمال ڪيو. نئو _10، ڪمند جي اها بهترين جنس هئي جيڪا آبادگارن ۽ شگر ملن جي لاءِ هڪ جيتري فائديمند هئي ان سان گڏوگڏ ڊاڪٽر ڪيريو سنڌي ادب جي جهول ۾ ٽي تند وڙهي تلوارن سان جهڙو شاندار ڪتاب ڏئي ادبي حوالي سان وڏي مڃتا ماڻي. جڏهن ته حاجي عبدالمجيد نظاماڻي آبادگارن جي حقن، توڙي ڪالاباغ ڊيم سميت سنڌو درياءَ تي بند ٻڌڻ خلاف سگهاري جدوجهد ڪئي ۽ مشرف جي مارشلائي دور ۾ مشرف آڏو ڪالاباغ ڊيم خلاف سخت موقف رکيو. ان ڪري اهي ٻئي شخصيتون سنڌجي مٽيءَ ماڻهن جون طرفدار رهيون آهن جن کي عظمت ڀري ڀيٽا پيش ڪرڻ لاءِ ڪوٺايل سيمينار تمام گهڻو ساراهه لائق ڪم آهي سنڌ ڪلچرل فورم جي سينيئر وائيس چيئرمين محمد شريف جاکرو، سياسي سماجي شخصيت ڏاڏا محمد اسماعيل شورو، استاد سلطان قادر ٿهيم، ايس آر ڊي سي جي قادر بخش اوٺو، وحدت نيٽ ورڪ جي محمد ابراهيم هيجب، سانوڻ برفت، ڪامريڊ علي محمد بروهي حماد اشرف راجپوت- فقير محمد پائيل، شهزاد لاشاري، ۽ ٻين پڻ پنهنجي ويچارن ۾ ڊاڪٽر حاجي خان ڪيريو ۽ حاجي عبدالمجيد نظاماڻيءَ کي لفظن جي گلابن سان عظمت ڀريو خراج پيش ڪيو سينيئر شاعرن جي اير ٿهيم، سيد غلام محمد شاهه لڪياري پنهنجي نڪور شاعريءَ ذريعي ٻنهي قومي هيرن کي خراج پيش ڪيو ان بعد سمورن مهمانن گڏجي ڊاڪٽر حاجي خان ڪيريو ۽ حاجي عبدالمجيد نظاماڻي جي ياد ۾ مختلف گلن جا ٻوٽا لڳايا.

بقايا 03

تباهه ٿي ويون. هن چيو ته ٻي وڏي وجهه اها آهي ته ملڪ جي وڏي آبادي غير رسمي شعبي ۾ گهٽ اجرت ۽ غير محفوظ نوڪرين تي گذارو ڪري رهي آهي جيڪي خاندانن کي غربت مان ڪڍڻ جي سگهه نٿيون رکن. ان سان گڏ تعليم ۽ هنر جي کوٽ سبب نوجوانن کي بهتر روزگار جا موقعا نٿا ملن. هن چيو ته زراعت جيڪا پاڪستان جي معيشت جي ريڙهه جي هڏي آهي اها به پنهنجي اصل سگهه موجب عوامي خوشحالي ۾ ڪردار ادا ڪرڻ ۾ ناڪام رهي آهي. هاري فصلون ته پيدا ڪن ٿا پر زرعي چين ۾ ڪمزور ڳانڍاپا، پروسيسنگ جي ڪوٽ، اسٽوريج جون سهولتون نه هجڻ ۽ مارڪيٽ تائين محدود رسائي جي ڪري پنهنجي محنت جو مڪمل معاوضو نٿا وٺي سگهن. هن چيو ته بينظير انڪم سپورٽ پروگرام (بي آءِ ايس پي) جي فنڊز جو هڪ مناسب حصو مثلاً شروعاتي طور صرف 5 سيڪڙو پروڊڪٽو پاٿ وي يا گريجوئيشن طرز جي پائلٽ پروگرامن ۾ منتقل ڪيو وڃي جنهن سان لڳ ڀڳ 36 ارب رپيا دستياب ٿي سگهن ٿا جن سان اهڙا ننڍا يونٽ قائم ٿي سگهن ٿا جيڪي روزگار پيدا ڪن. ياد رهي ته بي آءِ ايس پي جون 2025_26 جون اداڻيگيون لڳ ڀڳ 722 ارب رپيا آهن جن جو هڪ معمولي حصو به غربت جي پائيدار خاتمي ڏانهن موڙڻ سان نمايان تبديلي اچي سگهي ٿي. هن چيو ته غربت گهٽائڻ لاءِ مائڪروفنانس کي صرف قرض تائين محدود نه رکيو وڃي پر تربيت ۽ مارڪيٽ تائين رسائي سان ڳنڍيو وڃي، بناسود قرض ماڊلز جي شراڪت ۾ ننڍن ڊيري، پولٽري، گهريلو فوڊ پروسيسنگ ۽ عورتن مرڪوز انٽرپرائزز کي مالي ۽ ٽيڪنيڪي مدد ڏني وڃي ته جيئن اهي سڌي طرح مارڪيٽ تائين رسائي حاصل ڪري سگهن. ان سان گڏ ديهي صنعتن ۽ لائيو اسٽاڪ جي ننڍن يونٽن لاءِ سبسڊي يا اينجل فنڊنگ ڏني وڃي ته جيئن ڳوٺ جي سطح تي مهارت وڌي، روزگار پيدا ٿئي ۽ مقامي ويليو ايڊنگ جو دائرو وڌي. ان سان گڏ ٽيڪنيڪل ڪاليجز کي نجي شعبي سان ڳنڍي مارڪيٽ جي گهرج موجب ڪورسز متعارف ڪرايا وڃن ۽ نوجوانن کي آءِ ٽي اسڪلنگ، فري لانسنگ ۽ انڪيوبيشن جي ذريعي شهرن ۽ ڳوٺن ٻنهي ۾ معاشي سرگرمين جو حصو بڻايو وڃي. هن مقصد لاءِ ٽارگيٽنگ، ڊجيٽل رڪارڊ، گڏيل آڊٽ ۽ آزاد مانيٽرنگ اينڊ ايوليئيشن يونٽس قائم ڪيا وڃن ته جيئن هي پروگرام ڪنهن به سياسي استعمال جو شڪار نه ٿين. هن وفاقي حڪومت کان مطالبو ڪيو ته فوري طور بي آءِ ايس پي جي اندر هڪ پائلٽ ريفارم ڪميٽي قائم ڪئي وڃي جنهن ۾ وفاقي ۽ صوبي نمائندن سان گڏ پرائيويٽ سيڪٽر، مائڪروفنانس ادارن ۽ سول سوسائٽي کي به شامل ڪيو وڃي. پروگرامن کي سياسي استعمال کان پاڪ رکڻ لاءِ ڊجيٽل شفافيت ۽ آزاد مانيٽرنگ جو نظام لازمي قرار ڏنو وڃي ته جيئن هر رڪارڊ محفوظ رهي. صدر چيمبر چيو ته غربت جي خاتمي لاءِ زرعي ويليو چينز، ڊيري فوڪسڊ انڪيوبيٽرز ۽ ننڍن صنعتڪارن لاءِ خاص سبسڊي ۽ قرض اسڪيمون متعارف ڪرايون وڃن ته جيئن مقامي سطح تي روزگار جا موقعا پيدا ٿين ۽ پيداوار جي سگهه ۾ واڌارو ٿئي. ان سان گڏ نوجوانن لاءِ TVET ۽ آءِ ٽي اسڪلنگ پروگرامن تحت پبلڪ پرائيويٽ پارٽنرشپس قائم ڪيون وڃن ته جيئن ديهي نوجوان به آن لائين روزگار ۽ فري لانسنگ جي ذريعي قومي معيشت جو حصو بڻجي سگهن. هن چيو ته پاڪستان ۾ گذريل چار ڏهاڪن کان ادارن ۾ سياسي بنيادن تي ماڻهن جي ڀرتين ادارن جي ڪم ڪرڻ جي سگهه کسي ڇڏي آهي، هاڻي بهتري هڪ ئي صورت ۾ ممڪن آهي ته حڪومت پاڪستان چيمبرس ۽ پرائيويٽ سيڪٽر جي قابل ماڻهن کي پاليسي ۽ فيصلا سازي ۾ شامل ڪري ۽ ايماندار ۽ باصلاحيت ماڻهن کي اڳتي آڻي ادارن کي مضبوط بڻائي.

بقايا 04

پ ايم پي اي ڊاڪٽر شام سندر آڏواڻي کي سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه جو اقليتي معاملن بابت صوبائي صلاحڪار مقرر ٿيڻ تي ننگرپارڪر، ڇاڇرو ۽ عمرڪوٽ جي سياسي سماجي حلقن طرفان مبارڪباد ڏيندي خوشي ۾ مٺايون ورهايون ويون ان ڏس ۾ ننگرپارڪر جي ڳوٺ ڪاسبو جي پارڪر ميگهواڙ پنچائيت جي مرڪزي صدر ڏيوجي مل ميگهواڙ طرفان ايم پي اي ڊاڪٽر شام سندر آڏواڻي کي سنڌ جي وڏي وزير جي اقليتي معاملن بابت صوبائي صلاحڪار مقرر ٿيڻ تي چيو آهي ته ڊاڪٽر شام سندر آڏواڻي اقليتي برادري جي ماڻهن جي بناهه ڪنهن فرق جي خدمت ڪئي آهي ۽ سنڌن کي اقليتي برادري جي معاملن بابت سنڌ جي وڏي وزير جو صلاحڪار مقرر ڪرڻ تي ڪيس مبارڪباد پيش ڪريان ٿو ٻي طرف ڇاڇرو تعلقي جي ڳوٺ قلڙا ٻاهه جي رهواسين يوسي چيئرمين چترو مل پرمار، گنگو مل پرمار سميت پرمار پريوار طرفان پڻ مبارڪون ڏنيون ويون ۽ مٺائي ورهائي جڏهن ته عمرڪوٽ ۽ پارڪر ميگهواڙ برادري جي نوجوانن ڪانجي مل، اشوڪ ڪمار، راجيش ڪمار، سوائي مل سميت ٻين پڻ مبارڪباد ڏيندي خوشي ۾ مٺائي ورهائي ويئي

بقايا 05

رقم واپس ڪرايو آهي سنڌس رشتيدار شاهد آهن جيڪا لک پڻ موجود آهي هن جا 3 لک 80 هزار رهيل آهن جيڪي ٽريول ايجنسي واري وٽ قاتل آهن هن کي جيئو اوهان جا پيسا واپس ڪرائي ڏيندس پروسيم رند الزام هٽي ڪيس داخل ڪرڻ جون ڌمڪيون ڏئي رهيو آهي هن وڌيڪ چيو ته هن منهنجي پائرهن مٿان به الزام هنيا آهن منهنجا پائرهن معاملي جي وچ ۾ نه هئا پر هي پائرن مٿان به غلط الزام هٽي رهيو آهي هن چيو ويزا جا مسئلا ٿيندا رهندا آهن هي پيسا ٽريول ايجنسي واري وٽ قاسي ويا آهن مان هن کي 3 لک 80 هزار وٺرائي ڏيندس جيڪي هن جا پيسا قاتل آهن پر ميڊيا تي لڳايل سڀ الزام بي بنياد آهن مان شهر ۾ ڪنهن سان به فراڊ نه ڪيو آهي

بقايا 06

جي علامتي بک هڙتال ڪئمپ ۽ ڪراچي ۾ بلاول هائوس جي سامهون ٿيندڙ سنڌ جي تاريخ جي سرڪاري ملازمن جي سڀ کان وڏي احتجاجي ڌرڻي جي تياري جي سلسلي ۾ سنڌ ايمپلائيز الائنس ٿرپارڪر ۾ شامل سڀني تنظيمن جي اڳواڻن جي گورنمينٽ هاءِ اسڪول مٺي ۾ هڪ ميٽنگ جيٺيش راڻي جنرل سيڪريٽري گستا ٿرپارڪر ۽ صدر سنڌ ايمپلائيز الائنس ٿرپارڪر جي صدارت ۾ ٿي گذري جنهن ۾ سپسا ضلع ٿرپارڪر اڳواڻ ارجن لال سوٿهڙ، ڪيلاش لوڙا، عطا الرحمان بجير، گستا ٿرپارڪر جي اڳواڻ انب جوٺيجي، جڳ ديو لانگهٽي، پيشم ڪوناري، پ ٽ الف ٿرپارڪر بادل دل، رميش چوڌري، اڪبر درس، پاڪستان ميڊيڪل ايسوسيئيشن ٿرپارڪر ڊاڪٽر صاحب ڏنو جهنجي، سپلا ٿرپارڪر اڳواڻ رويش گوماڻي ، آل روينيو ايمپلائيز ايسوسيئيشن ٿرپارڪر جي اڳواڻ راجيش لوڙا، آپڪا ٿرپارڪر اڳواڻ مدن لال ڪيلا، مهراج ڪانتيش، مڪيش لڏاڻي، آئي ٽي اي اي ٿرپارڪر اڳواڻ ارون آچاريه، سروڻ مالهي، لوڪل گورنمينٽ ايسوسيئيشن ٿرپارڪر اڳواڻ نيرت ڪمار، مانيٽرنگ اسسٽنٽ تنظيم اڳواڻ سڪراج لڪاڻي ۽ ٻين تنظيمن جي اڳواڻن جي مصروفيت سبب ٽيليفونڪ رابطي ذريعي ميٽنگ ۾ اڪثريت راءِ سان اهو فيصلو ڪيو ته سڀاڻي 29 سيپٽمبر کان 05 آڪٽوبر تائين ڊپٽي ڪمشنر ٿرپارڪر آفيس آڏو علامتي بک هڙتال ۽ مڪمل لاڪ ڊائون جي لاءِ احتجاجي ڪئمپ قائم ڪئي ويندي سڀني ملازم تنظيمن پاران ان احتجاجي ڪئمپ ۾ ڀرپور شرڪت جو وچن ڪيو ويو

بقايا 07

ته وائلڊ لائف کاتو جنگلي جيوت کي تحفظ بدران شڪارين جو ساٿاري بڻيل آهي. سنڌن چوڻ آهي ته ڪجهه ضلعي آفيسرن پاران ڳري رقم وٺي باثر شڪارين کي کليل ڇوٽ ڏني وئي آهي. جنهن سبب پکين جو نسل تيزي سان گهٽجي رهيو آهي. ان ڏس ۾ ماحولياتي ماهرن خبردار ڪيو آهي ته جيڪڏهن پکين جو اهڙو وحشي شڪار جاري رهيو ته ايندڙ سالن ۾ سنڌو درياهه جي ڪنارن ۽ ڪارونجهر جي پيشن تي پرديسي پکين جو اچڻ بند ٿي ويندو ماهرن موجب اهو عمل نه صرف ماحولياتي توازن ۽ ايڪو سسٽم لاءِ وڏو خطرو آهي پر مقامي سياحت ۽ تاريخي ورثي لاءِ به تباهي آڻيندو، مقامي سماجي اڳواڻن حڪومت سنڌ کان سخت قدم کڻڻ جو مطالبو ڪندي چيو آهي ته باثر شڪارين خلاف فوري ڪاروائي ڪئي وڃي. ملوث وائلڊ لائف کاتي جي عملدارن خلاف ڪاروائي ڪري. ناياب نسل جي پکين سميت جنگلي جيوت جي تحفظ لاءِ مستقل نگراني ۽ قانوني نفاذ کي يقيني بڻايو وڃي. هنن خبردار ڪيو ته جيڪڏهن حڪومت فوري قدم نه کنيا ته تاريخي ورثو ۽ قدرتي حسن مستقبل ۾ صرف ڪتابن تائين محدود ٿي ويندو

بقايا 08

سخت لفظن ۾ مذمت ڪئي آهي پاڪستان اقوام متحده ۾ اسرائيل جي ظلم کي سخت لفظن ۾ مذمت ڪندي اقوام متحده ۽ فلسطين جي لاءِ ڀرپور آواز بلند ڪيو آهي وزيراعظم شهباز شريف اقوام متحده جي اجلاس ۾ تاريخي خطاب ڪيو پاڪستان سميت دنيا جي ملڪن فلسطين کي آزاد رياست تسليم ڪيو آهي اهڙو اظهار هن ميرپورخاص ۾ پاڪستان مسلم ليگ ن ميرپورخاص ڊويزن طرفان ڪيس ڏنل آجيائي واري تقريب کي خطاب ڪندي ڪيو هن چيو ته اسان اسرائيل جي ظلم جي سخت لفظن ۾ مذمت ڪريون ٿا وزيراعظم جي سنڌسماءُ بابت سنڌجي صلاحڪار راجا خليق الزمان خطاب ڪندي چيو ته فلسطين ۾ وڏي پشيماني تي اسرائيل انساني حقن جي لتاڙ ڪري رهيو آهي آيتري تائين جو ميڊيا جي وڃڻ تي به پابندي مڙهي وئي آهي اسرائيل جي اهڙي ظلم ڏاڍ خلاف سڄي دنيا ۾ هزارين لکين ماڻهو رستن تي نڪري احتجاج ڪري رهيا آهن فلسطين جي عوام سان اسان گڏ آهيون ان موقعي تي پاڪستان مسلم ليگ ن ميرپورخاص ڊويزن جي صدر ميرصفدر ٽالپر جنرل سيڪريٽري زاهد قائمخاني اطلاعات سيڪريٽري نوشابه تاز به خطاب ڪيو

بقايا 09

ڪوڪر، قاضي وسيم ۽ ٻين گڏيل خطاب ڪندي چيو ته سڄي دادو ضلعي اندر امن ۽ امان جي صورتحال خراب ٿي وئي آهي ڪوبه شهري دڪاندار واپاري ڌوهارين کان محفوظ ناهي ڦرون ڌاڙا روز جو معمول بڻيل آهن هنن آءِ جي سنڌ کان مطالبو ڪيو آهي ته معاملي جو نوٽيس وٺي موجودا ايس ايس پي دادو کي هٽائي جوهي سميت دادو ضلعي اندر امن ۽ امان جي صورتحال کي بهتر بڻايو وڃي

بقايا 10

واري لائين کي ڪوٽائي ڪري ڪيدي ڇڏيو اها لائين ڳوٺ ميمون شاهه تائين پاڻي پهچائڻ لاءِ لڳ ڀڳ 400 فٽ ڊگهي لوهه جي پائپ ذريعي وڌل هئي، جيڪا ڏهاڪن کان ڳوٺ جي زندگيءَ جو واحد ذريعو هئي. پائپ لائين چوري ٿيڻ بعد سمورو ڳوٺ سخت پريشاني ۾ مبتلا ٿي ويو آهي. چاڪاڻ ته ڳوٺ جبل جي مٿان واقع هجڻ سبب هتي نه واٽر سپلاءِ موجود آهي ۽ نه ئي ڪوهن جو پاڻي ميسر آهي. ڪهڙواري تعلقا پريس ڪلب ورجي اڳواڻ روزاني عوامي سوچ اخبار تعلقا رپورٽرسينيئر صحافي ۽ ڳوٺاڻو شاهه خالد شاهه ڏاتاري ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو آهي ته اسان جو ڳوٺ ميمون شاهه هڪ قديمي ڳوٺ آهي. جتي صرف درگاهه حضرت سخي ڏاتارجميل شاهه گرناري کان نڪتل پاڻيءَ واري قديم لائين ذريعي ئي پاڻي پهچندو هو پر شرپسندن اها سموري لائين رات جي اونداهي ۾ ڪڍي فرار ٿي ويا آهن. جنهن ڪري هاڻي سمورو ڳوٺ پاڻيءَ کان محروم ٿي ويو آهي. هن وڌيڪ ٻڌايو ته واقعي جو اطلاع پير پٺو پوليس پوسٽ . ڳوٺاڻن جو چوڻ آهي ته پاڻيءَ جي لائين چوري ٿيڻ سان ڳوٺ ۾ انساني زندگي خطري ۾ اچي وئي آهي. چو ته پاڻي کانسواءِ هتي رهائش ناممڪن ٿي ويندي. ڳوٺاڻن پاران سخت احتجاج پڻ ڪيو ويو . هنن ايس ايس پي ٺٽو کان مطالبو ڪيو آهي ته واقعي جو نوٽيس وٺي ڌوهارين کي فوري گرفتار ڪيو وڃي ۽ ڳوٺ جي قديمي پاڻيءَ جي لائين ٻيهر بحال ڪرائي وڃي. جيئن ڳوٺاڻن کي ريليف ملي سگهي. علائقي جي ماڻهن جو چوڻ آهي ته جيڪڏهن اهڙن ڏوهن خلاف فوري طور قدم نه کنيا ويا ته بدامني وڌيڪ وڌندي ۽ ڳوٺاڻن جي زندگي اجيرن بڻجي ويندي.

بقايا 11

سرعام هلي رهيا آهن جنهن سبب نوجوان نسل تباهه ٿي رهيو آهي ڏوڪري پوليس امن امان، منشيات فروشي ۽ جوا جو ڪاروبار ڪندڙ ماڻهن خلاف قدم کڻڻ ۾ ناڪام ٿي وئي آهي جنهن سبب قبائلي تڪرار وڌڻ جو خدشو تمام گهڻو وڌي ويو آهي ان تي سمورين سماجي برائين خلاف نوجوان سماجي اتحاد جي سڏ تي ايس يو پي، جسقم، سنڌي ادبي سنگت، جي يو آءِ، جسقپ، نوجوان سماجي اتحاد منڌرا، نوجوان سماجي اتحاد ڳجهڙ سميت مختلف سياسي تنظيمن جي اڳواڻن ارشاد ٻگهيو، عمير جوڻيجو، شيراز ڪوڪر، ايڊوڪيٽ امداد جويو، رڪ سنڌي ياسين ميراڻي، صابر جروار، دودو ديشي، ظهير بسمل، امر جوڻيجو، جونيئر محمد ملوڪ عباسي، ايڊوڪيٽ ڪاشف علي ابڙو، ٻين جي اڳواڻيءَ ۾ ڏوڪري ٻاءِ پاس کان پريس ڪلب تائين امن ريلي ڪڍي وئي آهي ان موقعي تي اڳواڻن جو چوڻ هو ته ڏوڪري ۾ پوليس منشيات، جوا ۽ وڌندڙ بدامني تي ڪنٽرول ڪرڻ ۾ مڪمل ناڪام ٿي وئي آهي هٿ وٺي قبائلي تڪرار ڪرايا پيا وڃن جنهن سبب شهر جو امن تباهه ٿي رهيو آهي شهري هر وقت خوف ۾ مبتلا آهن ته پوليس امن امان ڪرائڻ بدران شهرين ۾ دشمني پيدا ڪرائي پئي جنهن جي سخت لفظن ۾ مذمت ڪجي ٿي هنن آءِ جي سنڌ، ڊي آءِ جي ۽ ايس ايس پي لاڙڪاڻو کان مطالبو ڪيو آهي ته بنا دير نوٽيس وٺي ڏوڪري ۾ امن امان سميت سمورين سماجي برائين جو خاتمو آندو وڃي ٻي صورت ۾ احتجاج ڪيو ويندو

بقايا 12

ته "مون منشيات خلاف حق ۽ سچ جو قلم کنيو. جنهن تي منشيات وڪڻندڙن مون تي حملو ڪيو جيڪڏهن مون سان ڪجهه به ٿيو ته ان جا ذميوار منشيات وڪرو ڪندڙ لياقت بروهي ۽ سنڌس ساٿي هوندا." هن واقعي خلاف اڄ سنڌي پريس ڪلب سامارو جي سامهون احتجاج ڪيو ويو اسان ايس ايس پي عمرڪوٽ، ايس ايڇ او سامارو، ڊي آءِ جي ميرپورخاص ۽ آءِ جي سنڌ غلام نبي ميمڻ صاحب کان اپيل ڪريون ٿا ته هن معاملي تي فوري ڪاروائي ڪئي وڃي ۽ منشيات وڪرو ڪندڙ لياقت بروهي کي فوري طور تي گرفتار ڪيو وڃي، ٻي صورت ۾ احتجاج جو دائرو وڌايو ويندو

بقايا 13

رستن تي اچڻ بعد باثر سياسي ماڻهن جي مداخلت تي محڪمه بلديا جا اختيارات ٽائون آفيسر آفتاب ملاح جي حوالي ڪيا هئا جن سان صفائي ۽ نيڪاسي ۾ بهتري آئي جيڪا چيئرمين کي پسند نه آئي ان پنهنجي گوسڙو ملازمن خاڪروب عملي ذريعي نالن ۾ بوريون وجهي ڪري نيڪال جو سسٽم خراب ڪري ڇڏيو محرابپور پوليس کي مداخلت ڪرڻي پئي پوليس مداخلت جو بهانو ڪري گوسڙو ملازمن خاڪروب ٽائون آفيسر کي بليڪ ميل ڪرڻ لاءِ هڙتال ڪئي آهي جنهن سبب ڪاروباري مرڪز اهم رستن تي پاڻي نيڪال جو نظام درهم برهم ٿيو گندو پاڻي جمع ٿي ويو آهي جماعت اسلامي جي ڪنويئر يونس رفيق ملڪ سماجي رهنما درمحمد عرف ڪيڪل نوناري سماجي تنظيم استاپ جي محمود حسين نيئر علائقي مڪينن محڪمه بلديا محرابپور چيئرمين جاويد ميمڻ ۽ هڙتال ڪندڙ گوسڙو ملازمن خاڪروب تي تنقيد ڪندي چيو ته 700 گوسڙو ملازم سياسي اثر تي گهرويٺي پگهارون کڻي رهيا آهن جنريٽر هلائڻ بنا ڊيزل جا لکين رپين جا جالي بل نهي رهيا آهن ويزا ملازمن ذريعي لکين رپين جي ڪرپشن ٿي رهي آهي پائپ لائن جي مرمت نه ڪئي وئي تنل نالن ڪڏن جي مرمت نه ڪئي وئي چيئرمين ٽائون آفيسر پنهنجي فائدي لاءِ شهر کي تباهه نه ڪن حڪومت سنڌ بلديا نوٽيس وٺي رابطو ڪرڻ تي ٽائون آفيسر آفتاب ملاح ٻڌايو ته گوسڙو ملازمن ۽ خاڪروب جي بليڪ ميلنگ ۽ ڊاينس ملازم گهر ويٺي پگهارون کڻي رهيا آهن انهن جون پگهارون بند ڪيون وينديون محڪمه بلديا محرابپور لاءِ پارنهن ڪروڙ رپين جي اين آءِ ٽي ٽي ڪم جاري آهي جنهن سان محرابپور ۾ بهتري ايندي

بقايا 14

۾ مٺائي پڻ ورهائي وئي رپورٽ موجب احمدپور ٽائون ڪاميٽي جي وارڊ نمبر هڪ ۾ نئين چونڊيل پيپلزپارٽي جي جنرل ڪائونسلر ممتاز علي شيخ پاران پيپلزپارٽي جي ٽڪيٽ تان ۽ سنڌن ٿي حمايت ۾ وڏي اڪثريت سان ڪاميابي حاصل ڪرڻ جي خوشيءَ ۾ دربار مهر شاهه پهچي پيپلزپارٽي جي مرڪزي اڳواڻ ۽ اڳوڻي ايم پي اي پير سيد محمد بچل شاهه جيلاني ۽ سنڌس پرسنل سيڪريٽري دين محمد اڃڻ کي گلن جا هار پارايا ويا ۽ ڪائونسلر ۾ مٺائي پڻ ورهائي وئي ان موقعي تي سيد محمد بچل شاهه جيلاني ڪيس مبارڪباد ڏيندي چيو ته پيپلزپارٽي عوامي پارٽي آهي جنهن جون ٻاڙون عوام ۾ ئي ڪتل آهن ۽ شهيدن جي ڏنل قربانيون جي ڪري عوام دلي محبت ڪري ٿو جنهن ڪري پيپلزپارٽي جي اميدوارن سان ڪا به پارٽي مقابلو نٿي ڪري سگهي ان موقعي ايڊووڪيٽ علي احسان ميتلو پ ب اڳواڻ ڪاشف علي ميتلو ۽ ٻيا ساٿس گڏ هئا

بقايا 15

وڌيڪ لاڳت سان 16 وڏيون اسڪيمون شروع ٿينديون، جن ۾ روڊن جي نئين سر مرمت، فلائي اوور ۽ برج تي گارڊ ريل لڳائڻ، ڪلورن جي ٻيهر تعمير، ٽائون ۽ ڳوٺن اندر پڪين اسٽريٽن تي پيڪا بلاڪ لڳائڻ ۽ حفاظتي سائن بورڊ لڳائڻ شامل آهن سڄاول بائي پاس، ميرپور ساڪرو، گهارو ٽائون، مڪلي، غلام الله ٽائون ۽ ٻين ڪيترن ئي علائقن ۾ عوام کي سهولتون مهيا ڪيون وينديون. جڏهن ته منصوبن جي مدد ۾ ننڍن وڏن ڳوٺن جي رستن جي ٻه بحالي ڪئي ويندي، جيڪي برسات سبب سخت متاثر ٿيا هئا. ضلعي واسين خوشيءَ جو اظهار ڪندي چيو ته حاجي علي حسن زرداري علائقن جي بنيادي سهولتن لاءِ عملي قدم کنيا آهن. جنهن سان نه رڳو روزگار جا موقعا پيدا ٿيندا پر عوام کي سڌي ريت فائدو به ٿيندو

بقايا 16

جي پرنسپال جي آجيان واري تقرير سان ٿي، جنهن ۾ هن فزيوٿراپي جي پيشي جي اهميت ۽ سماج ۾ ان جي خدمتن کي اجاگر ڪيو ان کان پوءِ مهمان خاص پروفيسر ڊاڪٽر رئيس پرويز فزيوٿراپسٽس جي ڪردار، جديد علاج جي طريقن ۽ معياري تعليم جي ضرورت بابت روشني وڌي لياقت يونيورسٽي آف ميڊيڪل اينڊ هيلٿ سائنسز (لمس) ڄامشورو جي فئڪلٽي ميمبرن ۽ ٻين معزز مهمانن به تقريب ۾ شرڪت ڪئي، جنهن ان کي وڏي ڪاميابي بخشي شرڪت ڪندڙن ۾ فزيوٿراپسٽس، شاگرد، صحت جي شعبي سان لاڳاپيل ماهر ۽ نمايان شخصيتون شامل هيون پروگرام ۾ فزيوٿراپسٽس جي روزاني ڪم، جديد تحقيق، ۽ مريضن سان لاڳاپيل موضوعن تي بحث مباحثا، پيشڪشون ۽ سوال جواب جا سيشن شامل هئا جديد اوزارن ۽ علاج جي ٽيڪنيڪن جون زنده ڊيمونسٽريشنز به پيش ڪيون ويون البيروني انسٽيٽيوٽ جي انتظاميا ان پروگرام کي هڪ مثبت ۽ علم وڌائيندڙ قدم قرار ڏنو ۽ مستقبل ۾ اهڙيون علمي ۽ سماجي تقريبون جاري رکڻ جو عزم ظاهر ڪيو تقريب جو اختتام مهمانن ۽ شرڪت ڪندڙن ۾ اسناد ۽ تحفن جي ورهاست سان ٿيو

بقايا 17

نه وجي پيپلزپارٽي جي اڳوڻي ايم پي اي پير سيد محمد بچل شاهه جيلاني جون صحافين سان ڳالهيون رپورٽ موجب پاڪستان پيپلزپارٽي جي مرڪزي اڳواڻ ۽ اڳوڻي ايم پي اي پير سيد محمد بچل شاهه جيلاني پنهنجي درٻار ميهر شاهه واري رهائش گاهه تي پريس ڪلب احمدپور جي صحافين سان ڳالهائيندي چيو ته احمدپور شهر جي مين بازار جو روڊ پهريان 2013 ۾ مان نهرايو ۽ وقفي وقفي سان ٻيا به ڪيترائي ترقياتي ڪم ڪرايا آهيون ان سان گڏوگڏ تعلقي ڪنگري جي مختلف ڳوٺن پريالو، پيرڳوڻ، وڏا مهيسر رفيق مهيسر لعل بخش ڪانڌڙو ۽ ٻين ڳوٺن ۾ ڪروڙين رپين جا ترقياتي ڪم ڪرايا آهن ۽ تقريبن رهيل ڳوٺن جون ٻه اسڪيمون تيار ڪيون ويون آهن ته جيئن ڪوبه ڳوٺ ترقياتي ڪمن کان رهجي نه وڃي ان گڏ مان ۽ منهنجي صاحبزادي پيپلزپارٽي تعلقي ڪنگري جي صدر سيد حسين شاهه جيلاني پاران ٻه تازو آيل ڪچي واري امڪاني وڏي ٻوڏ جي خطري جي ڪري ڪچي جي بچاءَ بندن جو دورو ڪرڻ بعد متاثرين کي ٽئنٽ مچردانيون راشن پهچائڻ سان گڏ ڪين ميڊيڪل جون ڪئمپون پڻ لڳايون ويون ته جيئن ٻوڏ متاثرين جي ڏکن ۾ گهٽتائي اچي سگهي. ان موقعي تي پ ب اڳواڻ دين محمد اڃڻ محمد علي اڃڻ لطيف ناريجو غلام رسول ناريجو ۽ ٻيا اڳواڻ ساٿس گڏ هئا

بقايا 18

منتقل فوتين جا لاش ۽ زخمي کي مورو اسپتال آندو ويو آهي جتي قانوني ڪهرجون پوريون ڪيون پيو وجنفوتين ۾ عجيب علي چانڊيو، صغران، معصوم فياض علي چانڊيو شامل آهن. زخمي عورت غلام ڪبران چانڊيو شامل آهي هي ڪنديارو کان اچي رهيا هئا اهڙو حادثو پيش آيو

بقايا 19

آرگنائيزر غلام الله ٻجاڻي، حنيف سنڌي، خان غفار ۽ ٻين ڪئي. اڳواڻن انتظاميا کي چتاءُ ڏيندي چيو ته اسان جي نوجوانن جي نسل ڪشي پر پوليس انهن جو وار ۽ ونگو نٿي ڪري. آئيس جهڙو موت مارنشو ڪلوئي تعلقي جي ننڍن اسٽاپن ۽ ڳوٺن ۾ ملي رهي آهي. آئيس نوجوانن ۽ شاگردن جي زندگي تباهه ڪري ڇڏي آهي. آئيس، ٺرو، چرس ۽ سفينا اسان جي نوجوانن جي ذهني صلاحيتن کي ختم ڪري انهن کي ناڪاره بڻائي ڇڏيو آهي، اسان سمجهون ٿا ته رياست هٿ وٺي ڪري منشيات جي ناسور کي هٽي ونرائي آهي جيئن نوجوان تباهه هجي ۽ پنهنجي حقن جي لاءِ آواز نه اٿاري. اسان هتي جي سياسي اڳواڻن خاص ڪري ايم پي اي ۽ ايم اين اي کي به چئون ٿا ته خدارا منشيات فروشن کي لغام ڏيارهڻ چاڪاڻ ته توهان ٻه ٻڃڙيوال آهيو قوم جي ٻچن تي رحم ڪريو ورنا ٻي صورت ۾ عوام توهان جي خلاف به سخت احتجاج ڪندي. اسان ايس ايس پي ٿرپارڪر، ايس ايڇ او ڪلوئي ۽ انتظاميا کي الٽيميٽم ٿا ڏيون ته منشيات جي روڪٿام ڪريو ورنا توهان خلاف جدوجهد جاري رهندي، احتجاجي ريليءَ ۾ سنڌ يونائيٽيڊ پارٽي اڳواڻ نجم ناز نهڙيو، سينيئر سياسي اڳواڻ ڪامريڊ محمد خان لنڊ، ارباب حاجي عبد الله جونيئر، جساف ٿرپارڪر ڊويزن فهيم سنڌي، جيئي سنڌ محاذ ٿرپارڪر اڳواڻ پگوان داس مهاراج، عوامي تحريڪ اڳواڻ رحمان ريگستاني، لنڊ ويٽ ونگ اڳواڻ لطيف لنڊ، سنڌ ترقي پسند پارٽي اڳواڻ زاهد لنڊ، قومي عوامي تحريڪ اڳواڻ الهجڙيو لنڊ، پاڪستان مرڪزي مسلم ليگ اڳواڻ قيوم لنجو، جماعت اسلامي اڳواڻ عبد الحفيظ لنڊ ۽ سياسي تنظيمن جي ڪارڪنن ۽ اڳواڻن، خطاب ڪيو.

بقايا 20

نپ تي ويو آهي ۽ عام ماڻهو سخت پريشاني جو شڪار بڻيل آهي. هن چيو ته حڪمران اقتدار جي نشي ۾ انڌا، گونگا ۽ ٻوڙا بڻجي ويا آهن، جيڪي عوامي تڪليفن ڏانهن ڏيان ڏيڻ بدران بي حسي جو مظاهرو ڪري رهيا آهن. بي حس حڪمرانن کي هوش ۾ اچي فوري طور تي مسئلن جو حل ڳولڻ گهرجي. نوان بحران پيدا ڪرڻ بدران حڪومت کي ذميواريءَ سان قدم کڻڻ گهرجي. ڊاڪٽر قادر مگسي واضح ڪيو ته ملازمن سان ناانصافي ڪنهن به صورت ۾ قبول نه ڪئي ويندي. حڪومت کي گهرجي ته فوري طور سرڪاري ملازمن سان ڳالهيون ڪري سنڌن جائز مطالبا مڃي. جيڪڏهن حڪومت سنجيدگي نه ڏيکاري ته سنڌ جو عوام ملازمن سان گڏجي پنهنجي حقن لاءِ روڊن تي نڪرندو.

بقايا 21

چيو ته سنڌس مائٽ پسند جي شادي تان جان جا ويري بڻجي ويا آهن پاءِ اياز ڪوسو چاچو خان محمد ڪوسو جان محمد، رفيق ڪوسو ۽ ٻيا مائٽ بي هنڌ پئسن عيوض وڪرو ڪرڻ پيا چاهن پنهنجي راز خوشي سان گهران نڪري پنهنجو جيون ساٿي چونڊيو آهي ۽ شريعت موجب ڪورٽ ۾ نڪاح ڪيو آهي پنهنجي مرضي سان زندگي گذارڻ چاهيان ٿي. پر مائٽ جيئڻ نه پيا ڏين منهنجي مڙس عباس علي جي پائرن ۽ پي تي منهنجا مائٽ اغوا جو ڪوڙا ڪيس ڪري مارڻ جون ڌمڪيون ڏيئي رهيا آهن. پريمي جوڙي اعليٰ اختيارين کان مطالبو ڪيو ته کين تحفظ فراهم ڪيو وڃي.

بقايا 22

صحافين ۽ سول سوسائٽي جو احتجاج سينارجا ۾ ٽائون ڪاميٽي سينارجا جو ٻتو معيار ڳوٺن جي ترقياتي ڪمن کان نظرانداز ڪرڻ خلاف پ پ شهيد ڀٽو اڳواڻ مهتاب راجپر سينيئر صحافي الهوراڻيو راجپر عبدالنبي راجپر سوشل ورڪر علي اعجاز سهتو سليم منگريو صحافي امداد ولي ۽ سول سوسائٽي پاران پبلڪ پارڪ سينارجا جي ٻاهران احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو مظاهري ۾ مختلف ڳوٺن جي نوجوانن ۽ سماجي اڳواڻن شرڪت ڪئي، احتجاج ڪندڙن جو چوڻ هو ته ٽائون ڪاميٽي سينارجا جا ڪيترائي ڳوٺ بنيادي سهولتن کان محروم آهن. روڊ، ناليون، نوري لائٽون نه پري جي ڳالهه، مچرن خلاف اسپري به نه ٿي رهي آهي، جنهن سبب مليريا، ڊينگي ۽ ٻين بيمارين جو خطرو وڌي ويو آهي

بقايا 23

ومنظر پيش ڪري رهيو آهي. هن المناڪ حادثي تي ڪولهي برادري جي نوجوان سماجي اڳواڻ ڪامريڊ پريم راٺوڙ ڪولهي گهري ڏک ۽ افسوس جو اظهار ڪندي چيو آهي ته ايتري وڏي سانحي تي انتظاميا جي مجرمانه خاموشي ۽ لاپرواهي وڏو سواليو نشان آهي. انسانن جون جانيون اهڙي بي قدريءَ سان ضايع ٿيڻ افسوسناڪ ۽ ناقابل برداشت آهي. ڪامريڊ پريم راٺوڙ ڪولهي وڌيڪ چيو ته حادثي جا ذميوار ڪنٽري ۾ آٽيا وڃن. ڳري گاڏين جي نگراني سخت ڪئي وڃي ۽ ڏکڙي روڊ تي فوري حفاظتي قدم کنيا وڃن. جيئن وڌيڪ قيمتي جانيون ضايع نه ٿين. آخر ۾ هن متاثر خاندانن سان دلي همدردي ۽ يڪجهتيءَ جو اظهار ڪندي چيو ته برادري ۽ سماج ان ڏک جي گهڙي ۾ پوري طرح متاثرن سان گڏ بيٺل آهي

بقايا 24

وٺ پٽورو T واسي گل حسن چورو ۽ اسد چورو ميرپورخاص کان واپس پٽورو اچي رهيا هئا ته نامعلوم هٿيار بند ڦورو سي ڊي موٽر سائيڪل 2022 ماڊل ۽ 2 عدد موبائيل ڦر ڪري فرار ٿي ويا اطلاع تي علائقي واسي ۽ شادي پلي پوليس بروقت سرزمين تي پهچي تفصيل ورتا ۽ پوليس ناڪابندي پڻ شروع ڪئي آخري اطلاعن تائين ڦورن جو پتو نه پئجي سگهيو ياد رهي ته ڪجهه ڏينهن کان پٽورو ۽ شادي پلي ٿاڻي جي حدن ۾ ڦورن ڌاڙيلن جي ٽولي هڪ ٻيا جا آهن ۽ افسوسناڪ واقعا پيش اچي چڪا آهن. شهريس موجب پنج ڏينهن اڳ پٽورو جي حد مان ڦورو ڦتين سان پريل ٽريڪٽر ٽالهي ڦر ڪيو ويا ان سلسلي ۾ پوليس پاران ڪاروايون پڻ ڪيون ويون آهن ۽ وڏي پشيماني تي ڪرفتاريون ٻه پڻ ڪيون آهن

بقايا 25

۽ ڊي ايس پي ڪمپلين ٽٺو سيد گوهر علي لڪياري وچ ۾ سوشل ميڊيا تي تڪراري پوسٽون هلن پيون. جنهن معاملي ۾ مونکان بنا پڇڻ، بنا بيان ڏيڻ جي منهنجي حوالي سان بيان هلايو ويو آهي. جنهن بيان ۾ ڪا به صداقت ناهي، آءِ واضح ڪندو هلان ته اسان پير سيد صالح شاهه جيلاني ٽيڪنگ شريف جا مريد آهيون. فقير شاهنواز بروهي اسانجو عزيز آهي، هن سان ڪا به ٿيندڙ ناانصافي برداشت نه ڪنداسين. هن چيو ته سنڌن نوجوان فقير شاهنواز بروهي کان ڪنهن به شخص کي ڪا شڪايت آهي ته اهو شڪايت اسانکي ڏي ته اسان ان جو ازالو ڪرائڻ لاءِ تيار اهيون باقي سوشل ميڊيا تي اجائي پروپيگنڊا ڪري ڪنهن جي ڪردار ڪشي ڪري ڪنهن جي ساک کي نقصان پهچائڻ وارو عمل هرگز برداشت نه ڪيو ويندو.

بقايا 26

تقسيم ڪيو ويو آهي. تفصيل موجب ڏوڪري ۾ ٽائون چيئرمين عبدالحميد جيسر پاران ذاتي ڪوششن سان ڏوڪري جي نوجوانن کي ڪمپيوٽرائيزڊ ٽيڪنالاجي ذريعي ٽيڪنالاجي اسڪلز فني مهارتن جي سکيا ڏيڻ وارو سينٽر ۽ موبائيل ڊجيٽل جي سکيا ڏيڻ جي لاءِ مختلف سينٽر قائم ڪيا ويا آهن سينٽرن جو افتتاح پ ب ايم پي اي عادل الطاف حسين انڙ پاران ڪيو ويو آهي ان موقعي تي علي پارڪ ڏوڪري ۾ ڪوٺايل تقريب کي خطاب ڪندي پ ب ايم پي اي عادل الطاف حسين انڙ چيو ته ڏوڪري جي نوجوانن کي جديد ٽيڪنالاجي جي سکيا ڏيڻ لاءِ ٽائون چيئرمين عبدالحميد جيسر ۽ سندس ڪائونسلرن سميت سموري ٽيم پاران نوجوانن کي ڪيريئر ڊائينڊڙ فني مهارتن جي سکيا ڏيارڻ واري جاکوڙي ڪوشش ساراهه جوڳو عمل آهي ۽ کين مبارڪباد پيش ڪجي ٿي . هن وڌيڪ چيو ته پيپلز پارٽي عوام کي بنيادي سهولتون فراهم ڪرڻ لاءِ عملي جدوجهد ڪري رهي آهي. اٿو لٿو اجهو ۽ روزگار سميت نوجوانن کي جديد سکيا ڏيڻ کي اولين ترجيح ڏئي رهي آهي ڏوڪري جي عوام کي تعليم، صحت، صفائي سميت بنيادي سهولتون فراهم ڪرڻ لاءِ ڏينهن رات ڪوشش ڪيون پيون وڃن. ڏوڪري ٽائون ڪميٽي واحد ٽائون ڪميٽي آهي جنهن پنهنجي محدود بجيٽ باوجود فري ايمبولينس سروس، فري ڪمپيوٽر سينٽر، سي سي ٽي وي ڪيمرائون، پبلڪ پارڪ، مسافرخانا تعمير ڪرايا ۽ چوڪيداري سسٽم سميت سي سي نلاڪ ۽ پيور بلاڪ لڳرائي وڏو ڪارنامو سرانجام ڏنو آهي. تقريب کي خطاب ڪندي چيئرمين عبدالحميد جيسر چيو ته نوجوانن کي بهتر مستقبل ڏيڻ لاءِ ٽائون ڪميٽي طرفان لائبريري ۽ فري ڪمپيوٽر سينٽر قائم ڪيو آهي، هاڻي بجلي ۽ سولر سسٽم سميت ٽيڪنيڪل سکيا ڏيڻ لاءِ سينٽر جو افتتاح ڪيو ويو آهي شهر ۾ علي پارڪ سميت 3 نوان پارڪ جوڙيا آهن. 5 مسافر خانا، ٽڏي پاڻيءَ جون ٽانڪيون، سي سي ۽ پيور بلاڪن سميت سولر لائيٽون، سرچ لائيٽون لڳرايون آهن. هن چيو ته شهر ۾ سي سي ٽي وي ڪيمرائون لڳايون آهن، جنهن سبب ڏوهن تي ضابطو آڻڻ ۾ مدد ملي رهي آهي. پ ب ايم پي اي عادل الطاف حسين انڙ جي ڪوشش سان 3 ڪروڙ رپيا منظور ٿيا آهن. جن مان ڊرين ڊسپوزل ڪوهه، ناليون، بلاڪ ۽ ٻيون ترقياتي اسڪيمون شروع ڪيون وينديون. افتتاحي تقريب کان پوءِ شهر جي مستحق عورتن ۽ مردن ۾ سولر پليٽون تقسيم ڪيون ويون آهن مظفر علي چانڊيو، شڪيل بروهي، پروفيسر سراج سوهو، حافظ عثمان جهتيال، شبير سولنگي، عبدالغني ابڙو، مظهر گلال سميت وائيس چيئرمين سيف الله سومرو، فدا حسين گاڏهي، ڪائونسلر حبيب الله ڪوڪر، ڪاشف خاصخيلي، مونا فقير، پره ڍڪڻ، بشير ٿهيم، محراب علي خاصخيلي جاويد علي ڪولاچي ۽ ٻين ڏوڪري ٽائون ڪميٽي جي مستحق عورتن ۽ مردن ۾ سولر پليٽون تقسيم ڪيون.

بقايا 27

سومرو ۽ ٻين مظاهري کي خطاب ڪندي چيو آهي ته دادو ۾ بدامني وڌي وئي آهي. سومرا برادري جي دڪاندار ذوالفقار علي سومرو کان ڏينهن ڏٺي جو هٿيارٻندن لک روپيا ڦر ڪري آساني سان فرار ٿي ويا پر پوليس ڦورن کي گرفتار ڪرڻ ۾ ناڪام ٿي وئي آهي مظاهرين جو وڌيڪ چوڻ هو ته انهي ساڳي دڪاندار کان دادو ۾ 3 دفعا اڳ ۾ به ڦر ڪئي وئي هئي افسوس جو هڪ دفعو ٻيهر ڪائنس ڦر ڪئي وئي مظاهرين آءِ جي سنڌ، ڊي آءِ جي حيدرآباد ۽ ايس ايس پي دادو کان مطالبو ڪيو آهي ته ڦر واقعي ۾ ملوث جوابدارن کي فوري طور تي گرفتار ڪري دڪاندار کي ڦر جي رقم واپس ڏيارو وڃي ٻي صورت ۾ سومرا اتحاد طرفان سڄي سنڌ ۾ احتجاجي مظاهرا ڪيا ويندا

بقايا 28

بخش ڪوراڻي، ساگر يوسف منگي، محمد حسن زرداري، محمد يعقوب وڳڻ جي اڳواڻيءَ ۾ نڪتل پيادل مارچ قافلو شاهپورجهانيان پهتو، جتي ايس يو پي اڳواڻ استاد عبدالفتاح ٻگهيو، ديدار ٻگهيو جي ڊبليو سي جي ظفر ٻگهيو، اسد ٻگهيو، پريس ڪلب جي چيئرمين محمد ياسين آرائين سنڌن شاندار استقبال ڪيو. شهيد اقبال لاڙڪ جي قاتلن خلاف سخت نعري بازي ڪئي وئي. ان موقعي تي اڳواڻن چيو ته انجنيئر جاويد ٽانوري ڪرپشن جو ڪنگ مين آهي. جيڪو جعلي بل ناهي ڪروڙين رپين جي ڪرپشن ۾ ملوث آهي. سيڪريٽري آبپاشي سميت لاڳاپيل عملدارن جي ثبوت ڏيڻ باوجود انجنيئر خلاف ڪا به ڪاروائي نه ٿي آهي. ڪروڙين رپين جي ڪرپشن سبب ضلع ۾ 500 کان وڌيڪ ٽيوب ويل بند آهن. جنهن ڪري آبادگارن کي سخت نقصان ٿي رهيو آهي. هنن وڌيڪ چيو ته اسان ڪالهه کان لانگ مارچ شروع ڪيو آهي ۽ 3 آڪٽوبر تي حيدرآباد ۾ چيف انجنيئر ايريگيشن جي آفيس آڏو ڌرڻو هڻنداسين. ملازمن وزيراعليٰ سنڌ، گهرو وزير ۽ وزير آبپاشي کان مطالبو ڪيو آهي ته ڪرپٽ مافياز خلاف فوري ڪاروائي ڪئي وڃي.

بقايا 29

اسڪولن، ڪميونٽيز ۽ والدين سان گڏ آگاهي سيشن. علائقي ۾ وڏي پذيرائي ناري ڊولپمينٽ آرگنائيزيشن جوهيلپ فائونڊيشن (HELP) ۽ گاوي (GAVI) جي سهڪار سان پاران ڪي روزمره لڳڻ واري حفاظتي ٽڪن بابت آگاهي مهم جاري رکي وئي، جڏهن ته 15 سيپٽمبر کان 27 سيپٽمبر 2025 تائين صحت کاتي، حڪومت سنڌ پاران 9 کان 14 سالن جي نياڻين کي HPV (سروائيڪل ڪينسر) کان بچاءَ لاءِ لڳندڙ ٽڪن بابت به جاڳرتا مهم منظم ڪئي وئيهن مهم دوران تعلقو جوهي جي يوسي چني، ٽندو رحيم خان ۽ يوسي جوهي ۾ مختلف اسڪولن ۾ استادن، شاگردياڻين، والدين، ڳوٺن جي بزرگن، علمائن، سياسي ۽ سماجي شخصيتن، ماءُ، پيرنٽ ۽ ڪميونٽي جي نمائندن سان گڏجي جاڳرتا سيشن، معلوماتي گڏجاڻيون ۽ ڪميونٽي ميٽنگون منعقد ڪيون ويون. مهم جو مقصد والدين ۽ ڪميونٽي کي آگاهه ڪرڻ هو ته نياڻين لاءِ سرويڪل ڪينسر خلاف حفاظتي ٽڪو ڪيترو ضروري ۽ مؤثر آهي، جيئن مستقبل ۾ عورتن ۾ وڌندڙ هن بيماري کان بچاءَ ممڪن ٿي سگهي. ناري ڊولپمينٽ آرگنائيزيشن ۽ صحت کاتي جي ٽيم گڏجي ميدان ۾ سرگرم رهي ان سلسلي ۾ ناري ڊولپمينٽ آرگنائيزيشن جي سي اي او عذرا ميمڻ، ڊاڪٽر منظور شاهاڻي، معشوق علي، طاهره (Project Coordinator, NARI) ۽ نصرت سومرو سميت ڪيترن ئي سماجي ڪارڪنن، صحت عملي ۽ استادن ڀرپور تعاون ڪيو. عذرا ميمڻ پنهنجي بيان ۾ چيو ته "سرويڪل ڪينسر هڪ خطرناڪ پر روڪجڻ جهڙي بيماري آهي. ان کان بچاءَ لاءِ ٽڪي لڳائڻ ۽ آگاهي وڌائڻ لازمي آهي اسان جو مقصد آهي ته هر نياڻي محفوظ، صحتمند ۽ بااختيار مستقبل ڏانهن وڌي" هن مهم کي علائقي جي عوام، استادن ۽ والدين طرفان وڏي ساراهه ملي، ۽ ماڻهن جي وڏي تعداد ۾ شرڪت ان ڳالهه جو ثبوت آهي ته ڪميونٽي هاڻي صحت ۽ بچاءَ بابت وڌيڪ باشعور ٿي رهي آهي

بقايا 30

ڏيپلو روڊ مٺي کان ڪشمير چوڪ تائين ڪڍي وئي، ريلي ۾ سوين ماڻهن شرڪت ڪري مطالبو ڪيو ته بلاول ڀٽو زرداري پنهنجي سنڌ حڪومت کان نوٽيس وٺي سنڌ جي مسڪين ماڻهن کان جيئڻ جو حق کسي ڇڏي، ريلي کي صدارتي خطاب ڪندي مرڪزي صدر ديدار سينڌل صاحب چيو ته صوبي ۾ وڌندڙ مهنگائي غريب ماڻهن جي چيل چپي ڪري ڇڏي آهي. مارو ماڻهو ٻه ويلا کائڻ لاءِ به پريشان آهن ته راڄپوجهه ماڻهو ٻچڙن سميت خودڪشي ڪرڻ تي مجبور آهي. ليڪن پ.پ.پ سنڌ سرڪار کي ذري جيترو به احساس ناهي. انهن زرداري مافيا ماڻهو ڪان اٽو، لٽو ۽ اجهو جو ڪوڙو نعرو ڏئي دوکو ڪيو آهي. هتي ٿرجا چونڊيل نمائينده عمران خان جي دور ۾ جڏهن تيل 5 رپيا في لٽر مهانگو ۽ اٽو 2600 رپيا مڻ پهتو هو ته سڄي سنڌ ۾ پ.پ.پ به سرڪار ٽريڪٽرن ٽرالين، گڏهه گاڏين، ٽانگا گاڏين توڙي ڏيگا گاڏين احتجاجي مظاهرا ڪيا هئا اڄ ڪٿي آهن. مراد علي شاهه جي حڪومت سنڌ جي ملازمن کي به ديوار سان لڳائي ڇڏيو آهي. اسان بلاول ڀٽو زرداري کان ڀرپور مطالبو آهي ته سنڌ جي عوام سان انصاف ڪيو وڃي نه ته عوام توهان کي اڳتي هلڻ نه ڏيندي. ريلي کي ضلع صدر چيتن لال پيل، ضلع جنرل سيڪريٽري لالچند گلاٽي، پرشوتم سوراڻي، ڪامريڊ گومون مل پيل، سومار اجاڻي، مانجي پيل، پلجي پيل، ڪانجي سڪاڻي، جمن سينگلاڻي، سردار پيل، ڪانجي ڊاپهو ۽ ٻين خطاب ڪيو

بقايا 31

انساني حقن جي تنظيم انٽر نيشنل هيومن رائٽس جي صدر ڊاڪٽر ذوالفقار گگو، ضلعي ڪائونسل جي ميمبر عبدالجبار منگسي، ضلعي نٿي جي صدر عبدالبصير سومرو، پرامپڊيڪل جي اڳواڻ معشوق علي گگو، ضلعي ڪائونسل جي ميمبر وڏيرو ذوالفقار علي ترڪ جي اڳواڻيءَ ۾ ڪري سخت نعريبازي ڪندي چيو ته ٽي سال اڳ 28 فيبروري 2023 تي پورهيت فتح محمد سومرو ڌهرڪي پرچونڊي وارن پيرن کي سامر ڏنل 10 ورهين جي نينگري سائره کي اغوا ڪيو ويو. جيڪا ٽي سال گذرڻ باوجود ظاهر نه ڪئي وئي آهي نه سنڌس ڪوڙس پتو ڏنو پيو وڃي. هنن چيو ته نياڻي جي اغوا ۽ گمشدگيءَ ۾ ميان ارسلان، ميان سهيل، ميان نعمان ۽ ميان عارف ملوث آهن. علي محمد سومرو، سردار عبدالجبار سومرو چيو ته اسان پنهنجن تنگڻ ۽ دنگڻ جي حفاظت لاءِ هر حد تائين وڃي سگهون ٿا. هنن چو ته مغو سائر سومرو جي بازيابيءَ لاءِ اسان سراپا احتجاج بڻيل آهيون. پر معصوم نينگري جي باحفاظت بازيابي لاءِ نه سنڌ حڪومت ۽ نه ئي وري انصاف فراهم ڪندڙ ادارا ۽ انساني حقن لاءِ ڪم ڪندڙ ادارا پنهنجو ڪردار ادا ڪرڻ لاءِ تيار آهن. هنن چيو ته اهڙي صورتحال سبب اسان وٽ پر امن احتجاج واري هن جدوجهد کي پوري ملڪ ۾ وڌائڻ کانسواءِ ٻيو ڪو رستوئي ناهي رهيو شهيد ددو سومرو ويلفيئر آرگنائيزيشن جي اڳواڻن ملڪ جي اعلي عدالت سپريم ڪورٽ، سنڌ هاءِ ڪورٽ، وزيراعلي سنڌ سميت سمورن وس وارن کي اپيل ڪئي ڪئي ته فورن نوٽيس وٺي ڌهرڪي واسڻ غريب پورهيت جي معصوم نياڻي سائره سومرو کي پرچونڊي جي باثر اغوا ڪارن وٽان بازياب ڪرائي سنڌس وارثن سان انصاف ڪرائي اغوا ڪارن کي ڪيفر ڪردار تائين پهچايو وڃي، ٻئي صورت ۾ سندس بازيابي تائين سنڌن پرامن احتجاج جاري رکڻ سميت انصاف لاءِ عدالت ۾ ويندا سين.

بقايا 32

سوير، حبيب ڏيرو، عبدالغفور ڪوسو، گل محمد ڪرٽيو سوشل ورڪرمومن سوير ۽ ٻين جي اڳواڻيءَ ۾ ميهڙ ايس يو پي آفيس ٻاءِ پاس کان ميهڙ سنڌ پريس ڪلب تائين احتجاجي مظاهرو ڪيو ۽ مظاهرين سنڌ پريس ڪلب اڳيان زوردار نارا هنيان ڪوڙا ڪيس ختم ڪريو ميهڙ شهر کي امن ڏيو . وڌيڪ هنن چيو ته ايس يو پي ضلع صدر سڪندر سوير ۽ ٻين تي دهشتگردي ايڪٽ تحت داخل ڪوڙا ڪيس ختم ڪريو ميهڙ شهر کي بدامني جي باهه کان بچايو

بقايا 33

بيواهه امڙ جي فرياد تي ٿنهي جوابدارن کي گرفتار ڪري نينگر کي ميڊيڪل لاءِ ليٽر جاري ڪري ڇڏيو تفصيل موجب نيوسعيدآباد لڳ ڳوٺ خدابخش ڪاڪا ۾ ٽن وحشي درندن هرهڪ فدا حسين ڪاڪا، جواد ڪاڪا ۽ سنيل ڪاڪا هڪ 10 ورهين جي نينگر نالي محي الدين پٽ مرحوم ايوب ڪاڪا کي زبردستي بدفعلي ڪري انجي وڊيو پري سوشل ميڊيا تي وائرل ڪري ڇڏي معصوم يتيم نينگر جي بيواهه امڙ پاران نيوسعيدآباد ٿاڻي تي اهڙي ايف آئي آر داخل ڪرائڻ ڪانپوءِ ايس ايڇ او نادر علي پٽي ٿنهي وحشي درندن فداحسين، جواد ۽ سهيل ڪاڪا کي گرفتار ڪري زيادتي جو شڪار ٿيل نينگر کي ميڊيڪل لاءِ ليٽر جاري ڪري ڇڏيو نينگر کي تعلقا اسپتال نيوسعيدآباد آندو ويو جتي سنڌس جزا ورتا ويا.

بقايا 34

جي هڪ شاندار تقريب ڪوٺائي وئي تقريب جا ميزبان پ پ ايم اين اي مير غلام علي ٽالپر هيا آجيائي جي تقريب ۾ پيپلزپارٽي جي ضلعي ،تعلقي ۽ سٽي جي اڳواڻن شرڪت ڪئي ٽنڊو غلام علي: آجيائي جي گڏجاڻي ۾ پ پ ضلعي بدين جي چونڊيل نمائندن ۾ پ پ ايم اين اي مير غلام علي ٽالپر، پ پ ايم پي اي مير الله بخش ٽالپر، ايم پي اي تنزيلا قمبراڻي، ايم پي اي پي ياسمين شاهه، صالح هالپوٽو، اعظم نوحاڻي سميت پ پ اڳواڻن وڏي تعداد ۾ شرڪت ڪئي ٽنڊوغلام علي: سماجي تنظيم طرفان ٽنڊو غلام علي شهر ۾ معذور مستحقين ۾ ويل چيئرز ڊسٽريبيوشن جي تقريب پڻ ڪوٺائي وئي جنهن ۾ صوبائي وزير جناب مير طارق علي خان ٽالپر صاحب جن چيف گيسٽ جي حيثيت سان شرڪت ڪئي ان موقعي تي پ پ ضلعي بدين جي ايم اين ايزايم پي ايز ۽ پيپلزپارٽي تنظيم جي اڳواڻن شرڪت ڪئيٽنڊو غلام علي: ان موقعي تي صوبائي وزير جناب محترم مير طارق علي خان ٽالپر صاحب جن ڪوٺايل تقريب کي خطاب ڪيو

بقايا 35

فصلن جا مناسب اگهه ڏنا وڃن. اهڙا مطالبا سنڌ ڪلچرل فورم (مرڪز) پاران ملڪ جي مشهور زرعي سائنسدان ڊاڪٽر حاجي خان ڪيريو ۽ سنڌ آبادگار بورڊ جي اڳوڻي صدر حاجي عبدالمجيد نظاماڻيءَ جي ياد ۾ وي _ڪيٽرهال مڪليءَ ۾ ڪوٺايل سيمينار ۾ مقررن پنهنجي ويچارن ۾ ڪيو. سيمينار کي مخاطب ٿيندي سنڌ ڪلچرل فورم جي باني چيئرمين صادق لاکو، سنڌ آبادگار فورم جي باني صدر ڊاڪٽر محمد افضل آرائين، ترقي پسند آبادگار محمد علي خواجه، لطيف جي پارکوءَ مزاحمتي شاعر ڊاڪٽر محمد ماروخشڪ، اين سي ايڇ ڊي ٿتي جي ڊپٽي ڊائريڪٽر منير ميمڻ، سينيئر اديب الهجڙيو برفت، حميرخان سرڪي، اديب غلام نبي زئور ۽ ٻين پنهنجي الڳ الڳ ويچارن ۾ چيو ته ڊاڪٽر حاجي خان ڪيريو ۽ حاجي عبدالمجيد نظاماڻي ڌرتيءَ جا سڄيت، صالح ۽ پنهنجي مقصد سا سچا انسان هيا جن هميشه ۽ هر هنڌ پنهنجي پنهنجي سوچ مطابق پنهنجي ماڻهن جي دائمي خوشحاليءَ ڌرتيءَ جي شادابي ۽ ساوڪ برقرار رکڻ لاءِ شاندار جاکوڙ ڪئي ڊاڪٽر ڪيرڻي ڪمند جي جنس نئو_ 10 دريافت ڪري زرعي تحقيق جي دنيا ۾ تمام وڏو ڪمال ڪيو. نئو _10، ڪمند جي اها بهترين جنس هئي جيڪا آبادگارن ۽ شگر ملن جي لاءِ هڪ جيتري فائديمند هئي ان سان گڏوگڏ ڊاڪٽر ڪيريو سنڌي ادب جي جهول ۾ ٽي تند وڙهي تلوارن سان جهڙو شاندار ڪتاب ڏئي ادبي حوالي سان وڏي مڃتا ماڻي. جڏهن ته حاجي عبدالمجيد نظاماڻي آبادگارن جي حقن، توڙي ڪالاباغ ڊيم سميت سنڌو درياءَ تي بند ٻڌڻ خلاف سگهاري جدوجهد ڪئي ۽ مشرف جي مارشلائي دور ۾ مشرف آڏو ڪالاباغ ڊيم خلاف سخت موقف رکيو. ان ڪري اهي ٻئي شخصيتون سنڌجي مٽيءَ ماڻهن جون طرفدار رهيون آهن جن کي عظمت ڀري ڀيٽا پيش ڪرڻ لاءِ ڪوٺايل سيمينار تمام گهڻو ساراهه لائق ڪم آهي سنڌ ڪلچرل فورم جي سينيئر وائيس چيئرمين محمد شريف جاکرو، سياسي سماجي شخصيت ڏاڏا محمد اسماعيل شورو، استاد سلطان قادر ٿهيم، ايس آر ڊي سي جي قادر بخش اوٺو، وحدت نيٽ ورڪ جي محمد ابراهيم هيجب، سانوڻ برفت، ڪامريڊ علي محمد بروهي حماد اشرف راجپوت- فقير محمد پائيل، شهزاد لاشاري، ۽ ٻين پڻ پنهنجي ويچارن ۾ ڊاڪٽر حاجي خان ڪيريو ۽ حاجي عبدالمجيد نظاماڻيءَ کي لفظن جي گلابن سان عظمت ڀريو خراج پيش ڪيو سينيئر شاعرن جي اير ٿهيم، سيد غلام محمد شاهه لڪياري پنهنجي نڪور شاعريءَ ذريعي ٻنهي قومي هيرن کي خراج پيش ڪيو ان بعد سمورن مهمانن گڏجي ڊاڪٽر حاجي خان ڪيريو ۽ حاجي عبدالمجيد نظاماڻي جي ياد ۾ مختلف گلن جا ٻوٽا لڳايا.

بقايا 36

واري لائين کي ڪوٽائي ڪري ڪيدي ڇڏيو اها لائين ڳوٺ ميمون شاهه تائين پاڻي پهچائڻ لاءِ لڳ ڀڳ 400 فٽ ڊگهي لوهه جي پائپ ذريعي وڌل هئي، جيڪا ڏهاڪن کان ڳوٺ جي زندگيءَ جو واحد ذريعو هئي. پائپ لائين چوري ٿيڻ بعد سمورو ڳوٺ سخت پريشاني ۾ مبتلا ٿي ويو آهي. چاڪاڻ ته ڳوٺ جبل جي مٿان واقع هجڻ سبب هتي نه واٽر سپلاءِ موجود آهي ۽ نه ئي ڪوهن جو پاڻي ميسر آهي. ڪهڙواري تعلقا پريس ڪلب ورجي اڳواڻ روزاني عوامي سوچ اخبار تعلقا رپورٽرسينيئر صحافي ۽ ڳوٺاڻو شاهه خالد شاهه ڏاتاري ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو آهي ته اسان جو ڳوٺ ميمون شاهه هڪ قديمي ڳوٺ آهي. جتي صرف درگاهه حضرت سخي ڏاتارجميل شاهه گرناري کان نڪتل پاڻيءَ واري قديم لائين ذريعي ئي پاڻي پهچندو هو پر شرپسندن اها سموري لائين رات جي اونداهي ۾ ڪڍي فرار ٿي ويا آهن. جنهن ڪري هاڻي سمورو ڳوٺ پاڻيءَ کان محروم ٿي ويو آهي. هن وڌيڪ ٻڌايو ته واقعي جو اطلاع پير پٺو پوليس پوسٽ . ڳوٺاڻن جو چوڻ آهي ته پاڻيءَ جي لائين چوري ٿيڻ سان ڳوٺ ۾ انساني زندگي خطري ۾ اچي وئي آهي. چو ته پاڻي کانسواءِ هتي رهائش ناممڪن ٿي ويندي. ڳوٺاڻن پاران سخت احتجاج پڻ ڪيو ويو . هنن ايس ايس پي ٺٽو کان مطالبو ڪيو آهي ته واقعي جو نوٽيس وٺي ڌوهارين کي فوري گرفتار ڪيو وڃي ۽ ڳوٺ جي قديمي پاڻيءَ جي لائين ٻيهر بحال ڪرائي وڃي. جيئن ڳوٺاڻن کي ريليف ملي سگهي. علائقي جي ماڻهن جو چوڻ آهي ته جيڪڏهن اهڙن ڏوهن خلاف فوري طور قدم نه کنيا ويا ته بدامني وڌيڪ وڌندي ۽ ڳوٺاڻن جي زندگي اجيرن بڻجي ويندي.

بقايا 37

انساني حقن جي تنظيم انٽر نيشنل هيومن رائٽس جي صدر ڊاڪٽر ذوالفقار گگو، ضلعي ڪائونسل جي ميمبر عبدالجبار منگسي، ضلعي نٿي جي صدر عبدالبصير سومرو، پرامپڊيڪل جي اڳواڻ معشوق علي گگو، ضلعي ڪائونسل جي ميمبر وڏيرو ذوالفقار علي ترڪ جي اڳواڻيءَ ۾ ڪري سخت نعريبازي ڪندي چيو ته ٽي سال اڳ 28 فيبروري 2023 تي پورهيت فتح محمد سومرو ڌهرڪي پرچونڊي وارن پيرن کي سامر ڏنل 10 ورهين جي نينگري سائره کي اغوا ڪيو ويو. جيڪا ٽي سال گذرڻ باوجود ظاهر نه ڪئي وئي آهي نه سنڌس ڪوڙس پتو ڏنو پيو وڃي. هنن چيو ته نياڻي جي اغوا ۽ گمشدگيءَ ۾ ميان ارسلان، ميان سهيل، ميان نعمان ۽ ميان عارف ملوث آهن. علي محمد سومرو، سردار عبدالجبار سومرو چيو ته اسان پنهنجن تنگڻ ۽ دنگڻ جي حفاظت لاءِ هر حد تائين وڃي سگهون ٿا. هنن چو ته مغو سائر سومرو جي بازيابيءَ لاءِ اسان سراپا احتجاج بڻيل آهيون. پر معصوم نينگري جي باحفاظت بازيابي لاءِ نه سنڌ حڪومت ۽ نه ئي وري انصاف فراهم ڪندڙ ادارا ۽ انساني حقن لاءِ ڪم ڪندڙ ادارا پنهنجو ڪردار ادا ڪرڻ لاءِ تيار آهن. هنن چيو ته اهڙي صورتحال سبب اسان وٽ پر امن احتجاج واري هن جدوجهد کي پوري ملڪ ۾ وڌائڻ کانسواءِ ٻيو ڪو رستوئي ناهي رهيو شهيد ددو سومرو ويلفيئر آرگنائيزيشن جي اڳواڻن ملڪ جي اعلي عدالت سپريم ڪورٽ، سنڌ هاءِ ڪورٽ، وزيراعلي سنڌ سميت سمورن وس وارن کي اپيل ڪئي ڪئي ته فورن نوٽيس وٺي ڌهرڪي واسڻ غريب پورهيت جي معصوم نياڻي سائره سومرو کي پرچونڊي جي باثر اغوا ڪارن وٽان بازياب ڪرائي سنڌس وارثن سان انصاف ڪرائي اغوا ڪارن کي ڪيفر ڪردار تائين پهچايو وڃي، ٻئي صورت ۾ سندس بازيابي تائين سنڌن پرامن احتجاج جاري رکڻ سميت انصاف لاءِ عدالت ۾ ويندا سين.

بقايا 38

بخش ڪوراڻي، ساگر يوسف منگي، محمد حسن زرداري، محمد يعقوب وڳڻ جي اڳواڻيءَ ۾ نڪتل پيادل مارچ قافلو شاهپورجهانيان پهتو، جتي ايس يو پي اڳواڻ استاد عبدالفتاح ٻگهيو، ديدار ٻگهيو جي ڊبليو سي جي ظفر ٻگهيو، اسد ٻگهيو، پريس ڪلب جي چيئرمين محمد ياسين آرائين سنڌن شاندار استقبال ڪيو. شهيد اقبال لاڙڪ جي قاتلن خلاف سخت نعري بازي ڪئي وئي. ان موقعي تي اڳواڻن چيو ته انجنيئر جاويد ٽانوري ڪرپشن جو ڪنگ مين آهي. جيڪو جعلي بل ناهي ڪروڙين رپين جي ڪرپشن ۾ ملوث آهي. سيڪريٽري آبپاشي سميت لاڳاپيل عملدارن جي ثبوت ڏيڻ باوجود انجنيئر خلاف ڪا به ڪاروائي نه ٿي آهي. ڪروڙين رپين جي ڪرپشن سبب ضلع ۾ 500 کان وڌيڪ ٽيوب ويل بند آهن. جنهن ڪري آبادگارن کي سخت نقصان ٿي رهيو آهي. هنن وڌيڪ چيو ته اسان ڪالهه کان لانگ مارچ شروع ڪيو آهي ۽ 3 آڪٽوبر تي حيدرآباد ۾ چيف انجنيئر ايريگيشن جي آفيس آڏو ڌرڻو هڻنداسين. ملازمن وزيراعليٰ سنڌ، گهرو وزير ۽ وزير آبپاشي کان مطالبو ڪيو آهي ته ڪرپٽ مافياز خلاف فوري ڪاروائي ڪئي وڃي.

بقايا 39

رستن تي اچڻ بعد باثر سياسي ماڻهن جي مداخلت تي محڪمه بلديا جا اختيارات ٽائون آفيسر آفتاب ملاح جي حوالي ڪيا هئا جن سان صفائي ۽ نيڪاسي ۾ بهتري آئي جيڪا چيئرمين کي پسند نه آئي ان پنهنجي گوسڙو ملازمن خاڪروب عملي ذريعي نالن ۾ بوريون وجهي ڪري نيڪال جو سسٽم خراب ڪري ڇڏيو محرابپور پوليس کي مداخلت ڪرڻي پئي پوليس مداخلت جو بهانو ڪري گوسڙو ملازمن خاڪروب ٽائون آفيسر کي بليڪ ميل ڪرڻ لاءِ هڙتال ڪئي آهي جنهن سبب ڪاروباري مرڪز اهم رستن تي پاڻي نيڪال جو نظام درهم برهم ٿيو گندو پاڻي جمع ٿي ويو آهي جماعت اسلامي جي ڪنويئر يونس رفيق ملڪ سماجي رهنما درمحمد عرف ڪيڪل نوناري سماجي تنظيم استاپ جي محمود حسين نيئر علائقي مڪينن محڪمه بلديا محرابپور چيئرمين جاويد ميمڻ ۽ هڙتال ڪندڙ گوسڙو ملازمن خاڪروب تي تنقيد ڪندي چيو ته 700 گوسڙو ملازم سياسي اثر تي گهرويٺي پگهارون کڻي رهيا آهن جنريٽر هلائڻ بنا ڊيزل جا لکين رپين جا جالي بل نهي رهيا آهن ويزا ملازمن ذريعي لکين رپين جي ڪرپشن ٿي رهي آهي پائپ لائن جي مرمت نه ڪئي وئي تنل نالن ڪڏن جي مرمت نه ڪئي وئي چيئرمين ٽائون آفيسر پنهنجي فائدي لاءِ شهر کي تباهه نه ڪن حڪومت سنڌ بلديا نوٽيس وٺي رابطو ڪرڻ تي ٽائون آفيسر آفتاب ملاح ٻڌايو ته گوسڙو ملازمن ۽ خاڪروب جي بليڪ ميلنگ ۽ ڊاينس ملازم گهر ويٺي پگهارون کڻي رهيا آهن انهن جون پگهارون بند ڪيون وينديون محڪمه بلديا محرابپور لاءِ پارنهن ڪروڙ رپين جي اين آءِ ٽي ٽي ڪم جاري آهي جنهن سان محرابپور ۾ بهتري ايندي

بقايا 40

فصلن جا مناسب اگهه ڏنا وڃن. اهڙا مطالبا سنڌ ڪلچرل فورم (مرڪز) پاران ملڪ جي مشهور زرعي سائنسدان ڊاڪٽر حاجي خان ڪيريو ۽ سنڌ آبادگار بورڊ جي اڳوڻي صدر حاجي عبدالمجيد نظاماڻيءَ جي ياد ۾ وي _ڪيٽرهال مڪليءَ ۾ ڪوٺايل سيمينار ۾ مقررن پنهنجي ويچارن ۾ ڪيو. سيمينار کي مخاطب ٿيندي سنڌ ڪلچرل فورم جي باني چيئرمين صادق لاکو، سنڌ آبادگار فورم جي باني صدر ڊاڪٽر محمد افضل آرائين، ترقي پسند آبادگار محمد علي خواجه، لطيف جي پارکوءَ مزاحمتي شاعر ڊاڪٽر محمد ماروخشڪ، اين سي ايڇ ڊي ٿتي جي ڊپٽي ڊائريڪٽر منير ميمڻ، سينيئر اديب الهجڙيو برفت، حميرخان سرڪي، اديب غلام نبي زئور ۽ ٻين پنهنجي الڳ الڳ ويچارن ۾ چيو ته ڊاڪٽر حاجي خان ڪيريو ۽ حاجي عبدالمجيد نظاماڻي ڌرتيءَ جا سڄيت، صالح ۽ پنهنجي مقصد سا سچا انسان هيا جن هميشه ۽ هر هنڌ پنهنجي پنهنجي سوچ مطابق پنهنجي ماڻهن جي دائمي خوشحاليءَ ڌرتيءَ جي شادابي ۽ ساوڪ برقرار رکڻ لاءِ شاندار جاکوڙ ڪئي ڊاڪٽر ڪيرڻي ڪمند جي جنس نئو_ 10 دريافت ڪري زرعي تحقيق جي دنيا ۾ تمام وڏو ڪمال ڪيو. نئو _10، ڪمند جي اها بهترين جنس هئي جيڪا آبادگارن ۽ شگر ملن جي لاءِ هڪ جيتري فائديمند هئي ان سان گڏوگڏ ڊاڪٽر ڪيريو سنڌي ادب جي جهول ۾ ٽي تند وڙهي تلوارن سان جهڙو شاندار ڪتاب ڏئي ادبي حوالي سان وڏي مڃتا ماڻي. جڏهن ته حاجي عبدالمجيد نظاماڻي آبادگارن جي حقن، توڙي ڪالاباغ ڊيم سميت سنڌو درياءَ تي بند ٻڌڻ خلاف سگهاري جدوجهد ڪئي ۽ مشرف جي مارشلائي دور ۾ مشرف آڏو ڪالاباغ ڊيم خلاف سخت موقف رکيو. ان ڪري اهي ٻئي شخصيتون سنڌجي مٽيءَ ماڻهن جون طرفدار رهيون آهن جن کي عظمت ڀري ڀيٽا پيش ڪرڻ لاءِ ڪوٺايل سيمينار تمام گهڻو ساراهه لائق ڪم آهي سنڌ ڪلچرل فورم جي سينيئر وائيس چيئرمين محمد شريف جاکرو، سياسي سماجي شخصيت ڏاڏا محمد اسماعيل شورو، استاد سلطان قادر ٿهيم، ايس آر ڊي سي جي قادر بخش اوٺو، وحدت نيٽ ورڪ جي محمد ابراهيم هيجب، سانوڻ برفت، ڪامريڊ علي محمد بروهي حماد اشرف راجپوت- فقير محمد پائيل، شهزاد لاشاري، ۽ ٻين پڻ پنهنجي ويچارن ۾ ڊاڪٽر حاجي خان ڪيريو ۽ حاجي عبدالمجيد نظاماڻيءَ کي لفظن جي گلابن سان عظمت ڀريو خراج پيش ڪيو سينيئر شاعرن جي اير ٿهيم، سيد غلام محمد شاهه لڪياري پنهنجي نڪور شاعريءَ ذريعي ٻنهي قومي هيرن کي خراج پيش ڪيو ان بعد سمورن مهمانن گڏجي ڊاڪٽر حاجي خان ڪيريو ۽ حاجي عبدالمجيد نظاماڻي جي ياد ۾ مختلف گلن جا ٻوٽا لڳايا.

بقايا 41

انساني حقن جي تنظيم انٽر نيشنل هيومن رائٽس جي صدر ڊاڪٽر ذوالفقار گگو، ضلعي ڪائونسل جي ميمبر عبدالجبار منگسي، ضلعي نٿي جي صدر عبدالبصير سومرو، پرامپڊيڪل جي اڳواڻ معشوق علي گگو، ضلعي ڪائونسل جي ميمبر وڏيرو ذوالفقار علي ترڪ جي اڳواڻيءَ ۾ ڪري سخت نعريبازي ڪندي چيو ته ٽي سال اڳ 28 فيبروري 2023 تي پورهيت فتح محمد سومرو ڌهرڪي پرچونڊي وارن پيرن کي سامر ڏنل 10 ورهين جي نينگري سائره کي اغوا ڪيو ويو. جيڪا ٽي سال گذرڻ باوجود ظاهر نه ڪئي وئي آهي نه سنڌس ڪوڙس پتو ڏنو پيو وڃي. هنن چيو ته نياڻي جي اغوا ۽ گمشدگيءَ ۾ ميان ارسلان، ميان سهيل، ميان نعمان ۽ ميان عارف ملوث آهن. علي محمد سومرو، سردار عبدالجبار سومرو چيو ته اسان پنهنجن تنگڻ ۽ دنگڻ جي حفاظت لاءِ هر حد تائين وڃي سگهون ٿا. هنن چو ته مغو سائر سومرو جي بازيابيءَ لاءِ اسان سراپا احتجاج بڻيل آهيون. پر معصوم نينگري جي باحفاظت بازيابي لاءِ نه سنڌ حڪومت ۽ نه ئي وري انصاف فراهم ڪندڙ ادارا ۽ انساني حقن لاءِ ڪم ڪندڙ ادارا پنهنجو ڪردار ادا ڪرڻ لاءِ تيار آهن. هنن چيو ته اهڙي صورتحال سبب اسان وٽ پر امن احتجاج واري هن جدوجهد کي پوري ملڪ ۾ وڌائڻ کانسواءِ ٻيو ڪو رستوئي ناهي رهيو شهيد ددو سومرو ويلفيئر آرگنائيزيشن جي اڳواڻن ملڪ جي اعلي عدالت سپريم ڪورٽ، سنڌ هاءِ ڪورٽ، وزيراعلي سنڌ سميت سمورن وس وارن کي اپيل ڪئي ڪئي ته فورن نوٽيس وٺي ڌهرڪي واسڻ غريب پورهيت جي معصوم نياڻي سائره سومرو کي پرچونڊي جي باثر اغوا ڪارن وٽان بازياب ڪرائي سنڌس وارثن سان انصاف ڪرائي اغوا ڪارن کي ڪيفر ڪردار تائين پهچايو وڃي، ٻئي صورت ۾ سندس بازيابي تائين سنڌن پرامن احتجاج جاري رکڻ سميت انصاف لاءِ عدالت ۾ ويندا سين.

بقايا 42

فصلن جا مناسب اگهه ڏنا وڃن. اهڙا مطالبا سنڌ ڪلچرل فورم (مرڪز) پاران ملڪ جي مشهور زرعي سائنسدان ڊاڪٽر حاجي خان ڪيريو ۽ سنڌ آبادگار بورڊ جي اڳوڻي صدر حاجي عبدالمجيد نظاماڻيءَ جي ياد ۾ وي _ڪيٽرهال مڪليءَ ۾ ڪوٺايل سيمينار ۾ مقررن پنهنجي ويچارن ۾ ڪيو. سيمينار کي مخاطب ٿيندي سنڌ ڪلچرل فورم جي باني چيئرمين صادق لاکو، سنڌ آبادگار فورم جي باني صدر ڊاڪٽر محمد افضل آرائين، ترقي پسند آبادگار محمد علي خواجه، لطيف جي پارکوءَ مزاحمتي شاعر ڊاڪٽر محمد ماروخشڪ، اين سي ايڇ ڊي ٿتي جي ڊپٽي ڊائريڪٽر منير ميمڻ، سينيئر اديب الهجڙيو برفت، حميرخان سرڪي، اديب غلام نبي زئور ۽ ٻين پنهنجي الڳ الڳ ويچارن ۾ چيو ته ڊاڪٽر حاجي خان ڪيريو ۽ حاجي عبدالمجيد نظاماڻي ڌرتيءَ جا سڄيت، صالح ۽ پنهنجي مقصد سا سچا انسان هيا جن هميشه ۽ هر هنڌ پنهنجي پنهنجي سوچ مطابق پنهنجي ماڻهن جي دائمي خوشحاليءَ ڌرتيءَ جي شادابي ۽ ساوڪ برقرار رکڻ لاءِ شاندار جاکوڙ ڪئي ڊاڪٽر ڪيرڻي ڪمند جي جنس نئو_ 10 دريافت ڪري زرعي تحقيق جي دنيا ۾ تمام وڏو ڪمال ڪيو. نئو _10، ڪمند جي اها بهترين جنس هئي جيڪا آبادگارن ۽ شگر ملن جي لاءِ هڪ جيتري فائديمند هئي ان سان گڏوگڏ ڊاڪٽر ڪيريو سنڌي ادب جي جهول ۾ ٽي تند وڙهي تلوارن سان جهڙو شاندار ڪتاب ڏئي ادبي حوالي سان وڏي مڃتا ماڻي. جڏهن ته حاجي عبدالمجيد نظاماڻي آبادگارن جي حقن، توڙي ڪالاباغ ڊيم سميت سنڌو درياءَ تي بند ٻڌڻ خلاف سگهاري جدوجهد ڪئي ۽ مشرف جي مارشلائي دور ۾ مشرف آڏو ڪالاباغ ڊيم خلاف سخت موقف رکيو. ان ڪري اهي ٻئي شخصيتون سنڌجي مٽيءَ ماڻهن جون طرفدار رهيون آهن جن کي عظمت ڀري ڀيٽا پيش ڪرڻ لاءِ ڪوٺايل سيمينار تمام گهڻو ساراهه لائق ڪم آهي سنڌ ڪلچرل فورم جي سينيئر وائيس چيئرمين محمد شريف جاکرو، سياسي سماجي شخصيت ڏاڏا محمد اسماعيل شورو، استاد سلطان قادر ٿهيم، ايس آر ڊي سي جي قادر بخش اوٺو، وحدت نيٽ ورڪ جي محمد ابراهيم هيجب، سانوڻ برفت، ڪامريڊ علي محمد بروهي حماد اشرف راجپوت- فقير محمد پائيل، شهزاد لاشاري، ۽ ٻين پڻ پنهنجي ويچارن ۾ ڊاڪٽر حاجي خان ڪيريو ۽ حاجي عبدالمجيد نظاماڻيءَ کي لفظن جي گلابن سان عظمت ڀريو خراج پيش ڪيو سينيئر شاعرن جي اير ٿهيم، سيد غلام محمد شاهه لڪياري پنهنجي نڪور شاعريءَ ذريعي ٻنهي قومي هيرن کي خراج پيش ڪيو ان بعد سمورن مهمانن گڏجي ڊاڪٽر حاجي خان ڪيريو ۽ حاجي عبدالمجيد نظاماڻي جي ياد ۾ مختلف گلن جا ٻوٽا لڳايا.

بقايا 43

ڪنيا ويا ته بدامني وڌيڪ وڌندي ۽ ڳوٺاڻن جي زندگي اجيرن بڻجي ويندي.

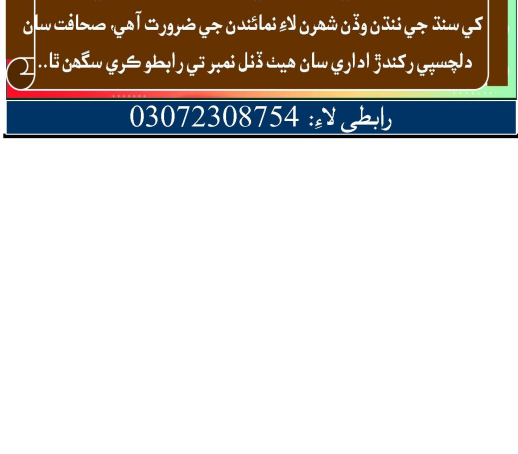

محرابپور ۾ چيئرمين ۽ ٽائون آفيسر آمهون سامهون، صفائي نظام درهم برهم

آفتاب ملاح جي قدم سان صفائي ۾ بهتري، چيئرمين جاويد ميمڻ پاران مبينا طور گوسڙو ملازمن ذريعي نيڪاسي نظام خراب ڪرڻ جو الزام

700 گوسڙو ملازم سياسي اثر تي گهر ويٺي پگهارون وٺي رهيا، جماعت اسلامي ۽ سماجي اڳواڻن پاران سخت تنقيد

گهر ويٺل ملازمن جون پگهارون بند ڪيون وينديون، 11 ڪروڙ رپين جي اين آءِ ٽي تي ڪم جاري: ٽائون آفيسر

محرابپور (رپورٽر) محڪمه بلديا محرابپور چيئرمين ۽ ٽائون آ فيسر آ مهون سامهون، اختيارات ملڻ بعد ٽائون آفيسر آفتاب ملاح جي قدم سان بهتري اچڻ تي چيئرمين جاويد ميمڻ گوسڙو ملازمن، خاڪروب ذريعي هڙتال ڪرائي ذريعن موجب تفصيلات جي مطابق محڪمه بلديا محرابپور جي چيئرمين جاويد ميمڻ آفيس ۾ غير حاضر رهڻ صفائي ستٿرائي ۽ پاڻي جو نيڪال /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 13

ٺٽو، سجاول ۽ ميرپورساڪرو ۾ 1500 ملين رپين جي ترقياتي اسڪيمون منظور

بنيادي سهولتن جي فراهمي لاءِ وڏو قدم 16 وڏين اسڪيمون تحت روڊن، پلن، ڪلورن ۽ اسٽريٽن جي مرمت ۽ تعمير جو آغاز

سجاول بائي پاس، گهارو، مڪلي ۽ غلام الله ٽائون سميت ڪيترن ئي علائقن ۾ عوام کي سهولتون ڏنيون وينديون

ضلعي واسين پاران خوشي جو اظهار، روزگار جا موقعا ۽ سڌو فائدو ملڻ جي اميد پڻ ظاهر ٿيڻ لڳي

ٺٽو (رپورٽ: واحدشورو) صوبائي اسيمبلي ميمبر حاجي علي حسن زرداري پاران سجاول، ٺٽو ۽ ميرپورساڪرو جي مختلف علائقن ۾ روڊن، پلن ۽ ڪلورن جي مرمت ۽ تعمير لاءِ وڏي پيماني تي ترقياتي اسڪيمون منظور ڪيون ويون آهن. ايگزيڪيوٽو انجنيئر پرووينشل ڪوسٽل هاءِ وي ڊويزن حيدرآباد جي جاري ڪيل ٽينڊر نوٽيس موجب لڳ ڀڳ 1500 ملين رپين ڪان/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 15

ٺٽو: صوبائي وزير حاجي علي حسن زرداري

حيدرآباد: البيروني انسٽيٽيوٽ
حيدرآباد ۾ عالمي فزيوٿراپي
ڏينهن جي تقريب

حيدرآباد (رپورٽر) البيروني انسٽيٽيوٽ آف ميڊيڪل اينڊ هيلٿ سائنسز ۾ عالمي ڏينهن فزيوٿراپي جي موقعي تي هڪ شاندار تقريب جو اهتمام ڪيو ويو ان موقعي تي مهمان خاص پروفيسر ڊاڪٽر رئيس پرويز پنهنجي موجودگيءَ سان تقريب کي پنهنجي وسيع تجربي مان قيمتي ڄاڻ مهيا ڪئي تقريب جي شروعات انسٽيٽيوٽ /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 16

احمدپور ٽائون ڪاميٽي وارڊ نمبر 1 ۾ پ پ جي ڪاميابي

ممتاز علي شيخ جي حمايت ۾ مٺائي ورهائي، اڳواڻن کي گلن جا هار پارائي مبارڪباد ڏني وئي

درٻ ميهر شاهه پاران پير سيد محمد بچل شاهه جيلاني کي گلن جا هار، ڪارڪنن ۾ خوشيءَ جو اظهار

احمدپور (رپورٽ: سرفراز علي ميتلو) احمدپور ٽائون ڪاميٽي جي وارڊ نمبر هڪ ۾ نئين چونڊجي آيل پ پ جنرل ڪائونسلر درٻ ميهر شاهه پهچي اڳوڻي پ پ ايم پي اي پير سيد محمد بچل شاهه جيلاني کي گلن جا هار پارايا ۽ ڪارڪنن /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 14

احمدپور ٽائون ڪاميٽي وارڊ نمبر 1 ۾ پ پ جي ڪاميابي تي مبارڪباد ڏني پئي وڃي

احمدپور ۽ ڪنگري جي ڳوٺن ۾ ڪروڙين رپين جا ترقياتي ڪم جاري

پريالوءِ، پيرجوڳوٺ، وڏا مهيسر، لعل بخش ڪانڌڙو سميت ڪيترن ئي ڳوٺن ۾ بنيادي سهولتن جي فراهمي

رهيل ڳوٺن لاءِ اسڪيمون تيار، ڪوبه ڳوٺ ترقي کان محروم نه رهڻ جو عزم ڪيو ويو

احمدپور (رپورٽ: سرفراز علي ميتلو) احمدپور سميت تعلقي ڪنگري جي مختلف ڳوٺن ۾ ڪروڙين رپين جا ترقياتي ڪم ڪرايا آهن ۽ رهيل ڳوٺن جون اسڪيمون تيار ڪرايون ويون آهن ته جيئن ڪوبه ڳوٺ بنيادي سهولتن کان رهجي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 17

مورو پرسان ڏوم جو موٽرسائيڪل کي ٽڪر، معصوم ٻار سميت ٽي ڄڻا فوت، هڪ عورت زخمي

فوتين ۾ عجيب علي چانڊيو، صغران ۽ معصوم فياض علي چانڊيو شامل، زخمي عورت غلام ڪبران چانڊيو اسپتال منتقل

لاش ۽ زخمي کي مورو اسپتال منتقل ڪيو ويو، قانوني گهرجون پوريون ڪرڻ جو عمل جاري

مورو (رپورٽر) مورو پرسان قومي شاهراهه سڌوجا وٽ تيز رفتار ڏوم جو موٽرسائيڪل کي ٽڪر، معصوم ٻار سميت عورت مرد فوت. لاش مورو اسپتال /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 18

ڪراچي جي ڪورٽ ۾ پسند جو پرڻو رابعه ڪوسو پاران مائٽن جي ڌمڪين خلاف تحفظ جي گهر

باڊهه جي عباس بروهي ۽ ڪوئي ڳوٺ جي رابعه ڪوسو شريعت موجب نڪاح، مائٽن پاران جان جو ويري بڻجڻ جو الزام

مون پنهنجي مرضي سان جيون ساٿي چونڊيو، مائٽ اغوا جا ڪوڙا ڪيس ڪري مارڻ جون ڌمڪيون ڏئي رهيا آهن: رابعه ڪوسو

ڪراچي (رپورٽر) باڊهه جي رهواسي نوجوان عباس علي بروهي ڪراچي جي ڪوئي ڳوٺ جي رهواسڻ ناري رابعه ڏي واحد بخش ڪوسو سان ڪراچي جي ڪورٽ ۾ پسند جو پرڻو ڪيو آهي. پسند جو پرڻو ڪندڙ ناري رابعه ڪوسو ميڊيا اڳيان ڏانهينڊي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 21

سينارجا ٽائون ڪاميٽي جي هيٺي معيار خلاف صحافين ۽ سول سوسائٽي جو احتجاج

مهتاب راڄپر، الهورائيو راڄپر، عبدالنبي راڄپر، علي اعجاز سهتو ۽ ٻين جي اڳواڻيءَ ۾ پبلڪ پارڪ ٻاهران مظاهرو

مليريا، ڊينگي ۽ ٻين بيمارين جو خطرو وڌي ويو، احتجاج ۾ نوجوانن ۽ سماجي اڳواڻن جي وڏي انگ ۾ شرڪت

ٺري ميرواهه (رپورٽ: سليم علي منگريو) سينارجا ٽائون ڪاميٽي سينارجا ۾ ڳوٺن کي ترقياتي ڪمن کان محرومي ۽ مڇر مار اسپري نه ٿيڻ خلاف /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 22

سينارجا ٽائون ڪاميٽي جي هيٺي معيار خلاف صحافين ۽ سول سوسائٽي جو احتجاج جو ڏيک

پٿورو تعلقي ۾ ڦورن جو آزار، موٽرسائيڪل ۽ موبائل فون ڦر جا واقعا وڌي ويا

مير سليم اسٽاپ تي هٿيار بند ڦورن پاران گل حسن چورو ۽ اسد چورو کان موٽرسائيڪل ۽ موبائل ڦر

شادي پلي ٽاٽي جي حدن ۾ هفتي اندر ڪيترائي ڦر جا واقعا، علائقي واسين ۾ خوف

عمرڪوٽ (ڊر محمد بچل) پٿورو تعلقي ۾ ڦورن چورين جو آزار پٿورو واسين کان موٽرسائيڪل ۽ موبائل فون ڦورو ڦر ڪري فرار ٿي ويا. پٿورو پرسان عمرڪوٽ ميرپرخاص مين روڊ شادي پلي ٽاٽي جي حد تي ڏينهن ڏٺي جو مير سليم اسٽاپ /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 24

آل سنڌ ايريگيشن ٽريڊ يونين جو لانگ مارچ شاهپورجهانيان پهتو

ياسر اقبال لاڙڪ، محمد بخش ڪورائي، ساگر منگي جي اڳواڻيءَ ۾ پيادل مارچ، شاهه سائين جو رسالو ڪٽي احتجاج ڪيو ويو

انجنيئر جاويد ڏانوري تي جعلي بلن ذريعي ڪروڙين رپين جي ڪرپشن جو الزام، 500 ٽيوب ويل بند ٿيڻ سبب آبادگارن کي نقصان

شاهپورجهانيان (رپورٽر) آل سنڌ ايريگيشن ٽريڊ يونين جي سڏ تي ملازمن پاران شاهه سائين جو رسالو ڪٽي يونين اڳواڻ شهيد اقبال لاڙڪ جي قاتلن جي گرفتاري، ڪاتي ۾ مبينا ڪرپشن ۽ انجنيئر جي زيادتين خلاف ياسر اقبال لاڙڪ، محمد /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 28

جوهي ۾ نياڻين لاءِ ايڇ پي وي خلاف جاڳرتا مهم، ڪميونٽي جي ڀرپور شرڪت

ناري ڊولپمينٽ آرگنائيزيشن، HELP ۽ GAVI جي سهڪار سان اسڪولن، ڪميونٽيز ۽ والدين سان آگاهي سيشن

عذرا ميمڻ، ڊاڪٽر منظور شاهاڻي ۽ سماجي اڳواڻن پاران صحتياب، محفوظ ۽ بااختيار مستقبل لاءِ عزم

جوهي (رپورٽ: رحيم بخش ميمڻ) نياڻين جي صحتيابي لاءِ بهتر ۽ ڪارائتو قدم. ناري ڊولپمينٽ آرگنائيزيشن، هيلپ ۽ گاوي جي سهڪار سان HPV (سروائيڪل ڪينسر) خلاف جاڳرتا مهم يوسي چني، ٽنڊو رحيم خان ۽ جوهي ۾ /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 29

جوهي ۾ نياڻين لاءِ ايڇ پي وي خلاف جاڳرتا مهم. ڪميونٽي جي ڀرپور شرڪت ڪئي آهي

نيوسعيدآباد ويجهو 10 ورهين جي يتيم نينگر سان بدفعلي، وڊيو وائرل ٿيڻ بعد ٽن جوابدارن جي گرفتاري

خدابخش ڪاڪا ڳوٺ ۾ فدا حسين، جواد ۽ سنيل ڪاڪا پاران نينگر محي الدين سان زوري بدفعلي، سوشل ميڊيا تي وڊيو وائرل

نينگر جي بيواهه امڙ جي فرياد تي پوليس پاران جوابدارن جي گرفتاري، ميڊيڪل ليٽر جاري، تعلقا اسپتال نيوسعيدآباد منتقل

نيوسعيدآباد (رپورٽر) نيوسعيدآباد ويجهو ڳوٺ ۾ وحشياڻي ۽ افسوسناڪ واردات ڳوٺ خدابخش ڪاڪا ۾ ٽن جوابدارن پاران 10 ورهين جي يتيم نينگر سان زوري بدفعلي ڪري سوشل ميڊيا تي وڊيو وائرل ڪري ڇڏي پوليس نينگر جي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 33

ٽنڊو غلام علي ۾ مير طارق علي خان ٽالپر جي ماڻ ۾ آجياڻي، معذور مستحقين لاءِ ويل چيئر ورهائڻ جي تقريب

پيپلزپارٽي جي ضلعي، تعلقي ۽ سٽي اڳواڻن جي شرڪت، مير غلام علي ٽالپر ميزبان جي حيثيت سان تقريب جو اهتمام

معذور مستحقين لاءِ ويل چيئرز جي ورهاست، سماجي تنظيم جي سهڪار سان صوبائي وزير چيف گيسٽ طور شرڪت ڪئي

ڏگهڙي (رپورٽر) ڏگهڙي :سماجي ڀلائي واري کاتي جي صوبائي وزير محترم مير طارق علي خان ٽالپر صاحب جن جي ماڻ ۾ پ پ ضلعي بدين جي چونڊيل نمائندن ايم اين ايز .ايم پي ايز ۽ پارٽي اڳواڻن ٽالپر هائوس ٽنڊو غلام علي تي آجياڻي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 34

گولاڙچي لڳ سوزوڪي ڪلٽي ٿيڻ سبب 17 ڄڻا زخمي، عورتن ۽ ٻارڙن جي حالت ڳڻتي جوڳي

ڪوروواهه چوڪ لغاري سم وٽ ٽائر راڊ ٽٽڻ سبب مورجهر جي ڪولهي برادري جي گاڏي حادثي جو شڪار

زخمين ۾ عورتن ۽ معصوم ٻارڙن جو وڏو انگ، 6 ڄڻن جي حالت ڳڻتي جوڳي، ريفر ڪرڻ جو امڪان

پوليس ۽ اسپتال عملي جي بروقت ڪارروائي، زخمين کي تعلقه سول اسپتال گولاڙچي منتقل ڪيو ويو

گولاڙچي (ساجد اقبال راجپوت) افسوسناڪ حادثو گولاڙچي لڳ ڪوروواهه چوڪ لغاري سم وٽ مورجهر جي ڪولهي برادري جي سوزوڪي ٽائر راڊ ٽٽڻ سبب ڪلٽي ٿي پئي حادثي ۾ عورتن، مردن ۽ معصوم ٻارن سميت 17 ڄڻا زخمي ٿي پيا پوليس موجب حادثي جا شڪار ماٺهو ڪراچي کان بدين جي علائقي مورجهر وڃي رهيا هئا, ته اوچتو ٽائر راڊ ٽٽڻ ڪري گاڏي ڪنٽرول وڃائي ڪلٽي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 01

مڪليءَ ۾ زرعي ماهر ڊاڪٽر حاجي خان ڪيريو ۽ حاجي عبدالمجيد نظاماڻي جي ياد ۾ سيمينار

سيمينار ۾ سنڌ ڪلچرل فورم جي ميزباني هيٺ لاڙ جي اديبن، آبادگارن ۽ شاعرن پاران قومي هيرن کي خراج تحسين پيش ڪيو ويو

ڊاڪٽر ڪيريو جي ٺٽو-10 ڪمند جي جنس ۽ ادبي خدمتن کي ساراهه، نظاماڻي جي ڪالاباغ ڊيم خلاف جدوجهد جو ذڪر

سيمينار ۾ دريائي پاڻي جي رستا روڪ خلاف آواز، زرعي تعليم، فصلن جي مناسب اگهن ۽ ماحولياتي تحفظ لاءِ مطالبا

ٺٽو (رپورٽ: واحدشورو) لاڙ خطي جي متحرڪ اديبن، شاعرن، آبادگارن، زرعي ماهرن، سياسي، سماجي شخصيتن وفاقي ۽ صوبائي حڪومت کان پرزور مطالبو ڪيو آهي ته سنڌو درياءَ جي پاڻيءَ جي رستا روڪ ڪرڻ وارا سمورا منصوبا رد ڪري ,انڊس ڊيلٽا ۾ دريائي پاڻيءَ جي ڇوڙ کي يقيني بڻائي لاڙ سميت سموري سنڌ ۾ جديد زراعي تعليم ڏيڻ جا ادارا قائم ڪري آبادگارن کي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 02

غربت جي خاتمي لاءِ زرعي ويليو چين، فني
تعليم ۽ بي آءِ ايس پي جي فنڊز جي نئين رخ
جي ضرورت آهي: سليم ميمڻ

حيدرآباد (رپورٽر) حيدرآباد چيمبر آف اسمال ٽريڊرز اينڊ اسمال انڊسٽري جي صدر محمد سليم ميمڻ چيو ته پاڪستان ۾ غربت وڌڻ جي بنيادي وجه اها آهي ته وسيلن کي عوامي خوشحالي ۾ تبديل نه ڪيو ويو. هن چيو ته 2022 ۽ 2025 جي تباهه ڪن ٻوڏن لکين گهر تباهه ڪري ڇڏيا، بيٺل فصلون ۽ زرعي زمين /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 03

مڪليءَ ۾ زرعي ماهر ڊاڪٽر حاجي خان ڪيريو ۽ حاجي عبدالمجيد نظاماڻي جي ياد ۾ سيمينار منعقد آهي

ڪلوئي تعلقي ۾ منشيات خلاف نوجوان اتحاد جي احتجاجي ريلي، نسلن جي بقاءَ لاءِ سخت مطالبا

احسان سنڌي، غلام الله ٻچاڻي ۽ ٻين جي اڳواڻيءَ ۾ منشيات فروشن خلاف انتظاميا کي الٽيميٽم

آئيس، ٺرو، چرس ۽ سفينا نوجوانن جي ذهني تباهي جو سبب، پوليس تي لاپرواهيءَ جو الزام

سنڌ يونائيٽيڊ پارٽي، جيئي سنڌ محاذ، عوامي تحريڪ سميت سياسي اڳواڻن پاران ريلي ۾ ڀرپور شرڪت ۽ خطاب

مٺي (ڊر محمد رحيم مگريو) ڪلوئي تعلقي جي مسئلن تي جدوجهد ڪندا رهيا آهيون. اڄ اسان جي نسلن جي بقاءَ لاءِ منشيات خلاف احتجاجي ريلي ڪيدي وئي جنهن جي اڳواڻي ڪلوئي نوجوان اتحاد چيف آرگنائيزر احسان سنڌي، ڊپٽي چيف/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 19

ڪلوئي تعلقي ۾ منشيات خلاف نوجوان اتحاد جي احتجاجي ريلي ڪيدي وئي آهي

ڊاڪٽر قادر مگسي پاران
سرڪاري ملازمن جي احتجاج
جي حمايت

حيدرآباد (رپورٽر) سنڌ ترقي پسند پارٽي جي چيئرمين ڊاڪٽر قادر مگسي پنهنجي جاري ڪيل بيان ۾ سنڌ جي سرڪاري ملازمن جي هلندڙ احتجاج جي مڪمل حمايت ڪندي چيو آهي ته سنڌ جا سرڪاري ملازم گذريل هڪ هفتي کان پنهنجن جائز حقن لاءِ احتجاج تي مجبور آهن. جنهن سبب سرڪاري آفيسن جو ڪاروهنوار / بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 20

ڊاڪٽر شام سندر آڏواڻي اقليتي معاملن بابت صوبائي صلاحڪار مقرر

عمرڪوٽ سميت مختلف علائقن ۾ خوشي جو اظهار، ننگرپارڪر، ڇاڇرو ۽ عمرڪوٽ جي سياسي سماجي حلقن پاران مبارڪون

پارڪر ميگهواڙ پنچائيت، پرمار پريوار ۽ نوجوانن پاران مقرري کي اقليتي خدمت جو اعتراف قرار

ڊاڪٽر شام سندر آڏواڻي جي بنا فرق خدمت جي واکاڻ، وڏي وزير جي فيصلي کي ساراهيو ويو

عمرڪوٽ (ڊر محمد بچل) پ پ ايم پي اي ڊاڪٽر شام سندر آڏواڻي کي سنڌ جي وڏي وزير جو اقليتي برادري جي معاملن بابت صوبائي صلاحڪار مقرر ٿيڻ تي سياسي سماجي حلقن طرفان مبارڪون مڻايون ورهايون ويون. خبر موجب پ/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 04

فهد ٻيرُ پاران ويزا فراڊ جي الزامن جي
ترديد، وسيم رند جا پيسا ٽريول
ايجنسي وٽ ڦاتل هجڻ جو دعويٰ

جوهي (رپورٽر) جوهي شهر ٻيرُ محلا واسي فهد ٻيرُ ميڊيا آڏو ڳالهائيندي چيو آهي ته ڳوٺ بخش علي رند واسي ڳوٺاڻي وسيم رند ميڊيا تي الزام هنيو ته ويزا جي نالي تي فهد ٻيرُ 12 لک وٺي فراڊ ڪيو آهي الزام بي بنياد آهن مان وسيم رند ۽ ٽريول ايجنسي واري جي وچ ۾ اچي هن 8 لک 70 رپيا ويزا لاءِ ڏنا آهن جنهن ۾ ڪجهه /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 05

ڊاڪٽر شام سندر آڏواڻي اقليتي معاملن بابت صوبائي صلاحڪار مقرر ٿي ويو آهي

ڏگهڙي روڊ حادثي ۾ زخمي نوجوان راجو ٺاڪر ڪولهي فوت، فوتين جو انگ ست تي ويو

حادثي کان پوءِ هر ٻئي ڏينهن ميت پهچڻ سان ڳوٺ غمگين منظر پيش ڪري رهيو آهي: رپورٽ

ڪامريڊ پريم راٺوڙ ڪولهي پاران انتظاميا جي خاموشي تي تنقيد، ذميوارن کي ڪٺهري ۾ آڻڻ جو مطالبو

ڏگهڙي (رپورٽر) ڪجهه ڏينهن اڳ ڏگهڙي روڊ جي خوفناڪ حادثي ۾ زخمي ٿيل 21 سالن جو نوجوان راجو ولد پپو ٺاڪر ڪولهي دوران علاج زخمن جو تاب نه آڻيندي فوت ٿي ويو. جنهن بعد فوت ٿيندڙن جو انگ ڇهن مان وڌي ست تي پهچي ويو آهي. بدنصيب ڳوٺ 164 لڳاتار سوڳ ۾ ٻڏل آهي. جتي حادثي کان وٺي اڄ تائين هر ٻئي ڏينهن ميت پهچڻ سان ڳوٺ غمگين /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 23

ٺٽو ۾ حاجي محمد ابراهيم بروهي پاران سوشل ميڊيا تڪرار تي وضاحت، اجائي پروپيگنڊا جي مذمت

هن طرفان فقير شاهنواز بروهي ۽ ڊي ايس پي گوهر علي لکياري وچ ۾ تڪراري پوسٽن تي ردعمل ڏنو ويو

بروهي برادري جي معزز شخصيت پاران بيانن جي ترديد، ناانصافي برداشت نه ڪرڻ جو اعلان ڪيو ويو

سوشل ميڊيا تي ڪردار ڪشي خلاف سخت موقف. شڪايتن جي ازالي لاءِ تياري جو اظهار

ٺٽو (رپورٽ: واحدشورو) مڪلي جي بروهي برادري جي معزز ڳوٺ حاجي رسول بخش بروهي جي رهواسي سياسي، سماجي شخصيت وڏيرو حاجي محمد ابراهيم بروهي صحافين سان ڳالهائيندي چيو آهي ته هو پنهنجي برادري جو معزز شخص هجڻ سان گڏ شريف گهراڻي سان وابسط آهي. حاجي ابراهيم بروهي چيو ته 2 ڏينهن کان سنڌن برادري جي نوجوان فقير شاهنواز بروهي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 25

مٺي ۾ سرڪاري ملازمن پاران علامتي بک هڙتال ۽ لاڪ ڊائون جو اعلان

ملازمن طرفان سنڌ حڪومت کان مطالبن جي منظوري لاءِ احتجاجي ڪئمپ قائم ڪئي وئي

سنڌ ايمپلائيز الائنس ٿرپارڪر جي اڳواڻن جي گڏجاڻي، سيني ملازم تنظيمن پاران ڀرپور شرڪت جو وچن

مٺي (ڊ-ر محمد رحيم مگريو) سرڪاري ملازم جي پنهنجي جائز مطالبن جي حاصلات لاءِ جاري جدوجهد جو حڪومت سنڌ طرفان ڪو نوٽيس نه وٺڻ ۽ سنڌ ايمپلائيز الائنس سنڌ جي اڳتي جي لاءِ هي احتجاجي جدوجهد جاري رکڻ جي حوالي سان ۽ مرڪز پاران اعلانيل 06 آڪٽوبر تائين پوري سنڌ جيان ٿرپارڪر ضلعي ۾ پڻ مڪمل لاڪ ڊائون ۽ سياڻي کان ٻن ڏينهن جي لاءِ ڇئن ڪلاڪن /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 06

ڪاروڇاڻ ۾ ناياب پرديسي پکين جو بي دردي سان شڪار، ماحولياتي توازن ۽ تاريخي ورثي لاءِ خطرو

بااثر شڪارين پاران وائلڊ لائف کاتي جي سرپرستي هيٺ ڪيمپ قائم، ڄارن ۽ گولين سان شڪار جاري

مقامي ماڻهن ۽ ماهرن پاران وائلڊ لائف کاتي تي الزام، پکين جي نسل گهٽجڻ تي ڳڻتي

حڪومت سنڌ کان فوري قدم کڻڻ جو مطالبو، تاريخي ورثي ۽ قدرتي حسن جي تحفظ لاءِ قانوني نفاذ جي گهر

ڪيٽي بندر (رپورٽ: خليفو قادر عثمان) سنڌو درياهه جي ڇوڙ واري علائقي ڪاروڇاڻ ۾ هر سال هزارين ميلن جو سفر طئه ڪري ايندڙ ناياب نسل جي پرديسي پکين جو بي دردي سان شڪار جاري آهي. بااثر شڪارين مبينا طور تي وائلڊ لائف کاتي جي سرپرستي هيٺ پنهنجا ڪيمپ قائم ڪري ڇڏيا آهن. جتي پکين کي ڄارن ۽ گولين سان نشانو بڻايو پيو وڃي. مقامي ماڻهن جو چوڻ آهي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 07

ڏوڪري ٽائون ڪميٽي پاران نوجوانن لاءِ فني سکيا سينٽر جو افتتاح

ايم پي اي عادل الطاف حسين انڙ پاران افتتاح، ٽائون چيئرمين عبدالحميد جيسر جي ذاتي ڪوشش سان جديد ٽيڪنيڪل سينٽر قائم

فري ايمبولينس، لائبريري، سي سي ٽي وي، پارڪ، مسافر خانا، سولر لائيٽون ۽ صفائي نظام سان شهر ۾ نمايان بهتري

3 ڪروڙ روپين جي ترقياتي اسڪيمون منظور، ڊرين ڊسپوزل کوهه، نالين ۽ بلاڪ جي تعمير جلد شروع ٿيندي

ڏوڪري (رپورٽر) ڏوڪري ٽائون چيئرمين پاران نوجوان نسل کي فني مهارتن جي سکيا ڏيارڻ لاءِ سينٽر قائم ڪري ڇڏيو پ پ ايم پي اي عادل الطاف حسين انڙ سينٽر جو افتتاح ڪيو. تقريب ڪوٺائي وئي. غريب مستحق ماڻهن ۾ سولر پليٽون /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 26

دادو ۾ دڪاندار کان لکين روپيا
ڦر، ماتلي ۾ سومرا اتحاد پاران
احتجاجي مظاهرو

ماتلي (رپورٽر) ماتلي ۾ پاڪستان سومرا اتحاد جي ڪارڪنن جي وڏي انگ پاران دادو ۾ دڪاندار ذوالفقار علي سومرو کان لکين روپيا ڦر ڪرڻ واري واقعي خلاف احتجاجي مظاهرو ڪري نعريبازي ڪئي وئي. پاڪستان سومرا اتحاد جي اڳواڻن غلام حسين سومرو، ياسين سومرو، شاهد سومرو، عمران رضا سومرو، عبدالرئوف /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 27

ڏوڪري ٽائون ڪميٽي پاران نوجوانن لاءِ فني سکيا سينٽر جو افتتاح ڪيو ويو آهي

ميرپورخاص ۾ وفاقي وزير کيئل داس ڪوهستاني پاران اسرائيل جي ظلم جي مذمت

وزيراعظم شهباز شريف جو اقوام متحده ۾ تاريخي خطاب، فلسطين جي حق ۾ پاڪستان جو واضح موقف آهي: کيئل داس ڪوهستاني

راجا خليق الزمان پاران اسرائيلي پابندين ۽ انساني حقن جي لتاڙ تي سخت ردعمل پڻ ڏنو ويو

مسلم ليگ ن جي آجياڻي تقريب ۾ مير صفدر ٽالپر، زاهد قائمخاني ۽ نوشابه ناز پاران فلسطين سان يڪجهتي جو اظهار

ميرپورخاص (بيوروچيف سومار سميجو) وفاقي وزير کيئل داس ڪوهستاني چيو آهي ته اسرائيل فلسطين مٿان ظلم ڪري رهيو آهي اسرائيل جي ظلم خلاف سڄي دنيا ۾ احتجاج ٿي رهيا آهن اقوام متحده ۾ اسرائيل جي فلسطين مٿان ٿيندڙ حملن جي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 08

ميرپورخاص ۾ وفاقي وزير کيئل داس ڪوهستاني ماڻهن جي ميڙ کي خطاب ڪندي

جوهي ۾ بدامني خلاف
سياسي، سماجي ۽ مذهبي
اڳواڻن جي احتجاجي ريلي

جوهي (رپورٽر) جوهي ۾ ٻرپاسي وڌندڙ بدامني جوهي جا شهري روڊن تي نڪري آيا مختلف سياسي سماجي مذهبي اڳواڻن ۽ سول سوسائٽي پاران مخدوم بلاول پارڪ کان احتجاجي ريلي ڪڍي ٽيڪسي اسٽاپ وٽ 2 شاميانو هڻي ڌرڻو هنيو ويو مظاهرين کي اپوزيشن اڳواڻ امداد خان لغاري، غلام نبي باهوٽو، قربان /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 09

گهوڙاٻاري تعلقي ۾ بدامني وڌي وئي، قديمي پاڻيءَ واري لائين چوري، ڳوٺاڻن جو احتجاج

درگاهه حضرت سخي ڏاتار وٽان 400 فٽ ڊگهي لوهه جي پائپ لائين رات جي اونداهيءَ ۾ چوري ٿي وئي

جبل تي واقع ڳوٺ پاڻيءَ کان محروم، واٽر سپلاءِ ۽ کوهن جي سهولت نه هجڻ سبب انساني زندگي خطري ۾ پيل

شاهه خالد شاهه ڏاتاري پاران واقعي جي مذمت، ايس ايس پي ٺٽو کان نوٽيس وٺڻ ۽ لائين جي بحالي جو مطالبو

گهوڙاٻاري (رپورٽر) گهوڙاٻاري تعلقي ۾ بدامني چوٽ چڙهي وئي آهي. علائقي ۾ ڦر، چوريون ۽ ڌوهارين جون سرگرميون معمول بڻيل آهن. جڏهن ته پوليس مڪمل طور بيوس نظر اچي رهي آهي. تازو ئي ڳوٺ ميمون شاهه ۾ ٿيل واقعو هن بدامنيءَ جي واضح تصوير پيش ڪري ٿو گذريل رات دير سان نامعلوم چورن درگاهه حضرت سخي ڏاتار وٽان ڳوٺاڻن جي قديمي پاڻيءَ /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 10

ڏوڪري ۾ بدامني خلاف نوجوان سماجي اتحاد جي امن ريلي ڪڍي وئي

پوليس جي لاچاري سبب قبائلي تڪرار، منشيات فروشي ۽ جوا جا اڏا وڌي ويا، نئون نسل تباهيءَ جي ڪناري تي پهتل

ارشاد ڀگهيو، عمير جوڻيجو، شيراز کوکر سميت سياسي ۽ سماجي اڳواڻن جي اڳواڻيءَ ۾ باءِ پاس کان پريس ڪلب تائين ريلي

آءِ جي سنڌ، ڊي آءِ جي ۽ ايس ايس پي لاڙڪاڻو کان فوري نوٽيس وٺڻ جو مطالبو، ٻي صورت ۾ احتجاج جاري رکڻ جو اعلان

ڏوڪري (رپورٽر) ڏوڪري ۾ بدامني چوٽ چڙهيل، قبائلي تڪرار، منشيات فروشي ۽ جوا جا اڏا سري عام هلڻ لڳا. نئون نسل تباهي ڪناري تي پهچي ويو. پوليس جي لاچاري خلاف نوجوان سماجي اتحاد روڊن تي نڪري پيو امن ريلي ڪڍي وئي آهي. خبر موجب ڏوڪري ۾ بدامني ڏينهون ڏينهن وڌي رهي آهي ڦرون ڏاڙا روز جو معمول بڻيل آهن منشيات جو ڪرو ۽ جوا جا اڏا /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 11

ڏوڪري ۾ بدامني خلاف نوجوان سماجي اتحاد جي امن ريلي ڪڍي وئي آهي

سامارو ۾ صحافي احمد خان
پرڳڙي تي منشيات وڪڻندڙن
جو حملو، صحافين جو احتجاج

عمرڪوٽ (رپورٽر) سامارو شهر ۾ حق ۽ سچ تي ٻڌل قلم ڪاري ڪرڻ تي منشيات وڪڻندڙن پاران صحافي تي حملو سامارو سٽي پريس ڪلب جي آفيس سيڪريٽري احمد خان پرڳڙي، جيڪو "پاڪ سوچ" جو ضلعي رپورٽر به آهي، تي منشيات وڪڻندڙن حملو ڪيو ۽ ڪيس قتل جون ڌمڪيون ڏنيون. احمد خان پرڳڙي وڌيڪ چيو /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 12

مٺي ٿرپارڪر ۾ مهانگائي خلاف پيپل باشعور فورم جي احتجاجي ريلي

ديدار سينڌل، چيتن لال پيپل ۽ ڊاڪٽر گومون مل پيپل جي اڳواڻيءَ ۾ ڊيپلو روڊ کان ڪشمير چوڪ تائين ريلي ڪڍي وئي

اٽو، لٽو ۽ روزمره جي شين جي هٿرادو مهانگائي خلاف سخت نعريبازي، عوام جي جيئڻ جو حق اجاگر ڪرڻ آهي

مراد علي شاهه جي حڪومت تي تنقيد، چونڊيل نمائندن جي خاموشي تي سوال، انصاف لاءِ احتجاج جاري رکڻ جو اعلان

مٺي (ڊر محمد رحيم مگريو) مٺي ٿرپارڪر ۾ پيپل باشعور فورم ضلع ٿرپارڪر جي سڏ تي سنڌ ۾ اٽو ڪاڏي پيتي سميت ٻين روزمره جي شين ۾ هٿرادو مهنگائي خلاف ضلع صدر چيتن لال پيپل جي اڳواڻي ۾ احتجاجي ريلي ڪيدي وئي. ريلي ۾ خصوصي طور مرڪزي صدر ديدار سينڌل صاحب. مرڪزي سينئر نائب صدر ڊاڪٽر گومون مل پيپل به شرڪت ڪئي. ريلي ڊگري ڪاليج/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 30

ٺٽي ۾ سائره سومرو جي بازيابيءَ لاءِ احتجاجي مظاهرو، بااثر ڌر خلاف سخت نعريبازي

شهيد دودو سومرو ويلفيئر آرگنائيزيشن جي اڳواڻيءَ ۾ سومرا منزل کان پريس ڪلب تائين ريلي ڪڍي وئي

اغوا جا الزام ميان ارسلان، سهيل، نعمان ۽ عارف تي، ٽي سال گذرڻ باوجود نياڻي جو ڪو ڏس نه مليو

سپريم ڪورٽ، سنڌ هاءِ ڪورٽ ۽ وڏي وزير کان نوٽيس وٺڻ جي اپيل، احتجاج ملڪ گير سطح تي وڌائڻ جو اعلان

ٺٽو (رپورٽ: واحدشورو) شهيد دودو سومرو ويلفيئر آرگنائيزيشن پاڪستان ضلعي ٺٽي طرفان ڍرڪي جي پرچوندي پيرن وٽ ٽن سالن کان ناحق قيد معصوم نياڻي سائره سومرو جي بازيابيءَ لاءِ هڪ احتجاجي مظاهرو ٺٽي ۾ سومرا منزل کان پريس ڪلب ٺٽي تائين مرڪزي چيئرمين علي محمد سومرو، سنڌ جي صدر گلزار سومرو، نائب صدر سردار عبدالجبار سومرو، تهمينه سومرو، /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 31

ميهڙ ۾ سڪندر سودر تي ڪيس
خلاف ايس يو پي ۽ آبادگارن جو
احتجاجي مظاهرو

ميهڙ (رپورٽر) ميهڙ انڊس هاءِ وي تي بدامني خلاف ڌرڻو هڻڻ تي سڪندر سودر ايس يو پي ضلع صدر ۽ ٻين تي دهشتگردي ايڪٽ تحت ڪيس داخل ڪرڻ خلاف ميهڙ ۾ آبادگار سراپا احتجاج . ان موقعي تي ايس يو پي پاران اڪبر سودر، منير سودر غلام علي ٽيوٽو ، غلام سرور سودر، سليم سودر، معشوق پٽي، اسحاق/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 32

ٺٽي ۾ سائره سومرو جي بازيابيءَ لاءِ احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو آهي